

BIBLIJSKI ADVENTIZAM

PROPOVIJED

O

DOLASKU I KRALJEVSTVU

NAŠEG GOSPODA ISUSA KRISTA

OD STARJEŠINE JAMES WHITEA

VLASTITA NAKLADA
2023.

BIBLIJSKI ADVENTIZAM
JAMES WHITE

Naslov izvornika:
BIBLE ADVENTISM
BY JAMES WHITE
1870.

Prijevod sa engleskog:
IVAN ČOLOVIĆ

Redaktura, lektura i korektura:
MATO TOKIĆ, IVANA TOKIĆ

Grafičko oblikovanje, prijelom teksta i dizajn naslovnice:
MATO TOKIĆ

Urednik:
MATO TOKIĆ

Vlastita naklada
MATO TOKIĆ
Vuka, 2023.

Copyright © Mato Tokić, 2023.

www.dobravijest.com

ISBN 978-953-8520-00-6

SADRŽAJ

PRVA PROPOVIJED

UVOD.....	5
-----------	---

DRUGA PROPOVIJED

MILENIJ.....	14
--------------	----

TREĆA PROPOVIJED

DRUGI DOLAZAK.....	37
--------------------	----

ČETVRTA PROPOVIJED

NOINO I NAŠE VRIJEME.....	49
---------------------------	----

PETA PROPOVIJED

CRKVA NIJE U TAMI.....	62
------------------------	----

ŠESTA PROPOVIJED

VRIJEME KRAJA.....	68
--------------------	----

SEDMJA PROPOVIJED

KRALJEVSTVO 75

OSMA PROPOVIJED

SUD 99

DEVETA PROPOVIJED

VRIJEME 115

DESETA PROPOVIJED

SVETINJA 142

JEDANAESTA PROPOVIJED

SPASONOSNA VJERA 181

PRVA PROPOVIJED

UVOD

TEKST: Ali svetite Gospoda Boga u srcima svojim, i budite uvijek spremni da svakom čovjeku koji vas pita za razlog nade koja je u vama odgovorite sa krotkošću i strahom. 1. Pt. 3:15.

NAŠE ime, Adventisti sedmog dana, izražava dvije istaknute osobine naše vjere i nade. Kao adventisti, mi očekujemo osobno pojavljivanje i vladavinu Isusa Krista. A težeći ka toj spremnosti, neophodnoj kako bi se sreli sa našim skoro dolazećim Gospodom u radosti, dovedeni smo do svetkovanja sedmog dana u nedelji kao posvećenog dana odmora od Stvoritelja.

Ove istaknute osobine naše vjere su nepopularne. Potpuno smo svjesni da u religioznom svijetu postoji mnogo predrasuda prema mnogim našim mišljenjima o biblijskoj istini. Ovo, međutim, postoji uglavnom zbog nedostatka informacija o našim stvarnim stajalištima, i vjerojatno, u izvjesnoj mjeri, zbog nedostatka razumijevanja i pobožnosti kod nekih koji su zastupali naše stavove. Neka nam Bog pomogne da ovu predrasudu pobijedimo jasnom i inteligentnom obranom istine, i dobro uređenim životima, te duhom poniznosti i ljubavi, koji će rastvoriti svoj put ka

srcima ljudi. Tekst predlaže:

1. Pripremu srca prije nego što se upustimo u rad podučavanja naših prijatelja. „Ali svetite Gospoda Boga u srcima svojim.“ U našim srcima treba izdvojiti Gospoda Boga kao Biće naše najveće ljubavi i kao jedini cilj obožavanja. Mi bismo trebali biti očišćeni od grijeha i prožeti Duhom Božjim prije nego što se upustimo u odgovoran posao podučavanja istine o Bogu drugima, da ne bismo pokvarili djelo i stvorili predrasude, umjesto da uklonimo one koje već postoje.

2. U tekstu se predlaže priprema uma za učenje. Ovo je neophodno da bismo uvijek bili spremni da poučavamo one koji su ispitivačkih umova. „I budite uvijek spremni da svakom čovjeku koji vas pita za razlog nade koja je u vama odgovorite.“ Božanska istina poziva na razumijevanje. Narod traži razloge, a ne samo tvrdnje. Oni koji podučavaju trebaju biti inteligentni. Trebaju biti spremni. Trebaju biti „uvijek spremni da daju odgovor svakom čovjeku koji pita“. Potpuni početnik u nebeskim stvarima može iznijeti tvrdnje sa svim pouzdanjem iskusnih Biblijskih proučavalaca, a ipak zbog nedostatka dobre volje da „istražuje Pisma“, i da „proučava da se pokaže prokušan pred Bogom, kao radnik koji se nema čega stidjeti“, možda neće biti sposoban da navede nijedan uvjerljiv argument.

3. Narod ima pravo tražiti razloge naše vjere i nade. To se jasno pokazuje u govoru apostola, koji zahtijeva spremnost da se odgovori svakom čovjeku koji traži. To se također

vidi u proročkom pitanju i odgovoru, posebno primjenjivom na naše vrijeme, „Stražaru, što je u pogledu noći? Stražaru, što je u pogledu noći? Stražar reče: Doći će jutro, ali i noć; ako ćete tražiti, tražite, vratite se, dođite“.

4. Način na koji treba da se iznesu razlozi naše vjere i nade, izričito se navode, – „sa krotkošću i strahom“. U nedostatku krotkosti, i straha da uvrijedi Boga, njegova istina je slaba, i gotovo je sigurno da će joj biti prigovoreno. Ali kada se poučava sa krotkošću i strahom, javlja se u svojoj ljepoti i snazi. Krist je u svom životu bio obrazac krotkosti. Prvi Isusovi sljedbenici, koji su izašli u svijet novokršteni Duhom svog Učitelja, bili su krotki ljudi. Sa krotkošću su predstavili Isusa kao jedinog Spasitelja ljudi. I sa strahom i trepetom, kako ne bi bili neuspješni da ispune svoju visoku i svetu misiju, iziđoše oslanjajući se na snagu Onoga koji je rekao, „Gle, ja sam s vama uvijek“.

Svi koji su zaista prožeti Duhom svog božanskog Učitelja, pokazat će u dobroj mjeri krotkost koja je karakterizirala njegov život. Kada takvi govore u obranu biblijske istine, činit će to sa krotkošću i strahom. Veliki apostol, u pogledu odgovornosti poučavanja riječi Božje, koristi ove snažne riječi: „Jer mi smo Bogu ugodan miris Kristov, u onima koji se spašavaju, i u onima koji propadaju. Jednima smo miris smrti na smrt, a drugima miris života na život. A tko je sposoban za ovo?“ 2 Kor. 2:15,16.

Kako će lijepa i djelotvorna biti ta crkva čije služenje i članstvo nose sretno breme istine, inteligentna u riječi Božjoj, spremna uvijek, sa krotkošću i strahom, da pruži odgovor

svima koji se raspituju o razlozima nade koje ona njeguje! Adventisti sedmog dana ulažu neke napore da dostignu ovu poziciju. Dao Bog da naša revnost u radu pripreme bude srazmjerna našim željama i velikom djelu pred nama.

Istina je da se u nekim pogledima razlikujemo od drugih vjerskih tijela sadašnjeg vremena, a u odnosu na većinu njih se jako razlikujemo. Međutim mi se ne razlikujemo od drugih samo zato što tako hoćemo. Ne volimo da se razlikujemo da bismo bili čudni. Ne; biramo da budemo u skladu, ako je moguće, sa našim bližnjima, posebno sa onima koji poštuju Boga i njegovu riječ. Vjerujemo da je grijeh razlikovati se od drugih, osim ako ne postoje dobri razlozi zašto bismo se razlikovali.

Ne vjerujemo to što vjerujemo zbog prednosti u ovom životu. Nije uvijek pogodno svetkovanje Šabata kao sedmog dana. Često je neugodno biti u neskladu sa ostalim cijelim svijetom dva dana u tjednu. Često gubimo prijatelje i prednosti u svijetu zbog toga što se pridržavamo biblijskog Šabata.

Ne vjerujemo ovako kako vjerujemo zbog toga što imamo isti način razmišljanja. Razlikujemo se po prirodnom temperamentu i obrazovanju, vjerovatno, koliko i pripadnici bilo kog drugog vjerskog tijela.

Ne vjerujemo ovako kako vjerujemo zbog denominacijskog oblikovanja. Skupili smo se od metodista, redovnih baptista, baptista slobodne volje, baptista sedmog dana, prezbiterijanaca, kongregacionalista, episkopalaca, učenika, nizozemskih reformatora, kršćana, luterana, katolika, ujedinjene braće, univerzalista, svjetovnih ljudi i nevjernika.

Ne vjerujemo ovako ni iz nacionalne ukalupljenosti. U velikoj mjeri smo sastavljeni od rođenih Amerikanaca, dok su mnogi koji su došli Englezi, Velšani, Škoti, Irci, Francuzi, Njemci, Norvežani, Danci, Šveđani, Poljaci, Švicarci, Talijani i drugi. Rad na okupljanju vjernika sačinjenih od takvog materijala, manje ili više oblikovanih vjerskim mišljenjima i formama nekoliko denominacija, sa svim njihovim nacionalnim osobnostima – koji uživaju, u velikoj mjeri, jedinstvo naklonosti i duha – je očigledno djelo Božje.

Zašto onda vjerujemo to što vjerujemo? Iz poštovanja prema Bibliji koju volimo, i Bogu Biblije koga obožavamo, vjerujemo u ono što radimo i jesmo to što jesmo. Vodeći princip naše vjere i prakse, kao adventista sedmog dana, je naše poštovanje prema velikom Bogu, njegovoj živoj riječi i pravednoj plaći.

Naš narod je usvojio denominacijsko ime koje izražava dvije glavne odlike naše vjere. Mi smo adventisti i držatelji iskonskog Gospodnjeg Šabata. Razlog zašto smo adventisti je zato što shvaćamo da Biblija uči upravo ono što kaže. I zašto ne bismo vjerovali da kada Bog govori svom narodu, njegove riječi znače ono što one govore? Ako on ne misli ono što kaže u svojoj riječi, onda nam molimo vas recite što misli. Ako njegove riječi nemaju svoje jasno, jednostavno i očigledno značenje, onda Biblija prestaje da bude otkrivenje i Bog treba da nam da drugu knjigu da nam kaže što ova znači. Ali Biblija je svoj vlastit tumač. Priznajemo da je Gospod u svojoj riječi upotrijebio simbole i parabole, ali one su uvijek objašnjene u kontekstu. U svim onim

slučajevima kada ne postoje nepogrešivi dokazi da je simbol upotrebljen, Sveta Pisma treba da razumijemo tako da znači riječ za riječ baš ono što izražavaju. Simboli su dati radi jasnijeg objašnjavanja predmeta. Zsigurno Autor naše blagoslovljene Biblije nije uveo parabole da bi zamaglio njeno značenje i zbunio naše umove. Mladi govornici ponekad koriste simbole složenije od predmeta koji žele opisati. Gospod to ne radi. Za dr. Scotta, koji je objavio izdanje Bunyan's Pilgrim's Progress, sa bilješkama, priča se da je dao primjerak tog djela siromašnoj pralji iz svoje župe. Nekoliko dana kasnije ju je sreo i vođen je sljedeći razgovor: –

„Jesi li pročitala knjigu koju sam ti dao?“ „Da gospodine.“ „Kako Vam se dopada?“ „Jako.“ „Da li je razumiješ?“ „Razumijem dobro što je gosp. Bunyan rekao i nadam se da ću za nekoliko dana moći razumjeti bilješke.“ Zaista loš komentar za doktorove bilješke! Ova prostodušna, razumna žena nije znala drugi način da razumije što je napisano, osim da je značilo ono što je rečeno.

Mi smo Adventisti sedmog dana; ali adventist nije nužno netko tko određuje vrijeme. Zbog ispunjenih proročanstava i znakova vremena, vjerujemo u skori dolazak našeg Gospoda; ali mi nismo određivači vremena; mi se ne držimo nikakvog budućeg, određenog vremena. Veliki Drugi adventni pokret doveo nas je do vremena iščekivanja Kristovog dolaska, a to je posebno vrijeme straženja, molitve, u pogledu blizine tog događaja. Vjerojatno nijedan stih Svetog pisma ne izražava potpunije naš stvarni položaj

kao riječi našeg Gospoda: „Pazite, bdijte i molite se, jer ne znate kada je vrijeme.“ Marko 13:33. Smatramo da su adventisti bili u pravu u tri od četiri osnovne točke.

1. Bili su u pravu u pogledu premilenijskog drugog Kristovog dolaska. Nijedna doktrina nije jasnije izražena i potpunije podržana direktnim biblijskim svjedočanstvom od Kristovog osobnog pojavljivanja i vladavine. I, što god da se kaže o adventistima, ova činjenica se neće poreći, da su stotine pastora koji su vjerovali da su Kristov dolazak i vladavina *dubovni*, odustali od svog mističnog tumačenja Pisma i usvojili doslovno; prema tome su oni adventisti. Među njima su preporoditelj Moody, i gosp. Patterson, autor knjige „Fables of Infidelity, and Facts of Faith“.

2. Adventisti su bili u pravu u primjeni proročkih simbola Daniela i Ivana. U ovoj primjeni, oni su podržani od strane poznatih protestantskih izlagača.

3. Takođe su bili ispravni u primjeni proročkih perioda. Datumi koji su određeni izdržali su test najstrožih kritika.

4. Međutim pogrešili smo samo u događaju koji je trebao da se desi na kraju proročkih perioda. Otuda i razočaranje; ali to razočaranje se sada vidi, u svijetlu nebeske svetinje, kao ispunjenje proročanstva; dakle znak skorog Kristovog dolaska.

Međutim ako se prigovori da nije moguće da je Drugi adventni pokret bio u skladu sa Providenjem, u ispunjenju proročanstava, jer su oni koji su sudjelovali u njemu bili razočarani, onda predlažemo da, ako Božji narod nikada nije bio razočaran u samoj pojedinosti njihovog

očekivanja kada se proročanstvo ispunjavalo u njihovom iskustvu i povijesti, onda može biti da se proročanstvo nije ispunilo u Adventnom pokretu. Međutim ako jedan slučaj može biti pokazan u Svetoj povijesti gdje je proročanstvo ispunjeno od onih koji su bili potpuno netočni u bitnoj pojedinosti svog pouzdanog očekivanja, onda, nakon svega, proročanstvo je moglo biti ispunjeno u Drugom adventnom pokretu iz 1840–1844. Ovu stvar treba u potpunosti ispitati.

Prorok Božji je izgovorio ove riječi oko pet stotina godina prije njihovog ispunjenja: „Raduj se jako, kćeri sionska, kliči, kćeri jeruzalemska, gle, Kralj tvoj dolazi k tebi; on je pravedan i ima spasenje; ponizan, i jaše na magarcu.“ Zah. 9:9. U ispunjenju ovog proročanstva, kada je Krist ujahao u Jeruzalem na jako ponizan način koji je izrazio prorok, izabrana dvanaestorica i vičuće mnoštvo su povikali, „Hosana sinu Davidovom! Blagoslovljen da je onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini!“ Mt. 21:9. Narod, pa čak i učenici, još nisu razumjeli prirodu Kristovog kraljevstva; i oni su zaista mislili da će Isus tom prilikom zatražiti svoje pravo na Davidov prijesto, a onda, i tamo, biti okrunjeni kralj Izraela.

A kada je od Isusa zatraženo da ukori svoje učenike, on je odgovorio, „Kažem vam kada bi ovi ušutili, kamenje bi odmah povikalo“. Proročanstvo je izrečeno, i mora se ispuniti, čak i ako je neophodno da Duh Božji prizove hosane od samog kamenja.

Međutim narod nije razumio prirodu proročkog ispunjenja njihovog vremena; i njihovo razočaranje je bilo potpuno. Za

nekoliko dana bili su svjedoci smrtnih muka Sina Božjeg na križu; a kako je Krist umro, umrle su i njihove nade u njega. Ipak, proročanstvo se ispunilo u gorljivim nadama, kao i u trijumfalnim hosanama onih koje je tako brzo preplavilo najgorče razočaranje.

Uz to postojale su tri posebne poruke koje su trebale biti date, simbolizirane sa tri anđela iz Otkrivenja 14:6–12. Prva je najavila da je vrijeme Suda blizu. Da je Krist tada došao, kada bi druga poruka bila data? Ne poslije drugog dolaska, svakako. Stoga mora doći do odlaganja, i razočaranja, kako bi se dao prostor za drugu i treću poruku.

DRUGA PROPOVIJED

MILENIJ

TEKST: I vidjeh prijestolja i one koji sjedoše na njih, i bi im dano da sude, i vidjeh duše onih kojima bjehu odrubljene glave zbog Isusova svjedočanstva i zbog riječi Božje, i one koji se ne pokloniše Zvijeri ni njegovm liku i ne primiše njegov žig na svoja čela ili na svoje ruke; oni oživješe i kraljevaše s Kristom tisuću godina. Ali ostali mrtvi ne oživješe sve dok se nije navršilo tisuću godina. To je prvo uskrsnut će. Otk. 20:4,5

Riječ milenij označava tisuću godina. Postoji opća suglasnost u primjeni riječi na period naveden u tekstu; ali se svi ne slažu u pogledu značenja milenija. Uobičajan pogled o ovoj temi je da svijet treba da se obrati i da će svi ljudi postati sveti. Ovo sretno stanje stvari, kaže se, trajat će tisuću godina, tokom kojih će Krist duhovno vladati sa svojim narodom. I na kraju milenija, Krist će doći drugi put, i sud će zauzeti mjesto.

Međutim sveti Spisi ne uče da će se u bilo kojem vremenskom periodu svi ljudi obratiti Bogu. Bilo je samo nekoliko pravednika od Adama do Mojsija. I njihov broj u hebrejskom dobu, u poređenju sa mnoštvom nevjernih, bio je vrlo mali. Ni Božji plan u kršćanskom dobu ne obuhvaća

obraćenje svih ljudi. Evanđelje se mora propovijedati svim narodima. Tako Bog obilazi „neznabošce da *izvuče iz njih* narod za svoje ime“. Dap. 15:14. Među spašenim se neće naći svi iz jednog naraštaja, ni svi iz jednog naroda; ali pojedini iz svakog doba i svakog jezika pridružiti će se u pjesmi Janjetu: „Bio si zaklan, i otkupio si nas Bogu krvlju svojom, od svakoga roda i jezika, i naroda i plemena.“ Otk. 5:9.

Zbog same prirode slučaja, obraćenje svijeta je nemoguće. Bog je uvijek isti. On nepristrano postupa sa ljudima i narodima. Đavao je isti, samo što ga je iskustvo od šest tisuća godina učinilo vještim u zavođenju muškaraca i žena na grijeh. Pala rasa je ista, samo što svaka naredna generacija degenerira fizički, mentalno i moralno, sve dok svijet ne postane potpuno zreo za konačnu propast. To se vidi na kipu od metala u Dan. 2. Ovdje je pet univerzalnih kraljevstava predmet proročanstva. Četiri od njih se odnose na smrtno stanje, jedno na besmrtno. Četiri zemaljske monarhije, Babilon, Perzija, Grčka, i Rim, su pojedinačno predstavljene zlatom, srebrom, broncom, i željezom. Mi u simbolu ne vidimo samo deprecijaciju* od zlata do srebra, do bronce, i željeza; nego posljednje podijeljeno stanje zemaljskih vlada, neposredno prije otvaranja slave besmrtnog kraljevstva, predstavlja željezo pomješano sa glinom.

Božji plan da obrati grešnike, i da spasi sve koji bi mu bili poslušni i vjerovali u Isusa, na djelu je oko šest tisuća godina. O raspetom i uskrsnom Isusu se propovijeda sa Svetim Duhom poslanim sa neba više od osamnaest stoljeća; ipak

---

* Gubitak vrijednosti. – prim. prev.

svijet nije obraćen. A izgledi za njegovo obraćenje u biblijsku svetost nikada nisu izgledali mračniji nego u sadašnje vrijeme. Uvjerljivim riječima drugog* pitali bismo:

„A kakvi su sadašnji izgledi crkve koja je sa punim povjerenjem krenula da obrati svijet? Kako se mogu ti koji sada stavljaju bojnu opremu razmetati većim očekivanim uspjehom nego što je zagarantirano iskustvom onih koji su je odložili nakon što su vodili dobru borbu? Proroci nisu mogli obratiti svijet; da li smo *mi* snažniji od njih? Apostoli nisu mogli obratiti svijet; da li smo jači od *njih*? Mučenici nisu mogli obratiti svijet; možemo li učiniti više od *njih*? Crkva za tisuću osamsto godina nije mogla obratiti svijet; možemo li *mi* to učiniti? Oni su propovijedali evanđelje Kristovo; pa možemo i mi. Oni su otišli do najudaljenijih dijelova zemlje; pa možemo i mi. Spasili su ‘neke’; pa možemo i mi. Plakali su jer je tako malo njih vjerovalo njihovom izveštaju; pa možemo i mi. Oni su završili svoj put sa radošću, i službu koju su primili da svjedoče o evanđelju milosti Božje; možemo i mi učiniti isto. Možemo li se razumno nadati da ćemo učiniti više? ‘Bila bi potrebna čitava vječnost da se milenij dovede brzinom kojom napreduju moderni preporodi’, rekao je poštovani dr. Lymen Beecher, prije pastorske konvencije, održane u blizini stare Plymouth stjene. A kakva je nada da će oni brže napredovati? Da li je to u riječi Božjoj? Bilo bi nam drago da to nađemo tamo. Nažalost, čitamo da će ‘zli ljudi i zavodnici biti sve gori i gori, varajući i sami bivajući prevareni’.

---

* Predgovor Glasu Crkve

Ima li Bog moćnijeg Spasitelja – moćnijeg Duha? Ima li netko drugo evanđelje koje će spasiti svijet? Gdje je ono? Ima li drugog puta do kraljevstva osim onog koji vodi kroz mnoge nevolje? Postoji li drugi put do krune osim puta križa? Možemo li kraljevati s Njim osim ako prvo ne stradamo za njegovu stvar?

Nema sumnje da bi se svijet mogao obratiti ukoliko bi želio da spozna Gospoda. I tako, da su svi koji su čuli sa radošću primili Gospoda Božjeg, svijet bi se mogao obratiti u roku od dvadeset godina od dana Pedesetnice. Da je svaki kršćanin priveo Bogu jednu jedinu dušu svake godine, mirni sjaj tisućudugodišnje ere mogao je zasijati u godinama koje su nadolazile apostolima Isusa Krista. Ali umjesto ovoga, nastupila su doba tame. Svijet se nije pokajao, već se crkva odmetnula. Da je evanđelje trebalo obratiti svijet, vidjeli bismo znakove prije toga. Ali gdje se mogu naći takvi predznaci? Da pogledamo Judsona, koji je radio deset dugih godina prije nego što se jedan grešnik prepustio zahtijevima evanđelja? Hoćemo li pogledati u gustu tamu poganskog svijeta? Da se osvrnemo na formalizam nominalne crkve? Da pogledamo široku rasprostranjenost preljubništva? Hoćemo li gledati na obilje bezakonja i kako se ljubav sve više hladi?

Hoćemo li pogledati svijet u kome tisuću osamsto godina muke i suza nije dovelo dvadeseti dio čovječanstva čak ni do formalnog priznavanja pravog kršćanstva; a gdje ne više od jedne petine pripisuje sebi sumnjivu titulu kršćanskih naroda? Hoćemo li pogledati u svijet u kome osim tu i tamo ne

možemo naći ni jedan kršćanski narod, ni jedno kršćansko pleme, ni jedan kršćanski grad, ni jednu kršćansku varoš, ni jedno kršćansko selo, ni jedan kršćanski zaselak, osim tu i tamo gdje je nepouzdana vjera navela nekolicinu, sa licemjerima čak i tada u njihovoj sredini, da se povuku iz svijeta i njeguju neokušane vrline povučenog života? Zasiurno, poslije tisuću osamsto godina eksperimentiranja sa tim sistemom koji je trebao da obrati svijet, ljudi bi mogli da ukažu na neku zemlju, na neku provinciju, na neki narod i kažu, evo početka obraćenog svijeta.

Ali, zar se onda evanđelje neće pokazati neuspjehom? To zavisi od toga što se od njega očekuje. Ako je evanđelje trebalo utjecati na vječno spasenje cijelog čovječanstva, onda je neuspjeh u ostvarenju tog djela neuspjeh evanđelja. Ako je evanđelje trebalo obratiti svijet, onda će se, ako se to ne učini, pokazati neuspjehom. Ali ako je evanđelje propovijedano 'da se od neznabožaca IZDVOJI narod za Njegovo ime', onda to nije neuspjeh. Ako je dato da Bog u beskrajnoj milosti i ljubavi 'spasi NEKE', onda to nije neuspjeh. Ako je bilo dato da svaki grešnik koji se kaje može imati vječni život i da svaki dobar vojnik može dobiti vijenac slave, onda to nije neuspjeh. Ako je dato da se bezbrojna četa može iskupiti IZ svakog naroda, i roda, i jezika pod nebom, onda to nije neuspjeh. Ako je dato da bi se doline i brda obnovljenog Raja mogle udružiti sa svetom četom koja će biti 'jednaka anđelima i biti djeca Božja, budući da su djeca uskrsnuća', onda to nije neuspjeh. Ako je dato da se izabrani mogu dovesti u jednu veliku porodicu svetih,

onda to nije neuspjeh. I nije li to bio njen cilj, a ne uzdizanje svjetske crkve do sjaja zemaljskog blagostanja, dok ispod predstave njihovog lakog trijumfa drijema pepeo proroka i prah apostola? Zar da slave jubilej tisuću godina, dok neprestana vika mučenika, 'Dokle! O, Gospode', ide ka Bogu? Zar da imaju svoje pjesme trijumfa, dok cijela tvorevina uzdiše za izbavljenjem, i dok se odlaže taj žudeći dan iskupljenja našeg tijela? Ne, zaista, nada jednog tijela je jedna nada. Nada crkve ne prestaje sa smrću, ona se širi izvan zemaljskih prizora bura i oluja, i odmara u mirnim zracima tog Sunca Pravednosti koje će zasijati iznad njedra ponovo zadobijenog Raja.

Milenij iz Otk. 20 treba započeti sa prikazivanjem Sina Božjeg na nebu, uništenjem živih zlih, uskrsnućem pravednih i promjenom u besmrtnost živih pravednika. To je period u kome će Krist osobno vladati sa pravednicima svih vjekova koji su sa njim stradali. 2. Tim. 2:12. Ovaj period je na svakom kraju omeđen uskrsnućem. Krist jasno izjavljuje da će „svi koji su u grobovima čuti njegov glas i izaći će; oni koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće propasti“. Ivan 5:28,29. A Pavao svjedoči „da će biti uskrsnuće mrtvih, i pravednih i nepravednih“. Djela 24:15. Ali je Otkrivaču prepušteno da postavi ova uskrsnuća u razmaku od tisuću godina, na svakom kraju milenija.

„I vidio sam [ne obraćeni svijet, nego] prijestolja [sudska] i oni sjedoše na njih, i dade im se sud.“ Zatim se spominje onaj dio Isusovih mučenika koji su bili posječeni,

kao i pobjednici nad zvijeri, njenim likom i žigom, predstavljajući sve pravednike; zatim se dodaje: „Oni su živjeli [podignuti na život] i vladali sa Kristom tisuću godina. Ali ostali mrtvi [zli] nisu ponovo živjeli [nisu uskrslili iz mrtvih] dok se ne završi tisuću godina.“

Budući da je doktrina zemaljskog milenija zasnovana na lažnim tumačenjima i pogrešnim citatima određenih dijelova Svetog pisma, prikladno je da ovdje izdvojimo one stihove koji se obično citiraju da bi se dokazalo obraćenje svijeta i da pokažemo da oni ne znače ono što je rečeno da dokazuju.

1. „Traži od mene, i dat ću ti neznabošce u nasljedstvo, i krajnje krajeve zemlje u tvoje vlasništvo.“ Ps. 2:8. Kao dovoljan dokaz da ovaj stih ne dokazuje obraćenje svijeta, citiramo sljedeći stih: „Polomit ćeš ih željeznom palicom, razbit ćeš ih kao grnčarski sud.“

2. Kamen odvaljen od planine bez ruku, valjat će se dok ne postane velika planina i ispuni svu zemlju. Sav dokaz za obraćenje svijeta, koji je gore naveden, je u pogrešno citiranom tekstu. Evo kako glasi tekst: „Vidio si dok se ne odvali kamen bez ruku, koji udari kip po stopalima njegovim od željeza i gline i razbi ih na komadiće. Tada se željezo, glina, bronza, srebro i zlato razbi zajedno i postadoše kao pljeva na ljetnjem gumnu; i vjetar ih odnese, da im se ne nađe mjesta; i kamen koji udari kip postade velika gora, i ispuni svu zemlju.“ Dan. 2:34,35.

U ovom upečatljivom dijelu proročanstva, sljedeće točke su vrijedne pažnje: (1) Kamen je udario kip po njegovim stopalima i razbio zajedno na komadiće željezo, glinu,

broncu, srebro i zlato. Ovdje je uništenje, a ne obraćenje. (2) Oni postadoše kao pljeva na ljetnjim gumnima, i vjetar ih odnese, da im se ne nađe mjesta. Ovdje je opisano uklanjanje svih zemaljskih vlada. (3) Zatim je kamen postao velika gora i ispunio svu zemlju. U ovom proročanstvu kamen nema ništa zajedničko sa kipom. Kip, simbol zemaljskih vladavina i svih zlih ljudi, prvo se uklanja, a zatim kamen ispunjava cijelu zemlju.

Međutim ako se kaže da uništavanje neznabožaca (Ps. 2:9) i lomljenje kipa (Dan. 2:34) znače obraćenje svijeta, onda Pavlove riječi: „Bog mira da uskoro satire Sotonu pod vašim nogama“, znače obraćenje Sotone.

3. Narod će se roditi u jedan dan. Evo još jednog netočnog citiranja. Iz. 66:8, glasi: „Tko je čuo tako nešto? Tko je vidio takve stvari? Hoće li zemlja roditi u jedan dan? Ili hoće li se narod odjednom roditi? Jer čim su goru Sion trudovi obuzeli, djecu je svoju rodila.“ Ovaj tekst ne nagovještava obraćenje grešnika; već se očigledno odnosi na usksnuće pravednih.

4. „Kraljevstva ovoga svijeta postadoše kraljevstva Gospoda našeg i Krista njegovog.“ Međutim imajmo na umu da je ovo pod trećim jao, za koga se također kaže: „I razgnjeviše se narodi, i dođe gnjev tvoj, i vrijeme mrtvih da im se sudi, i da ti daš nagradu slugama svojim, prorocima, i svetima, i onima koji se boje imena tvoga, malim i velikim; i uništiš one koji uništavaju zemlju.“ Otk. 11:15,18.

5. „I propovijedat će se ovo evanđelje o kraljevstvu po cijelom svijetu, za svjedočanstvo svim narodima, i tada će doći kraj.“ Mt. 24:14.

Oni koji poučavaju obraćenje svijeta trebali bi imati propovijedano evanđelje svim narodima, da ga svaki pojedinac čuje, vjeruje u njega, bude mu poslušan, i postane svet kroz njega. Što onda? kraj? Ne; ne dok svijet ne bude uživao u bezgrešnom periodu od tisuću godina. Neki smatraju da su tisuću godina iz Otk. 20 proročke, svaki dan u godini predstavlja godinu, što čini tristo šezdeset pet tisuća godina. Međutim tekst ne kaže da će svaki pojedinac ipak čuti ovo evanđelje o kraljevstvu. Ne kaže da će se itko obratiti i posvetiti njime. I nalazimo da je daleko od nagovještaja da će se svijet obratiti i ostati takav tisuću godina, ili tristo šezdeset i pet tisuća godina. Tekst jednostavno navodi,

(1) „I propovijedat će se ovo evanđelje o kraljevstvu po cijelom svijetu“,

(2) „ Za svjedočanstvo svim narodima“,

(3) „I tada [ne tisuću godina kasnije, niti tristo šezdeset pet tisuća; već TADA] će doći kraj.“

6. „Prekovat će svoje mačeve u plugove, i koplja svoja u srpove; narod neće podići mač na narod, niti će se više učiti ratu.“ Mihej 4:3. Vidi također Iz. 2:4.

Molimo obratite pažnju da Mihej 4:1 govori o uzvišenom stanju nominalne Kristove crkve u posljednjim danima. Planine znače zemaljske vlade. Crkva, ovdje predstavljena „gorom doma Gospodnjeg“, trebala je biti uzdignuta iznad brda. Trebala je biti utvrđena na vrhovima planina.

Stihovi 2–5 su izjava, ne onoga što Gospod objavljuje da će se dogoditi u posljednjim danima, već

što će reći mnoštvo popularnih profesora, koji traže obraćenje svijeta. Izjava počinje ovako: „I mnogi narodi će doći i reći.“ Stih 2. To je čovjek, ne Bog, koji kaže: „I prekovat će svoje mačeve u plugove, i koplja svoja u srpove; narod neće podići mač na narod, niti će se više učiti ratu.“ Stih 3.

Ali Gospod govori u 6. i 7. stihu, kako slijedi: „U onaj dan, veli Gospod, sabrat ću onu koja šepa, i sakupit ću proteranu i koju sam ožalostio. „U onaj dan“, kada „mnogi narodi“ prorokuju mir i sigurnost, Gospodnji narod ostatka je prognan i ožalošćen.

Međutim mi imamo opširnije i jako ubedljivo svjedočanstvo o stanju naroda u posljednjim danima. Gospod govori preko svog proroka ovako: „Ovo objavite među neznabošcima: pripremite rat, probudite moćnike, neka se približe svi ratnici. Neka se popnu. Prekujte plugove svoje u mačeve, i srpove svoje u koplja.“ Joel 3:9,10. Umjesto da narodi više ne podižu mač jedni na druge, u posljednjim danima „zlo će izaći od naroda do naroda“, i „mač Gospodnji će proždrijeti od jednog kraja zemlje do drugog kraja zemlje: nijedno tijelo neće imati mira“. Jer. 12:12; 25:32.

Ova tema može izgledati još jasnija i ubedljivija ako postavite ono što mnogi narodi kažu, i ono što Gospod govori, jedno pored drugog kako slijedi:

MNOGI NARODI KAŽU

„I doći će mnogi narodi i reći: hajde da se popnemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva; i on će nas naučiti putevima svojim, i mi ćemo ići stazama njegovim, jer će zakon izaći sa Siona i riječ Gospodnja iz Jeruzalema. I on će suditi među mnogim narodima, i prekorit će jake narode iz daljine; Prekovat će svoje mačeve u plugove, i koplja svoja u srpove; narod neće podići mač na narod, niti će se više učiti ratu.“ Mihej 4:2,3

GOSPOD KAŽE

Objavite ovo među neznabošcima; Pripremite rat, probudite moćnike, neka se približe svi ratnici. Neka dođu gore. Prekujte plugove svoje u mačeve, i srpove svoje u koplja; Skupite se i dođite, svi neznabošci, i saberite se okolo; onamo dovedi moćnike svoje, Gospode. Neka se probude neznabošci, i neka dođu u dolinu Josafatovu; jer ću tamo sjediti da sudim svim neznabošcima. Joel 3:9–12

Sa ovim se slažu i Pavlove riječi: „Dan Gospodnji dolazi kao lopov noću. Jer kada budu rekli: Mir i sigurnost, tada će iznenada propast doći na njih.“ 1. Sol. 5:2,3. Kako je upečatljivo ispunjena ova izreka o miru i sigurnosti u propovijedanju zemaljskog milenija, obraćenju svijeta i proročanstvu o miru među nacijama; dok se Pismo i činjenice udružuju da pokažu da svijet tone niže i niže, zli postaju gori i gori, a nacije čine daleko veće pripreme za rat nego u bilo kojem prethodnom dobu.

7. Svi će poznati Gospoda, od najmanjeg do najvećeg. Hebr. 8:11.

Ovo je u obećanju novog zavjeta, i odnosi se, prvo,

na stanje svakog pojedinca sa kojim je novi savez sklopljen; a drugo, do ponoći evanđeoskih blagoslova kada se svi dovedu u harmoniju sa Bogom u vječnom stanju. Obe ideje su obuhvaćene u obećanju. Ali da će se svaki pojedinac obratiti, ili da će se svi iz bilo koje generacije sa ove strane besmrtnog stanja obratiti i doći do poznanja Boga, Pismo ne uči.

Ovo obećanje je dato u vezi sa onima sa kojima Gospod sklapa novi savez. Sada, iako je učinjeno sve što je moguće da se učini kako bi se ratificirao zavjet, ili da bude na snazi, ipak ne možemo reći da je to zapravo napravljeno sa bilo kojom osobom sve dok ta osoba ne bude dovedena u zavjetni odnos sa Bogom. Međutim kada su ljudi dovedeni u zavjetni odnos s njim, prema obećanju, zakon Božji je zapisan u njihovim srcima. Tada poznaju Boga. Ivan kaže: „I po tome znamo da ga poznajemo, ako držimo zapovijedi njegove.“ 1. Ivanova 2:3. Ovo se, naravno, ne može odnositi na neobraćene. Nitko tko ostane nepokajan nije obuhvaćen obećanjem.

8. Slava Gospodnja ispunit će zemlju kao što vode prekrivaju more.

„Ali tako ja živ bio, sva će se zemlja ispuniti slavom Gospodnjom.“ Br. 14:21. „Neće povrijediti niti uništiti na svoj svetoj gori mojoj; jer će zemlja biti puna poznanja Gospodnjeg, kao što vode prekrivaju more.“ Iz. 11:9. „Jer će se zemlja ispuniti poznanjem slave Gospodnje, kao što vode prekrivaju more.“ Hab. 2:14. „Blago krotkima, jer će oni nasljediti zemlju.“ Mt. 5:5.

Ovo slavno stanje se, međutim, ne ostvaruje obraćenjem svih ljudi. Ono se ostvaruje uništenjem grešnih ljudi, vraćanjem zemlje u njeno stanje kakva je proizašla iz ruke Stvoritelja i darom besmrtnosti krotkima svih vjekova. „Jer će zločinci biti istrebljeni, a oni koji se uzdaju u Gospoda, nasljedit će zemlju. Jer još malo i bezbožnika neće biti; da, pažljivo ćeš razmatrati njegovo mjesto, i neće ga biti. Ali krotki će nasljediti zemlju i uživati će u obilju mira.“ Ps. 37:9–11.

9. „Jer gle, ja stvaram nova nebesa i novu zemlju, a prijašnje se neće pamtiti, niti će na um pasti. Ali budite zadovoljni i radujte se dovjeka onome što stvaram; jer gle, ja stvaram Jeruzalem za veselje, i ljude za radost. I radovat ću se Jeruzalemu, i radovat ću se narodu svom, i u njemu se više neće čuti glas plača, ni glas vapaja... Vuk i janje će zajedno pasti, i lav će jesti slamu kao june, i prah će biti zmijino jelo. Neće povređivati ni uništavati na svoj svetoj gori mojoj, govori Gospod.“ Vidi Iz. 65:17–25; također pogl. 11:6–9.

Za ovo proročanstvo se kaže da je figurativni opis stanja stvari tokom zemaljskog milenija. Mi ga, međutim, smatramo proročkim opisom stanja stvari nakon obnavljanja zemlje i čovjeka u njihovu prvobitnu slavu. Prije pada, čovjek je bio pošten, a zemlja i sve što je Bog stvorio na njoj, onako kako su gledani od strane Stvoritelja, viđeni su da su bili “vrlo dobri”. Post. 1:31.

Pismo ne uči uništavanju svega ognjem velikog dana, i stvaranju svega novog za buduće stanje. Međutim ono jasno uči o obnavljanju svih stvari. Ovako kaže veliki Obnovitelj:

„Evo, sve činim novo.“ Otk. 21:5. Izaija i Otkrivač govore o novom nebu i novoj zemlji. Prorok Izaija ili daje figurativan opis jako sretnog stanja stvari u ovom smrtnom stanju, ili prikazuje doslovnu slavu obnavljanja nakon drugog dolaska i uskrsnuća pravednika. Figurativnom pogled nalazimo ozbiljne zamjerke:

(1) Naši zemaljsko milenijski prijatelji, da bi sve dijelove njihove figurativne teorije uskladili, moraju imati figurativno novo nebo i zemlju, figurativne kuće, figurativne vinograde, i moraju figurativno jesti njihove figurativne plodove, i moraju patiti zbog figurativnih vukova i figurativnih lavova, figurativno se hraneći uz figurativne janjadi i figurativne bikove, da ne govorimo o prisustvu figurativnih zmija. Međutim kaže se da će evanđelje obratiti sve ove vukove, lavove i zmije. Onda mi odgovaramo, da ako se obrate, to više nisu vukovi, lavovi i zmije, i tokom čitavog milenijskog perioda neće biti ništa osim janjadi i golubova. Dakle, proćanstvo se ne odnosi na zemaljski milenij. Mora važiti za neki drugi period.

(2) Apostol je vrlo jasno definirao tri svijeta, naime, onaj prije potopa, ovaj koji sada jest i novu zemlju koja će doći, tako da je potpuno isključio figurativni pogled. On kaže: „Jer oni svojevolutno ne žele znati da po riječi Božjoj nebesa bjehu od davnine i da se zemlja izdigla iz vode i u vodi; pri čemu je svijet koji je tada bio, budući vodom potopljen, propao. A sadašnja nebesa i zemlja istom su reću uskladištena, čuvana za oganj na dan suda i propasti bezbožnih ljudi.“ „Ali ipak, mi, po njegovom obećanju,

očekujemo nova nebesa i novu zemlju, u kojima pravednost prebiva.“ 2. Pt. 3:5–7,13.

Nijedna činjenica ne može biti jasnija od te da je svijet koji je propao u potopu isti kakav je sada, i rezerviran je za vatru. Ovo se treba promijeniti ognjem, i tada će se pojaviti novo nebo i nova zemlja, prema obećanju Božjem. A ovo je upečatljiva činjenica da se Božje obećanje na koje se poziva apostol nalazi samo u šezdeset i petoj glavi Izaije. Prema tome, apostol povezuje ta tri svijeta. Da li su prva dva svijeta doslovna? tako je treći. Da li je nova zemlja, koju spominje Izaija, figurativna? Onda su sva tri svijeta figurativna. Ako su svi doslovni, onda vidimo sklad u Svetom pismu koji se tiče njih. Ali ako se oni smatraju figurativnim, onda smo prepušteni sljedećem zaključku:

U danima figurativnog Noe, figurativno nebo i zemlja budući poplavljeni figurativnom vodom, figurativno su propali. Ali figurativno nebo i zemlja koji su sada, su rezervirani za figurativni oganj, za figurativni dan figurativnog suda i figurativne propasti bezbožnih figurativnih ljudi. Ipak, mi, prema njegovom figurativnom obećanju, figurativno tražimo nova nebesa i novu zemlju u kojima prebiva figurativna pravednost.

Istina, sveti pisci koriste simbole i parabole. Ali mi se osjećamo da smo vezani svetim obavezama da vjerujemo da Bog u njegovoj riječi misli upravo ono što kaže, osim ako okolnosti ne pokazuju dobre razloge zašto se uvodi neki simbol ili parabola. Ako Bog ne misli ono što kaže u svojoj riječi, tko će nam reći što on misli? U slučaju da Bog ne misli

ono što kaže, Biblija prestaje da bude otkrivenje, i Bog bi trebao da nam dadne drugu knjigu koja bi nas naučila što ova znači. Ali Biblija je upravo knjiga u kojoj je on jasno govorio i otkrio nam svoju istinu.

Sa ovim pogledom na Sveto pismo vidimo kako se pred nama prostire živa stvarnost nove zemlje, u svoj svojoj veličini i slavi, kao kada je Adam bio gospodar Edena. Prije prijestupa, sve je bilo čistoća i mir, čak i među zvijerima koje je Bog stvorio. I tko može reći da one, sa prirodama kakve im je Tvorac prvobitno dao, neće biti na svom mjestu na obnovljenoj zemlji, kao što su bile na zemlji prije pada?

Međutim kada se usvoji figurativno tumačenje Svetog pisma, nova nebesa i nova zemlja kod Izaije i Otkrivenja mogu biti učinjena da znače skoro sve što mašta može predlagati. Božja riječ uzeta sa takvom slobodom, navela je skeptike da kažu da je Biblija poput violine, na kojoj se može svirati bilo koja melodija po želji.

Pošto smo pregledali glavne tekstove citirane da bi dokazali obraćenje svijeta i period općeg mira i svetosti u ovom smrtnom stanju, i vidjevši da oni ne znače ono što se kaže da znače, sada ćemo skrenuti pažnju na neke od mnogih direktnih dokaza da takvo stanje stvari ne može postojati prije drugog dolaska.

1. Nadmoćnost malog roga. „Gledah, i isti rog zarati sa svetima, i pobjedi ih, dokle ne dođe Pradavni, i sud se dade svetima Svevišnjega, i dođe vrijeme da sveti posjeduju kraljevstvo.“ Dan. 7:21,22. „Ali će sveti Svevišnjega preuzeti kraljevstvo, i posjedovat će kraljevstvo zauvijek, u vjekove

vjekova.“ Stih 18. Ovdje se vidi da mali rog ratuje sa svetima dok ne zauzmu kraljevstvo; i kada jednom zadobiju kraljevstvo, drže ga zauvijek, čak u vjekove vjekova. Gdje onda ima mjesta za taj period mira i trijumfa crkve koji se zove zemaljski milenij?

2. Otpadništvo. „Molimo vas sada, braćo, dolaskom Gospoda našeg Isusa Krista i našim sakupljanjem k njemu, da se ne pokolebate umom, niti uznemirite, ni duhom, ni riječju, ni pismom kao od nas, kao da je dan Kristov blizu. Nitko da vas ni na koji način ne zavarava, jer taj dan neće doći, dok ne dođe prvo otpad i ne otkrije se Čovjek grijeha, sin pogibli, koji se protivi i uzdiže iznad svega što se naziva Bogom ili što se obožava; tako da on kao Bog sjedi u hramu Božjem, pokazujući sebe da je Bog. Ne sjećate li se da sam vam, kada sam još bio kod vas, kazao te stvari? I sada znate što sprečava da se on otkrije u svoje vrijeme. Jer tajna bezakonja već djeluje; samo dok ne pusti onaj koji treba da pusti, dok se ne ukloni s puta. I tada će se otkriti bezakonik, kojega će Gospod pogubiti duhom usta svojih, i uništiti sjajem dolaska svoga.“ 2. Sol. 2:1–8.

Apostol ovdje govori o danu Gospodnjeg dolaska. On čuva crkvu od obmane da ne bude navedena da očekuje Kristov dolazak prerano. On navodi što se mora desiti prije dolaska Gospodnjeg. Da li je zemaljski milenij? Trijumf u obraćenju svijeta? Ne; to je tužno otpadništvo, otpadanje i pokazivanje Čovjeka Grijeha, koji će nastaviti svoje bogohuljenje do dolaska Sina Čovječjeg, kada će biti uništen. Gdje je onda prostor za tisuću godina prije dolaska

Gospodnjeg, tokom kojih će svi ljudi voljeti i služiti Bogu?

3. Zli nastavljaju da prebivaju sa pravednima, kao što opisuje parabola o pšenici i kukolju, sve do kraja Kršćanskog doba.

„Drugu parabolu iznio im je govoreći: Kraljevstvo nebesko je poput čovjeka koji posija dobro sjeme na svojoj njivi. Ali dok su ljudi spavali, dođe neprijatelj njegov i posije kukolj među pšenicom, i ode svojim putem. Ali kad je mladica iznikla i donjela plod, pojavio se također i kukolj. Pa priđoše sluge domaćina i rekoše mu: „Gospodine, zar nisi dobro sjeme posejao u svojoj njivi? Odakle onda ima kukolja? Reče on njima, Neprijatelj je ovo učinio. Sluge mu rekoše: Hoćeš li onda da odemo da ih pokupimo? Ali on reče: Ne; da dok skupljate kukolj ne iskorijenite s njime i pšenicu. Neka oboje zajedno rastu do žetve; a u vrijeme žetve reći ću žeteocima: saberite najprije kukolj i svežite ga u snopove da ih spalite; a saberite pšenicu u žitnicu moju.“ Mt. 13:24–30.

Prijatelji moderne doktrine obraćenja svijeta pronalaze ovu parabolu direktno na svom putu, i umorili su se trudeći se da je objasne. Međutim kako je naš božanski Gospodar, pomoću posebnog zahtijeva, dao objašnjenje o tome, sugerirajući skromno da prihvatimo njegovo objašnjenje i ostavimo taj predmet na miru:

„Tada Isus otpusti narod i uđe u kuću; i pristupiše mu učenici njegovi govoreći: Objasni nam priču o kukolju u polju. On odgovori i reče im: Tko sije dobro sjeme je Sine čovječiji; njiva je svijet; dobro sjeme su djeca kraljevstva; a kukolj

su djeca zloga; neprijatelj koji ih je posijao je đavao; žetva je kraj svijeta; a žeteoci su anđeli. Kako se dakle kukolj skuplja i spaljuje u vatri, tako će biti i na kraju ovoga svijeta. Sin Čovječji će poslati anđele svoje, i oni će izbaciti iz njegovog kraljevstva sve što sablazni i one koji čine bezakonje, i bacit će ih u peć ognjenu; tamo će biti plač i škrgut zuba. Tada će pravednici zasjati kao sunce u kraljevstvu Oca svoga. Tko ima uši da čuje, neka čuje.” Stihovi 36–43.

Mi jednostavno ponavljamo: „Polje je svijet.“ „Dobro sjeme su djeca kraljevstva.“ „Kukolj su djeca zloga.“ „Neka oboje zajedno rastu do žetve.“ „Žetva je kraj svijeta.“

4. Progon i nevolja će biti sudbina crkve Božje u svim vremenima. Apostol govori o vjernicima koji su ranije živjeli i patili, koji su „iskusili okrutna izrugivanja i bičevanja, da, štoviše okove i tamnicu; bili su kamenovani, rasječeni na dvoje, iskušavani, mačem ubijani; lutali u ovčijim i kozjim kožama, oskudjevali, tlačeni, zlostavljani; (kojih svijet nije bio dostojan;) lutali su po pustinjama, i po gorama, i po jazbinama i pećinama zemaljskim. A svi ovi, dobivši dobar izveštaj kroz vjeru, ne primiše obećanje, jer Bog je za nas providio nešto bolje da oni bez nas ne prime savršenstvo“. Hebr. 11:36–40. On također ukazuje na budućnosti, i kaže: „Da, i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu bit će progonjeni.“ 2. Tim. 3:12.

5. Posljednji dani ljudske probe smatrani su omiljenim periodom za završetak velikog djela obraćenja svijeta. Ali proroci Starog Zavjeta nigdje ne predstavljaju Boga koji kaže da će posljednji dani biti slavni. Isus i apostoli

Novog Zavjeta nikada ne govore o posljednjim danima kao o periodu trijumfa crkve; nego, prije, kao dani njene opasnosti, koji zahtijevaju posebno straženje; dani njene žalosti, i suza, i ustrajne molitve za izbjavljenje. Pavao ovako opisuje posljednje dane: „I ovo znaj da će u posljednje dane doći teška vremena. Jer ljudi će biti samoljubivi, pohlepni, hvalisavi, nadmeni, bogohulni, neposlušni roditeljima, nezahvalni, nesveti, bez prirodne naklonosti, kršitelji primirja, klevetnici, neobuzdani, svirepi, mrzitelji onih koji su dobri, izdajnici, nepromišljeni, ponositi, koji više vole uživanja nego Boga: imaju oblik pobožnosti, ali se odriču njene sile; takvih se kloni.“ 2. Tim. 3:1–5.

6. Petar kaže: „Doći će u posljednje dane rugači koji će hoditi za svojim požudama i govoreći: gdje je obećanje njegovog dolaska?“ 2. Pt. 3:3,4. Kako su se ovi rugači mogli pojaviti i poricati njegov dolazak, a progoni i opasnosti postoje u posljednjim danima, ako su se svi obratili mnogo prije njegovog dolaska?

7. Posljednji dani obuhvaćaju i sam posljedni dan, koji sežu do dolaska Sina Čovječjeg. Dani dolaska Sina Čovječjeg trebaju biti kao dani Noe i Lota. „I kako je bilo u dane Noine, tako će biti i u dane Sina Čovječjega. Jeli su, pili, ženili se, udavali se do dana kada Noa uđe u korablu, i dođe potop, i uništi ih sve. Isto tako je bilo i u danima Lota; jeli su, pili, kupovali, prodavali, sadili, gradili; ali istog dana kada je Lot izašao iz Sodoma, pala je kiša od ognja i sumpora sa neba, i sve ih je uništila. Tako će biti u dan kada se Sin Čovječji pokaže.“ Luka 17:26–31.

Tada je zloća zlih bila tolika da Bog više nije mogao da ih trpi. A kada se napunila njihova mjera bezakonja, posjetio ih je gnjevom. Postoji čudesna sličnost između Noinih i Lotovih dana, i naših. Tada su ljudi bili prepušteni ljubavi prema stvarima ovoga života, kao što su u današnje vrijeme. Zatim su prepušteni požudi i zločinu, što prikladno prikazuje strašne zapise našeg vremena. Kao što je Bog tada pokazao svoj gnjev u potopu i u ognju, tako sada čaše njegovog gnjeva, nepomiješane sa milošću, samo čekaju da se ukloni posrednička ruka milosti, i onda će se izliti na bezbožnike.

8. Destrukcija, a ne obraćenje, čeka svijet upravo u vrijeme kada mnogi popularni profesori gaje varljivu nadu da će doći dobra vremena. Oni ne vide nikakvu opasnost i označavaju kao fanatične uzbunjivače one koji su poslušni proročkoj zapovijedi: „Trubite u trubu na Sionu i oglasite uzbunu na svetoj gori mojoj; neka drhte svi stanovnici zemlje; jer dolazi dan Gospodnji, jer je blizu.” Joel 2:1. Međutim, apostol kaže: „Kada budu rekli: Mir i sigurnost, tada će iznenada propast doći na njih.“ 1. Sol. 5:2. Baš u to vrijeme kada Gospod, preko proroka Joela, poručuje: „Pripremite rat, probudite moćnike, neka se približe svi ratnici, neka se popnu. Prekujte plugove svoje u mačeve, i srpove svoje u koplja; neka slabi kaže, Ja sam jak“, pogl. 3:9,10, oni ispunjavaju Mihejevo proročanstvo, koje kaže: „I doći će mnogi narodi i reći: dođite, da se popnemo na goru Gospodnju... i prekovat će svoje mačeve u plugove, i koplja svoja u srpove, narod neće podići mač na narod; niti će se više učiti ratu.” Pogl. 4:2,3.

9. Put ka uništenju je širok, i mnogi njime idu; a put u život je uzak, i malo tko ga nalazi. Kada je netko upitao Isusa: „Zar je malo onih koji će biti spašeni?“ on odgovori: „Nastojte da uđete na uska vrata; jer će mnogi, kažem vam, tražiti da uđu, i neće moći.“ Luka 13:23,24. Ponovo je zabilježeno: „Uđite na uska vrata; jer su široka vrata i širok je put, koji vodi u propast, i mnogo ih je koji na njih ulaze; jer su vrata tijesna, i uzak je put, koji vodi u život, i malo ih je koji ga nalaze.“ Mt. 7:13,14. Doktrina obraćenja svijeta i doktrina o univerzalnom spasenju su direktno suprotne ovom odlomku. Jednima je put do života u početku sužen, ali postaje sve širi, dok svi njime ne hodaju; dok drugi imaju put u život uvijek dovoljno širok za cijeli svijet. Da bi bio od prave koristi Univerzalizmu, tekst treba glasniti: Široka su vrata, i širok je put koji vodi u život, i svi njime idu; jer su tijesna vrata i uzak put, koji vode u propast, i nitko ga ne može naći. Međutim naš Gospod navodi veliku činjenicu u ovom citatu, koja je postojala kada je izgovorena, koja je oduvijek postojala, i koja će postojati do kraja vremena probe; naime, da je put ka uništenju širok i da će mnogi njime ići; a da je put u život uzak i malo tko će ga naći.

Međutim kada nekolicina svake naredne generacije, od pravednog Abela do kraja vremena probe, koji su savijali svoje usamljene korake na uskom putu do gore Sion, dođu do svog vječnog spokoja, oni će činiti ono „veliko mnoštvo koje nitko ne bi mogao izbrojati, iz svih naroda, i plemena, i ljudi i jezika“, obučeni u Nebesku čistoću i sjaj. Nijedan od njih nije izašao iz tog imaginarnog perioda

obraćenog svijeta. Ne, nijedan. Kakva zadivljujuća scena! „A jedan od stariješina odgovori govoreći mi: Tko su ovi obučeni u bijele haljine? I otkuda su došli? A ja mu rekoh: Gospodine, ti znaš. A on mi reče. To su oni koji su došli iz velike nevolje, i oprali su haljine svoje i ubijelili ih u krvi Janjetovoj.“ Otk. 7:13,14.

TREĆA PROPOVIJED

DRUGI DOLAZAK

TEKST: Neka se ne uznemiruje srce vaše; vjerujete u Boga, i u mene vjerujte. U domu Oca moga su mnogi stanovi; da nije tako, rekao bih vam. Idem da vam pripremim mjesto. I ako odem i pripremim vam mjesto, opet ću doći, i primiću vas k sebi, da gdje sam ja, budete i vi. Ivan 14:1–3.

Isus je uskoro trebao ostaviti svoje učenike i uzaći ka Ocu. A u riječima pouke i utjehe, on je spremao njihove umove za taj događaj koji će im donijeti veliku žalost. Njegovo prisustvo predstavljalo je njihovu radost. Njegovo odsustvo bi bila njihova tuga. „Mogu li svadbena djeca tugovati dok je mladoženja s njima? Ali doći će dani kada će im se uzeti mladoženja, i tada će postiti.“ Mt. 9:15. Pravi prijatelji našeg Gospoda će uvijek željeti njegovo opipljivo prisustvo. Svjetovna crkva, čija su osjećanja usmjerena na stvari ovog života, također će uživati u njegovom odsustvu. Oni koji istinski vole svog božanskog Gospoda, sa svom radošću će primiti riječ o njegovom povratku.

Naš Gospod je nježno predstavljao svojim učenicima temu svog uzlaska na nebo. „Djeco, još malo sam sa vama.“ Ivan 13:33. „Gdje ja idem, ne možeš me pratiti sada, ali

ćeš me pratiti poslije.“ Stih 36. Ova izjava je izazvala uznemirenost i zaprepaštenje u umovima učenika i navela Petra da kaže svom Gospodu, „Zašto te ne mogu sada pratiti? Položit ću život svoj za tebe“. Stih 37. Zatim slijede utješne riječi iz teksta, uvjeravajući ožalošćene učenike da će njihov Gospod ponovo doći i primiti ih k sebi.

Isus ih je također uvjerio da će im Otac dati „drugog utješitelja“, čak i Duha istine, koji treba da prebiva s njima i da bude u njima. Pogl. 14:16,17. Riječi, ‘drugi utješitelj’, pretpostavljaju najmanje dva. Jedan je bio osoba našeg božanskog Gospoda. Drugi je Duh istine. Oba su bili utješitelji crkve. Krist je bio to u posebnom smislu dok je bio sa svojim učenicima. Drugi treba da ostane sa crkvom, da daje crkvi blagoslove i darove Svetog Duha, sve dok se njen odsutni Gospod ne vrati u slavi da je uzme k sebi. Tada će se zauvijek završiti dani njene žalosti, posta i boli. Sa takvom vjerom i nadom, crkva koja čeka Isusa Krista može zapevjati:

„Kakva svjetla vizija! O, koliko dugo
Će se ovaj radosni čas odlagati?
Letite brže, kotači vremena,
I donesite dobrodošao dan.“

I dok crkva čeka sa radosnim očekivanjem brzog izbavljenja, njen Gospod „kaže, Zasigurno, doći ću brzo“, na što crkva odgovara, „Amen. Da, dođi, Gospode Isuse“. Otk. 22:20,21.

Izvjescnost drugog Kristovog dolaska i način i cilj njegovog

dolaska su teme od uzbudljivog interesa za sve koji vole našeg Gospoda Isusa Krista.

Pojavit će se drugi put. Pavao direktno govori o ovoj temi, „Tako je Krist jednom bio prinijet da ponese grijeha mnogih. I onima koji ga traže, *pojavit će se drugi put bez grijeha na spasenje*“. Hebr. 9:28. Opet kaže, „Očekujući tu blaženu nadu, i slavno *pojavljivanje* velikog Boga i Spasitelja našeg Isusa Krista“. Titu 2:13.

Drugi apostol svjedoči o tome ovako: „Ljubljeni, sada smo sinovi Božji, i još se ne vidi što ćemo biti; ali znamo da ćemo, kada se *pojavi*, biti poput njega, jer ćemo ga vidjeti kakav jest.“ 1. Iv. 3:2.

Drugi Kristov dolazak bit će osoban i vidljiv. „Gle, dolazi sa oblacima, i svako oko će ga vidjeti.“ Otk. 1:7. Isus je, dok se obraćao svojim učenicima na temu svog drugog dolaska, ukazao unaprijed na naraštaj koji treba biti svjedok znakova tog događaja na suncu, mjesecu, i zvijezdama, te je rekao: „Oni će vidjeti Sina Čovječjeg kako dolazi na oblacima nebeskim sa silom i velikom slavom.“ Mt. 24:30. Vidjeti Marko 13:26; 14:62; Ivan 14:3. A na uznesenju Kristovom, dva anđela izjaviše uznemirenim svjedocima: „Isti ovaj Isus, koji se od vas uznesu na nebo, doći će na isti način kao što ste ga vidjeli da ide na nebo.“ Djela 1:2.

Apostol svjedoči o osobnom i vidljivom pojavljivanju Krista jezikom koji se ne može pogrešno razumjeti. On kaže: „Jer će sam Gospod sići s neba sa vikom, sa glasom arkanđela i trubom Božjom.“ 1 Sol. 4:16. Vidi također Titu 2:13; 1. Ivanova 3:2.

Kada se Gospod otkrije na nebu u plamtećoj vatri, grešnici će tada biti uništeni, a zemlja će biti opustošena. „A vama koji ste u nevolji počivajte s nama, kada će se Gospod Isus otkriti na nebu sa svojim moćnim anđelima, u plamtećoj vatri, koji će se osvetiti onima koji ne poznaju Boga i koji se ne pokoravaju evanđelju Gospoda našeg Isusa Krista; bit će kažnjeni vječnim uništenjem od prisustva Gospodnjeg i od slave sile njegove.“ 2. Sol. 1:7–9; 2:7,8. Vidi također Mt. 13:26–30, 37–43; 3:12; Luka 17:26–30; Iz. 13:9; 6:8–11; 24:1–3; 34:1–15; 28:21,22; Jer. 4:20,27; 25:32–38; Sof. 1:2,3,7–18; 3:6–8.

Kada se Krist pojavi po drugi put, pravedni mrtvi će uskrsnuti, a živi pravednici će biti promijenjeni u besmrtnost. „Gle, kazujem vam tajnu: nećemo svi zaspati, nego ćemo se svi promijeniti, u trenutku, u tren oka, na posljednju trubu; jer će truba zatrubiti, i mrtvi će ustati neraspadljivi, a mi ćemo se promijeniti. Jer ovo raspadljivo treba se obući u neraspadljivo, a ovo smrtno da se obuče u besmrtno.“ 1. Kor. 15:51–53. Apostol opet svjedoči na ovu temu: „Sam Gospod će sići s neba sa vikom, sa glasom arkandela, i sa trubom Božjom, i mrtvi u Kristu prvo će uskrsnuti. Tada ćemo mi koji živimo i koji smo ostali biti uzneseni zajedno s njima na oblacima, u susret Gospodu u zraku; i tako ćemo uvijek biti sa Gospodom.“ 1. Sol. 4:16–17.

Crkva tada više neće biti odvojena od svog divnog Otkupitelja; već će, sa svim darovima besmrtnosti, „uvijek biti sa Gospodom“. Apostol navodi da će biti uzneseni na

oblacima u susret sa Gospodom u zraku. Hoće li se odmah vratiti na zemlju? Ili će ih Gospod odvesti do vječnog grada spašenih?

Isus je jasno rekao svojim učenicima da će ih ostaviti. „Šimun Petar mu reče: Gospode kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem, ne možeš sada za mnom, *nego ćeš poslije*.“ Ivan 13:36. Isus je uskoro trebao otići gore k Ocu. Učenici tada nisu mogli da slijede svog Gospoda; ali poslije, u vrijeme njegovog drugog dolaska i uskrснуća pravednika, oni treba da ga slijede na nebo, kao što je on trebao da se vrati svom Ocu.

Učenici su sa bolom saznali da će ih njihov Gospod ostaviti. A on bi tješio njihova uznemirena srca govoreći im, „U domu Oca mojega su mnogi stanovi“. „Idem da vam priprelim mjesto.“ „Ponovo ću doći, i primit ću vas k sebi; da gdje sam ja, tamo i vi budete.“ Ivan 14:1–3.

Istina je da će nova načinjena zemlja, Otk. 21:5, kada sveti grad siđe s Neba na nju, stih 2, biti konačno nasljedstvo pravednika. Međutim Petar, sa vjerom i nadom iznova nadahnutom uskrснуćem Kristovim, ukazuje na Nebo kao mjesto gdje je sačuvano nasljeđe i kaže:

„Blagoslovljen Bog i Otac Gospoda našega Isusa Krista, koji nas po obilju milosti svoje nanovo rodi na živu nadu uskrснуćem Isusa Krista iz mrtvih, u nasljeđe nepropadljivo i neokaljano, i koje ne vene, čuvano na nebu za vas, koji ste održavani silom Božjom kroz vjeru na spasenje, spremni da se javite u posljednje vrijeme.“ 1. Pt. 1:3–5. U ovom slučaju apostol se poziva samo na sveti grad, prijestonicu

cjelokupnog nasljeđa. Otkupljeni će ostati u gradu koji je gore, i vladat će sa svojim Gospodom na sudu, Otk. 20:4, tokom sedmog milenija.

Doktrina o drugom Kristovom pojavljivanju održana je preko crkve još otkako se njen Gospod uznio Ocu da pripremi stanove za njeno primanje. To je događaj koji dovršava njene nade, prekida period njenih muka i žaljenja, i uvodi njen vječni počinak. Kakvi će se uzvišeni prizori tada otvoriti pred Djecom Božjom koja čekaju! Plamteća nebesa otkriće Sina Božjeg u svojoj slavi, okruženog svim svetim anđelima. Truba će zatrubiti, i pravednici će izaći iz groba, besmrtni. I svi – Otkupitelj i otkupljeni, uz prisustvo nebeske vojske – će krenuti naviše u stanove pripremljene za njih u domu Očevom.

Za one koji zaista vole svog odsutnog Gospoda, tema njegovog skorog povratka da podari besmrtnost mrtvima i živim pravednicima, prožeta je neizrecivim blagoslovom. Ovaj događaj, sa svim svojim velikim rezultatima, uvijek je bio nada crkve. Pavao je mogao pogledati preko osamnaest dugih stoljeća, i da o tome govori ovako: „Čekajući tu blaženu nadu i slavno pojavljivanje velikog Boga i Spasitelja našeg Isusa Krista.“ Titu 2:13. A Petar podstiče: „Čekajući i požurujući dolazak dana Božjeg.“ 2. Pt. 3:12. A Pavao opet, nakon što je govorio o silasku Gospodnjem sa neba, uskrsnuću mrtvih u Kristu, i njihovom uznošenju sa živim pravednicima u susret Gospodu u zraku, kaže, „Zato tješite jedni druge ovim riječima“. 1. Sol. 4:18.

Drugi Kristov dolazak je tema od velike važnosti za crkvu. To zaključujemo iz količine svjedočanstva o tome, u vezi sa uskrsnućem pravednih, i sudom, koja se nalaze u oba, Starom i Novom Zavjetu. Popularna tradicija ga može odbaciti kao nebitno za Kršćansku vjeru, ipak on se može pratiti kroz Sveto pismo, koga su istakli proroci, Isus i apostoli. Biblija se zadržava na suštini. Ne bavi se nebitnim stvarima. Kada je Gospod u svojoj riječi dao svom narodu pravilo vjere i prakse, pazio je da sve nebitno izostavi. „Svo Pismo je nadahnuto od Boga i korisno je“, kaže Pavao; „i neka sav narod kaže: Amen!“

Doktrinu o drugom Kristovom dolasku, učinjenu toliko jako istaknutom u Pismu, gubi se iz vida kod onih koji prihvataju teorije koje se ne nalaze u Pismu. Tako je ispunjenje svih prijetnji Božje riječi, u vezi sa brzim približavanjem dana gnjeva, i otkrivenje Sina Božjeg u plamenom ognju, da uništi stanovnike zemlje, kao što su nekada bili uništeni vodom, stavljeno u daleku budućnost, ako ne i potpuno izgubljeno iz vida, nebiblijskom doktrinom o obraćenju svijeta i zemaljskim milenijom.

Drugi osobno pojavljivanje Isusa Krista najbesmislenije primjenjuju na nekoliko različitih stvari. Neki uče da je smrt drugi Kristov dolazak. Ovo nije samo kršenje jasnih izjava Svetog pisma, već i jezičnih zakona. Ovdje može biti samo jedan drugi Kristov dolazak, dok ovo nejasno mišljenje ima isto toliko pojavljivanja Isusa koliko i smrti. Rani učenici nisu prihvatili ideju da je smrt drugi Kristov dolazak. Petar, videći ljubljenog Ivana, „reče Isusu, Gospode, a što će ovaj?

Reče mu Isus: Ako hoću da ostane dok ja ne dođem, što je tebi do toga? Ti pođi za mnom. Tada se proču ova riječ među braćom, da taj učenik neće umrijeti; ali Isus mu nije rekao: neće umrijeti; već, ako hoću da ostane dok ja ne dođem, što je tebi do toga“? Ivan 21:21–23.

Učenici su bili tako daleko od toga da smatraju da je smrt drugi Kristov dolazak, da kada su shvatili da njihov Gospod nagovještava da Ivan može ostati do njegovog povratka, odmah su zaključili da on neće umrijeti; i od njih se ova riječ pročula svuda okolo. Ne; umjesto da prime ideju da se drugi Kristov dolazak, u bilo kom smislu, događa u trenutku smrti, oni su to smatrali događajem koji će zauvijek okončati vlast smrti nad pravednicima.

A kakva je ovo maglovita teologija koja smrt čini drugim Kristovim dolaskom! On dolazi kao Životodavac i najbolji prijatelj vjernika. Smrt je oduzimalac života, i čovjekov posljedni neprijatelj. 1 Kor. 15:26. Krist dolazi da oživi pravednika, i da uništi onoga koji ima vlast smrti, odnosno Đavola. Hebr. 2:14. Obilježite ovo: Đavao ima moć nad smrti, i, po promislu Božjem, dozvoljeno mu je da pošalje bodljikavu strijelu čak i u srce pravednika, položi ga u smrt i zaključa ga u grobu. Ali Životodavac, prošavši ispod vlasti smrti, nakon što je bio slavno podignut iz zagrljaja groba, pobjedonosno kaže: „Ja sam onaj koji živi i bi mrtav; i gle, živ sam zauvijek, Amen; i imam ključeve od groba [hada] i smrti.“ Otk. 1:18. Đavao drži moć smrti. Krist drži ključeve smrti i groba, a pri svom drugom pojavljivanju otključat će grobove pravednika, slomiti moć smrti, njihovog

posljednjeg neprijatelja, i odvesti ih na besmrtnu i vječne prizore slave. Zapanjujuće je da suvremeni teolozi tvrde da je smrt drugi Kristov dolazak!

Zatim, kaže se da je obraćenje drugi Kristov dolazak. Onda ima onoliko drugih Kristovih dolazaka koliko i obraćenja. Može postojati samo jedna sekunda pojavljivanja Isusa Krista. A, zatim, za djelovanja Svetog Duha se kaže da će biti drugi Kristov dolazak. Stoga, ljudi govore o duhovnom dolasku Krista i njegovoj duhovnoj vladavini tisuću godina. Međutim ovdje su, također, uključeni u problem velikog broja drugih Kristovih dolazaka; jer bi u ovom slučaju imali to da se Krist pojavljuje pri svakom djelovanju Svetog Duha. Međutim ovdje može biti samo jedan drugi Kristov dolazak.

Ali više od toga, oni koji govore o duhovnom dolasku i vladanju Kristovom imaju gadno pobrkane stvari. Neka im Gospod pomogne da uvide razliku između djelovanja Duha Svetoga i osobnog prisustva Kristovog pri njegovom drugom dolasku, a mi pozivamo na Pismo. „Molit ću se Ocu“, kaže Isus, „i on će vam dati drugog Utješitelja“. Ivan 14:16. Ovaj jezik podrazumijeva više od jednog utješitelja. Kada je Krist bio sa svojim narodom, on je bio njihov utješitelj. U njegovom odsustvu, Otac je trebao poslati drugog utješitelja, baš Duha istine. Za vrijeme odsustva Sina, Duh Sveti je trebao biti njegov predstavnik i utješitelj njegovog dragog, ožalošćenog naroda. Činjenice u ovom slučaju jasno su izražene sljedećim upečatljivim riječima: „Ali sada idem ka Onome koji me posla; i nitko me od vas ne pita: kuda ideš? Ali zato što sam vam ovo rekao, tuga je

ispunila vaše srce. Ipak vam govorim istinu. To je korisno za vas da odem; jer ako ne odem, Utješitelj neće doći k vama; ali ako odem, poslat ću ga k vama. I kada dođe, ukorit će svijet za grijeh i za pravednost i za sud.“ Ivan 16:5–8.

A opet, Shakeri vide drugi Kristov dolazak u osobnosti Anne Lee. A Mormoni vide ispunjenje proročanstava o dolasku i kraljevstvu Kristovom na okupljanju „svetaca posljednjih dana“, u Salt Lakeu. A Spiritisti se uglavnom slažu govoreći, Gle, drugi Kristov dolazak je ovdje u djelovanjima Spiritizma.

U proročkom govoru u Mt. 24 i 25, koji pokriva čitavo kršćansko doba, naš Gospod, nakon što je govorio o nevolji crkve pod papskim progonima, kaže za naše vrijeme: „Onda ako vam tko kaže: Gle, ovdje je Krist, ili tamo, ne vjerujte. Jer će ustati lažni kristi i lažni proroci, i pokazat će velika znamenja i čudesa, da će, ako je moguće, prevariti i same izabrane.“ Mt. 24:23,24. Riječ *onda* u ovom odlomku ukazuje na određeni vremenski period kada će se čuti „Gle, ovdje je Krist, i gle, on je tamo“. Naš Gospod ovdje opisuje duhovne obmane sadašnjeg vremena. Lažni kristi su se pojavili nedaleko od prvog dolaska da bi prevarili Hebreje u pogledu tog događaja (Mt. 24:5); isto tako su lažni kristi i lažni proroci ustali danas da obmane ljude na temu drugog dolaska.

„Vrijeme kraja“, djelo ne malog kapaciteta i važnosti, pravilno naziva doktrinu zemaljskog milenija modernom novinom*. Iz ove popularne pogreške zemaljskog

---

* dr. Henshaw, pokojni biskup Rhode Islanda, u svojoj raspravi o drugom

milenija i spiritističke Kristove vladavine, izrasle su mistične primjene najjasnijih izjava Pisma koje se odnose na drugi dolazak Životodavca, ka smrti, ka obraćenju, ka djelovanju Svetog Duha, ka Shakerizmu, ka Mormonizmu i ka Spiritizmu.

Kako su snažne riječi našeg Gospoda kada se primenjuju na temu koja je pred nama: „Onda ako vam tko kaže: Gle, ovdje je Krist ili tamo, ne vjerujte.“ Mt. 24:23. Nitko ne treba propustiti vidjeti tko su ljudi koji viču, „Gle, ovdje je Krist, i gle, on je tamo“! Gospod nastavlja, u stihovima 25 i 26: „Evo, rekao sam vam ranije. Zato, ako vam kažu: Evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u tajnim odajama, ne vjerujte.“ Naš Gospod se ovdje zadržava na onome što im je maloprije rekao. Njegova tema su i dalje učenja

---

dolasku kaže: „Do sada koliko smo bili u mogućnosti da istražimo njegovu povijest [zemaljskog milenija], prvi ga je iznio uvaženi dr. Whitby, komentator, a kasnije unaprijedili Hammond, Hopkins, Scott, Dwight, Bougue i drugi, a prihvaćena je bez pažljivog ispitivanja od strane većine evangelističkih klerikalaca današnjice. Međutim možemo sa sigurnošću izazvati zagovornike te ideje da prikažu jednog istaknutog pisca u svoju korist, koji je živio prije početka osamnaestog stoljeća. Ako se antika može koristiti za bilo kakvu provjeru istine, zagovornici premilenijskog dolaska i osobne Kristove vladavine sa njegovim svetima na zemlji, ne moraju se plašiti rezultata poređenja svojih autoriteta sa pristalicama suprotne teorije.“ „Daniel Whitsby, doktor bogosovije, koji se tako spominje, rođen je 1638. godine naše ere u Engleskoj, a umro je 1727. godine. U razvoju svoje teorije, on ju je nazvao ‘novom hipotezom’.“ – *Time of the End*, str. 295,296.

onih koji viču, „Gle, ovdje je Krist“! „Gle, on je tamo!“ Ako Mormoni kažu, „Gle, on je u pustinji, ne izlazite“. Ili, ako čujete da je objavljeno sa popularnih propovjedaonica našeg vremena, „Gle, on je u tajnim odajama“, Kristov drugi dolazak je spiritistički, pri smrti ili prilikom obraćenja, „ne vjerujte“. A zašto ne primiti takva mistična učenja? Razlog je dat u sljedećem stihu:

„Jer kao što munja izlazi od istoka i sija čak do zapada, tako će biti i dolazak Sina Čovječjeg.“ Jako smo sretni što je naš Gospod ne samo ukazao na lažne kriste i lažne proroke, i upozorio nas na njihova mistična učenja, već nam je za razliku od njih predstavio način svog drugog dolaska u najjasnijim pojmovima. Jake munje koje sjevaju sa dalekog istoka i sijaju čak do zapada, obasjavaju sva nebesa. Što dakle, kada dođe Gospod u plamenoj slavi, i svi sveti anđeli s njim? Prisustvo samo jednog svetog anđela na novom grobu gdje je Krist ležao mrtav, nateralo je Rimsku stražu da se zastresu i da budu kao mrtvi ljudi. Svjetlost i slava jednog anđela potpuno su savladali te jake stražare. Sin Čovječji dolazi u svojoj kraljevskoj slavi i u slavi Oca svoga, uz prisustvo svih svetih anđela. Tada će sva nebesa zasijati od slave, i sva će zemlja zadrhtati pred njim.

ČETVRTA PROPOVIJED

NOINO I NAŠE VRIJEME

TEKST: Ali o tom danu i času nitko ne zna, ni anđeli nebeski, nego samo Otac moj. Ali kao što je bilo u danima Noinim, tako će biti i dolazak Sina Čovječjeg. Mt. 24:36,37.

Proročki govor u Mt. 24 i 25 dao je naš Gospod kao odgovor na pitanje svojih učenika: „Kada će to biti? I što će biti znak tvoga dolaska i kraja svijeta?“ Pogl. 24:3. Tu su dva pitanja; jedno koje se odnosi na uništenje Jeruzalema; drugo na drugi Kristov dolazak. Tekst se odnosi na kasnije.

Mi čvrsto vjerujemo da su dan i sat, pa čak i godina drugog dolaska namjerno sakriveni. Neki od proročkih perioda sežu do vremena kraja, dok se drugi protežu još dalje, vrlo blizu samog kraja, do događaja o kome ćemo govoriti u nastavku, ali nijedan od njih ne dopire do dolaska Sina Čovječjeg. Proročanstva jasno ukazuju na period drugog dolaska, ali ne navode točno vrijeme tog događaja. Međutim mnogi pretpostavljaju da tekst dokazuje da se o vremenu drugog dolaska ništa ne može znati. U tome oni u velikoj mjeri griješe, što se može vidjeti iz sljedećih razloga:

1. Zato što naš Gospod, nakon što je izjavio da sunce treba potamnjeti, i da mjesec ne daje svoju svjetlost, i da zvijezde

trebaju padati s neba, daje sljedeću moćnu parabolu, te je time najjasnije povezuje sa ovom temom. On kaže: „A od smokve naučite parabolu: Kad joj grana već omekša i lišće potjera, znate da je blizu ljeto. Tako i vi, kad vidite sve to, znajte da je blizu, pred vratima.“ Stihovi 32,33. Ni jedna slika ne bi trebala prevazići činjenicu predstavljenu jednom parabolom. Budući da je to slučaj u parabolli o smokvi, svrha postaje izuzetno jaka. Nijedan jezik ne može biti direktniji. Nijedan dokaz ne može biti potpuniji. Sa svom tom sigurnošću sa kojom znamo da je ljeto blizu kada u proljeće vidimo pupoljke i lišće kako izbijaju sa drveća, možemo znati i da je Krist pred vratima. Najsmjelije nevjerstvo teško će se usuditi negirati ove riječi Sina Božjeg, te tvrditi da se ništa ne može znati o vremenu njegovog drugog dolaska.

2. Zato što naš Gospod objavljuje da će kao što su bili Noini dani, tako biti i dolazak Sina Čovječjeg. Bog je rekao Noi: „Neće se moj duh dovjeka parbiti s čovjekom, ipak je on tijelo; pa neka bude dana njegovih stotinu i dvadeset godina.“ Postanak 6:3. Period potopa dat je patrijarhu. A prema direktnom proviđenju Božjem on je pripremio korabljju i opomenuo narod. Dakle, ispunjena proročanstva i znaci jasno objavljuju da je drugi Kristov dolazak pred vratima, a svečana poruka je izašla.

3. Oni koji tvrde da tekst dokazuje da se o vremenu drugog dolaska ne može ništa znati, dokazuju da je to previše za njihovu vlastitu nevjeru. Kao što je Marko zabilježio, izjava glasi: „A o tom danu i času nitko ne zna, ne, ni anđeli koji su na nebu, ni Sin, nego Otac.“ Ako tekst dokazuje da

Ljudi neće znati ništa o vremenu drugog dolaska, on također dokazuje da anđeli neće znati ništa o tome, kao ni da Sin neće znati ništa o tome, dok se događaj ne dogodi! Ovaj stav dokazuje previše, zato ne dokazuje ništa jasno. Krist će znati za vrijeme svog drugog dolaska na ovaj svijet. Sveti anđeli koji čekaju oko Nebeskog prijestolja da bi primili poruke u vezi sa djelom koje čine u spasenju ljudi, znat će vrijeme ovog završnog događaja spasenja. A isto tako će i Božji ljudi koji čekaju i promatraju, razumjeti. Stara Engleska verzija odlomka glasi, „Ali taj dan i čas nitko ne obznanjuje, ni anđeli koji su na nebu, ni Sin, nego Otac“. Ovo je ispravno čitanje, prema nekoliko najsposobnijih kritičara tog doba. Riječ *znati* je ovdje upotrebljena u istom smislu kao što je i od strane Pavla u 1. Kor. 2:2: „Jer odlučih ne znati [obznaniti] među vama ništa drugo osim Isusa Krista, i to raspetoga.“ Ljudi neće obznaniti dan i čas, anđeli neće obznaniti, ni Sin; ali će Otac obznaniti.

Campbell kaže: „Macknight tvrdi da se termin *znati* ovdje koristi kao uzročnik, u hebrejskom smislu konjugacije *hiphil*, to jest, *da se učini poznatim*... Njegov [Kristov] odgovor je samo ekvivalent riječima, Otac će obznaniti kada mu je drago; ali on nije ovlastio čovjeka, anđela ili Sina da to obznanе. Upravo u ovom smislu Pavao koristi izraz *znati*, 1. Kor. 2:2: ‘Dođoh k vama da *obznanim* svjedočanstvo Božje; jer odlučih da među vama ne *obznanim* ništa osim raspetog Krista.’“

Albert Barnes, u svojim Bilješkama o evanđeljima*, kaže:

---

* Notes on the Gospels. – prim. prev.

„Drugi su rekli da prevedeni glagol *znati* ponekad znači *obznaniti*, ili otkriti, i da taj odlomak znači, ‘da dan i čas nitko ne obznanjuje, ni anđeli, niti Sin, nego Otac’. Točno je da ta riječ ponekad ima to značenje, kao i u 1. Kor. 2:2.“

Otac će obznaniti vrijeme. On je Noi dao vrijeme potopa, što dobro predstavlja objavljivanje drugog dolaska, datog u vezi sa dokazima o završetku vremenskih perioda iz Daniela, tokom velikog Adventnog pokreta 1840–44.

A kada je patrijarhovo djelo opomena i izgradnje završeno, Bog mu je rekao, „Uđi ti i sav dom tvoj u korablju“. „Jer još sedam dana i učinit ću da pada kiša na zemlju četrdeset dana i četrdeset noći.“ Dakle, kada se završi vrijeme čekanja, straženja, plača, truda, te svi sveti budu zapečaćeni i zaklonjeni od Boga, tada će glas Oca s Neba obznaniti točno vrijeme.

Dok se osvrćemo na veliki adventni pokret, na gorko razočaranje 1844., i na brojne napore da se prilagode proročki periodi od strane mnogih Adventista prvog dana tog vremena, i brojna razočaranja koja su uslijedila, možemo samo osjetiti snagu prorokovih riječi: „Sine čovječji, kakva vam je to uzrečica o zemlji Izraelovoj govoreći: ‘Odužiše se dani i svako se viđenje izjalovi?’ Zato im reci: ‘Ovako veli Gospod Bog: Učinit ću da ta uzrečica nestane, i neće je više navoditi kao uzrečicu u Izraelu’. Nego ti njima kaži: ‘Približiše se dani i ispunjenje svakoga viđenja. Jer neće više biti nijednoga lažnog viđenja ni laskavog proročanstva usred doma Izraelova. Jer ja, Gospod, govorim, a riječ što je budem govorio, ispunit će se, neće se više odlagati. Jer još

za vaših dana, dome buntovnički, izgovorit ću riječ i izvršiti je', riječ je Gospoda Boga.“ Ez. 12:22–25.

„Ja ću govoriti“, kaže Gospod, „i riječ koju ću govoriti ostvarit će se“. Glas Božji će se čuti sa visine usred strašnih scena koje prethode drugom dolasku. „I sedmi anđeo izli čašu svoju u zrak, i dođe veliki glas iz hrama nebeskog, s prijestolja, govoreći: *Gotovo je.*“ Otk. 16:17. Vidi također Joel 3:16; Jer. 25:30.

Očigledno je da je teret Ezekielovog proročanstva, gore citiranog, vrijeme. „Dani se produžavaju, i svaka vizija propada.“ Bog će učiniti da ova poslovice prestane, tako što će on sam progovoriti. Na taj način će Otac objaviti vrijeme, djelo koje nije dato u ruke ljudima, anđelima, pa čak ni Sinu.

Sadašnjost je nedvosmisleno vrijeme čekanja i straženja. To je poseban period strpljenja svetih. Kada bi se vrijeme znalo našli bismo olakšanje zbog stanja neizvjesnosti kojem nas podvrgava naša sadašnja pozicija. Gospod nas ovako poziva: „Stražite, dakle, jer ne znate kada dolazi gospodar kuće: uveče, ili o ponoći, ili o pjetlopoju, ili ujutro, da ne dođe iznenada pa vas nađe pozaspale. A što vama kažem, svima kažem: Bdijte!“ Marko 13:35–37.

Jedna od kobnih posljedica ne straženja jasno je navedena u Otk. 3:3: „Ne budeš li dakle budan, doći ću na te kao lopov, a nećeš znati u koji ću čas doći na te.“ Posljedica ne straženja bit će neznanje u pogledu vremena. Što će biti posljedica straženja? Zaključak je neizbježan, to će biti znanje o vremenu. Kao odgovor na očajničku molitvu Sina

Božjeg, „Oče, proslavi ime svoje“, začu se glas sa Neba, govoreći, „Proslavio sam i opet ću ga proslaviti“. Učenici su čuli ove riječi sa Neba, dok su ljudi koji su stajali pored rekli da je grmjelo. Ivan 12:27–29. Tako će Kristovi učenici koji čekaju razumjeti glas Božji kada bude govorio sa visine. Ali nevjerujući svijet to neće razumjeti. „Zli će činiti zlo, i nitko od zlih neće razumjeti, ali će mudri razumjeti.“

Uspoređujući Noine i naše dane, Gospod nastavlja: „Jer kao što su u danima prije potopa jeli i pili, ženili se i udavali sve do dana kad Noa uđe u korablju, a da nisu ništa ni znali dok nije došao potop i odnio sve, tako će biti i dolazak Sina Čovječjega.“ Ovdje je data slika sadašnjeg stanja većeg djela čovječanstva. Kako mračna obilježja!

Ljudi posljednje generacije bit će kao oni prije potopa, dok se korablja gradila. Noa je propovijedao i upozoravao ih na nadolazeći potop, a oni su se ismijavali. Sagradio je korablju, a oni su se rugali. On je bio propovijednik pravednosti. Njegova djela su bila sračunata da daju prednost, onome što je propovijedao, i da to postave gdje treba u srcu. Svaka pravedna besjeda, i svaki udarac zadat prilikom izgradnje korablje, osuđivali su nemarni, podrugljivi svijet. Kako se vrijeme bližilo, narod je bio bezbrižniji, tvrdokorniji, smjeliji i drskiji, a osuda sve sigurnija. Noa i njegova porodica bili su sami. A da li jedna porodica može znati više od cijelog svijeta? Korablja je predmet podsmjeha, a Noa se smatrao samovoljnim fanatikom.

Međutim Gospod poziva Nou u korablju. A rukom Proviđenja uvedene su zvijeri u korablju; te Gospod zatvara

Nou unutra. Ovo je smatrano na početku od rugajućeg mnoštva kao nešto predivno; ali je ubrzo uklonjeno obrazloženjem od mudrijih, tako da umiri njihove strahove, i živjeli su lakše.

Dan iščekivanja je konačno stigao. Sunce izlazi kao i obično, a nebo je vedro. „Gdje je sad potop starog Noe?“ čuje se sa tisuća bezbožnih usana. Seljak se brine o svojim stadima i imanju, a građevinar se bavi svojim poslom. Baš na taj dan, neki se vjenčavaju. Za mnoge je to dan neobične gozbe i zabave. A dok svi gledaju u duge godine budućeg blagostanja i sreće, odjednom nebo postaje crno. Strah ispunjava svako srce. Otvaraju se nebeski prozori, a kiša se spušta u pljusk. „Razvališe se svi izvori velikog bezdana“, te tu i tamo naviru rijeke vode. Doline se brzo pune, a tisuće su odnesene u smrt. Neki bježe na najviše kopnene točke, ali ih voda brzo prati. Muškarci nose svoje žene i djecu u planine, ali su primorani da se rastave od njih tamo da se udave, dok se oni penju na najviša drveća. Zatim su ubrzo i oni prekriveni vodom, tako da nema odmarališta za Noinu golubicu. Svi su mirni u smrti. Užasna smrt! Još je strašnija time što je bila posljedica omalovažavanja milosti! Ali gdje je Noa? Ah! siguran u korablji, siguran u korablji, nošen talasima. Siguran od potopa, jer ga je Bog „zatvorio unutra“.

Većina ljudi smatra da su dokazi o skorom Kristovom dolasku nedovoljni da bi se u to vjerovalo. Ali svjedočanstvo i djela jednog čovjeka osudili su ljude uništene u potopu. Dokazi su tada bili dovoljni, inače svijet ne bi bio osuđen.

Ali stotinu puta više uverljiviji dokazi dolaze na nas da je dan Gospodnji blizu i da se jako žuri. Kada pratimo niz brojnih proročkih lanaca Daniela i Otkrivenja, pronalazimo sebe svakog puta kako stojimo neposredno pred dan gnjeva. Vidimo znake o kojima govore proroci, preko Krista i u poslanicama, koji se ispunjavaju ili su ispunjeni. A u pravo vrijeme i na pravi način, kako bi se ispunila određena proročanstva, u različitim dijelovima svijeta objavljuje se važna poruka: „Zatrubite u trubu na Sionu i oglasite poklič na mojoj svetoj gori! Neka drhte svi stanovnici zemlje; jer dolazi dan Gospodnji, jer blizu je taj dan.“ Joel 2:1. Gdje god da pogledamo, vidimo da se proročanstvo ispunjava. Dok poznanje Boga i duh svetosti odlaze, duhovna zloba, kao potop, pokriva zemlju.

Međutim ovi dokazi se smatraju nedovoljnim da bi se vjera na njih oslanjala. Pa, kakve bi dokaze htjeli imati nevjernici? „Kada se znaci kraja“, kaže skeptik, „ispune, bit će tako jasni da nitko ne može sumnjati“. Ali ako su znaci takve prirode i ispunjavaju se na takav način da primoraju sve da vjeruju u Kristov dolazak, kako to onda može biti kao što je bilo u dane Noine? Ljudi tada nisu bili primorani da vjeruju. Ali osam vjerujućih duša je bilo spašeno, dok je cijeli ostali svijet potonuo u svom nevjerstvu pod vodama potopa. Bog nikada nije otkrio svoju istinu čovjeku na način da ga natjera da vjeruje. Oni koji su htjeli sumnjati u njegovu riječ, našli su široko polje u kome mogu sumnjati i širok put u propast; dok su oni koji su željeli vjerovati, uvijek pronalazili vječnu stijenu na kojoj će počivati njihova vjera.

Pred sam kraj, svijet će biti očvrstnut u grijehu i ravnodušan prema Božjim tvrdnjama. Ljudi će biti nemarni da čuju upozorenja o opasnosti, te zaslijepljeni brigama, zadovoljstvima i bogatstvom. Nevjerni naraštaj će jesti, piti, ženiti se, graditi, saditi i sijati. Ispravno je jesti i piti da bi se održalo tijelo, ali grijeh je u neumjerenosti i proždrljivosti. Bračni zavjet je svet, ali se rijetko razmišlja o Božjoj slavi. Gradnja, sadnja i sjetva, neophodni za udobno sklonište, hranu i odjeću, su ispravni; ali svijet je u potpunosti otišao za ovim stvarima, tako da ljudi nemaju vremena ni naklonosti da misle o Bogu, Nebu, Kristovom dolasku i Sudu. Ovaj svijet je njihov bog, i sva njihova energija tijela i uma klanjaju se da mu služe. A zli dan je stavljen daleko po strani.

Vjerni stražar koji objavljuje uzbuenu videći da dolazi propast, pred narodom se sa propovjedaonica naše zemlje i od strane vjerskog tiska, smatra fanatikom, učiteljem opasnih krivovjerja; dok se nasuprot tome predstavlja dug period mira i prosperiteta za crkvu. Tako su crkve umirene da spavaju. Podrugljivac nastavlja da se podruguje, a podsmjehivač da se podsmjehuje i dalje. Ali njihov dan dolazi. Ovako kaže prorok Božji: „Kukajte, jer blizu je dan Gospodnji; dolazi kao zator od Svemogućega. Zato će sve ruke klonuti i svako će se srce čovječje istopiti. I bit će prestravljeni; obuzet će ih trudovi i boli, previjat će se kao roditelja. Čudit će se jedan drugom, lica će im biti kao lica plamenova. Evo, dan Gospodnji dolazi – okrutan, s bijesom i gnjevom žestokim – da zemlju u pustoš pretvori i istrijebi iz nje grešnike.“ Iz. 13:6–9.

Najstrašnji dan! A da li je blizu? Da; i žuri! Jako žuri! Kakav je opis dao prorok! Pročitajte; i dok čitate, pokušajte da osjetite kako će taj dan biti strahovit: „Blizu je veliki dan Gospodnji, blizu je i brzo hita. Gorak je glas dana Gospodnjega, junak će tamo zavikati. Taj će dan biti dan gnjeva, dan tjeskobe i nevolje, dan propasti i pustošenja, dan mraka i tame, dan oblaka i tmice, dan trube i pokliča protiv utvrđenih gradova i protiv visokih tornjeva. „I kad pritjesnim ljude, hodit će kao slijepci, jer su sagriješili protiv Gospoda; i njihova će se krv prosuti kao prašina, a utroba njihova kao izmetina. Ni njihovo srebro ni njihovo zlato neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega, nego će svu zemlju proždrtjeti oganj revnosti njegove; jer on će brzo učiniti kraj svim stanovnicima zemlje.“ Sof. 1:14–18.

Sada čujemo uzvike „mir i sigurnost“, počevši sa propovjedaonica, pa sve do birtija. „Gdje je obećanje Njegovog dolaska?“ Mrmlja se sa tisuću bezbožnih usana rugača posljednjeg vremena. Ali prizor će se brzo promijeniti. „Jer kada budu rekli, Mir i sigurnost, tada će ih iznenadna zadesiti propast... i neće pobjeći.“ Rukanje oholog rugača uskoro će se pretvoriti u jadikovanje i zavijanje. „Ohole oči čovjekove bit će ponižene i uznositost ljudska bit će satrta; i Gospod će se sam uzvisiti u onaj dan. Jer dan Gospoda Nad Vojskama dolazi na svakog oholog i uznositog, i na svakog koji se uzvisuje – da bi se ponizio.“ Iz. 2:11,12. „I u onaj dan bit će pobijenih od Gospoda od jednoga kraja zemlje pa do drugoga kraja zemlje. Neće biti oplakani ni skupljeni ni sahranjeni; postat će gnoj na licu zemlje.“ Jer. 25:33.

Posljednja zla, u kojima je ispunjen Božji gnjev, sada sakriven na Nebu, čekajući da milost završi svoje posljednje molbe, brzo će biti izlivena. Nepomiješani gnjev Jehovin! A ni kap milosti? Niti jedna! Isus će skinuti svoju svećeničku odjeću, napustiti prijesto milosti, te obući osvetničku odjeću, nikada više nudeći svoju krv da opere grešnika od njegovih grijeha. Anđeli će obrisati posljednju suzu prolivenu nad grešnicima, dok zapovijed odzvanja cijelim Nebom, Pustite ih. Crkva na zemlji koja stenje, plače i moli se, te koja u posljednjoj poruci koristi svu silu da svuda razglasi posljednje upozorenje, kako se ne bi krv duša našla na njenim haljinama, sada je zašutila u svečanoj tišini. Duh Sveti je zapisao u njima ove proročke riječi njihovog uskoro očekivanog Gospoda: „Tko je nepravedan, neka i dalje čini nepravdu; i tko je okaljani, neka se i dalje kalja; i tko je pravedan, neka i dalje čini pravdu; i tko je svet, neka se i dalje posvećuje.“ Otk. 22:11.

Propovjednici istine sada imaju poruku ljudima i rado govore riječi života. Oni se radosno trude, trpe i troše svoju energiju na propovijedanje srcima tvrdim kao čelik, nadajući se da će nekolicina biti dosegnuta, sabrana u istini i spašena. Međutim tada neće imati nikakvu poruku. Sada se njihove molitve i snažni vapaji penju do Neba u korist grešnika. Tada oni neće imati duha molitve za njih. Sada crkva kaže grešniku: Dođi; a Isus je spreman da založi svoju krv u njegovu korist, da bi mogao da se opere od svog grijeha i da živi. Međutim tada će čas spasenja proći, a grešnik će biti zatvoren u tami i crnom očaju.

Bit će to dan žalosti, jadikovanja i gladi za slušanjem riječi Gospodnjih. „Pretvoriću vaše praznike u žaljenje, i sve pjesme vaše u jadikovanja, i podići ću kostrijet na slabine i ćelavost na svaku glavu, i učinit ću da to bude kao naricanje za sinom jedincem, a kraj tome kao gorak dan. Evo, dolaze dani, veli Gospod Bog, kada ću poslati glad na zemlju, ne glad za hljebom, niti žeđ za vodom, nego za slušanjem riječi Gospodnjih: i oni će lutati od mora do mora, i od sjevera do istoka; trčat će tamo i vamo da traže riječ Gospodnju, i neće je naći.“ Amos 8:10–12.

Sada se riječ Gospodnja može čuti; ali grešnici, u crkva-ma i van njih, uz nekoliko izuzetaka, to ne cijene. Tada se neće čuti; od stražara, postavljenih da bdiju i jave uzbunu pred opasnost, bit će pozvani da siđu dole sa svojih visokih pozicija. Sada se riječ Gospodnja prenosi grešniku i nudi bez novca i cijene; ali on je tretira nemarno, ili, može biti da, otera poniznog slugu Kristovog sa svojih vrata. Ali onda će on krenuti u potragu za njom. „Lutat će od mora do mora, i od sjevera do istoka“, ali neće je moći čuti. „Trčat će tamo i vamo da traže riječ Gospodnju, ali je neće naći.“ Od grada do grada, od Države do Države, od jedne zemlje do druge, ići će da nađu čovjeka ovlaštenog od uzvišenog Neba da govori riječ Gospodnju, ali takvog se neće naći. Svi takvi će tada završiti svoje uzvišeno ovlaštenje. Riječ Gospodnja! Riječ Gospodnja! Gdje je možemo čuti? Čuje se u svakoj zemlji. Jedan sveopći plač – riječ Gospodnja! Ide gore ka Nebu, ali nebesa su brončana. Tada će se narod okrenuti i rastrgnuti lažne pastire, koji su ih prevarili

uzvikom „mir i sigurnost“. Djeca će zamjeriti roditeljima što ih sprječavaju da hodaju u istini, i roditelji svojoj djeci.

Tvrđica sada voli svoj novac i drži ga željeznim hvatom. Međutim u taj dan će se reći: „Idite sada, vi bogataši, plaćite i jaučite zbog svojih nevolja koje će vas zadesiti. Vaše bogatstvo je pokvareno, i vaše haljine od moljaca izjedene. Vaše zlato i srebro je zahrđalo; i hrđa će njihova biti svjedochanstvo protiv vas, i izjest će vaše tijelo kao da je oganj. Vi ste sakupili blago za posljednje dane.“ Jakovljeva 5:1–3. Sada se srebro i zlato može upotrijebiti na Božju slavu, za unapređenje njegove stvari. Ali u taj dan, „oni će baciti svoje srebro na ulice, i njihovo zlato će biti uklonjeno; njihovo srebro i njihovo zlato neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjeg“. Ez. 7:19.

PETA PROPOVIJED

CRKVA NIJE U TAMI

TEKST: Ali vi braćo, niste u tami, da vas taj dan zadesi kao lopov.
1. Sol. 5:4.

Za utjehu onima u crkvi čija bi srca mogla krvariti od žalosti, apostol se obavezuje da otera njihovu tugu uklanjanjem njihovog neznanja vezano za one koji spavaju u Isusu. On se ovako obraća crkvi u Solunu: „Ali, braćo, ne bih želio da budete u neznanju za one koji su usnuli, da ne tugujete, kao i drugi koji nemaju nade. Jer ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo, tako će i one koji spavaju u Isusu, Bog podići sa njim. Jer ovo vam govorimo riječju Gospodnjom, da mi koji smo živi i ostajemo do dolaska Gospodnjeg nećemo preteći [ići prije] onih koji su usnuli. Jer će sam Gospod sići sa neba sa vikom, sa glasom arkanđela i sa trubom Božjom; i najprije će uskrsnuti mrtvi u Kristu; a onda ćemo mi koji smo živi i koji smo ostali biti poneseni zajedno s njima na oblacima, u susret Gospodu u zraku; i tako ćemo uvijek biti sa Gospodom. Zato tješite jedni druge ovim riječima.“ Pogl. 4:13–18.

Apostol ne bi želio da crkva bude u neznanju o mrtvima. Želio je da budu poučeni o nadi koja može biti čuvana od

strane onih koji zaspu u Isusu. Crkva vjeruje da je „Isus umro i zatim uskrsnuo“ i da je Bog „iz mrtvih podigao Gospoda našeg Isusa Krista“. Vrlo dobro; „Tako će i one koji spavaju u Isusu, Bog podići sa njim.“ Kao što je sigurno izveo svog Sina iz mrtvih i doveo ga na svoj prijesto, isto tako će sigurno Bog podići iz mrtvih sve koji spavaju u Isusu, i uznijet će ih na nebo, i postaviti ih na prijesto od Sina.

Dan koji je naveden u stihu nije dan smrti vjernika. Apostol, dajući pouku za utjehu crkve u nevolji, ne ukazuje na smrt kao na kapiju beskrajnih radosti, kroz koju pobožni mrtvi odmah prolaze do Božje desne ruke, gdje su zauvijek punoća radosti i uživanja. Ne. Oni spavaju u Isusu. I njihov san neće biti prekinut dok ih posljednja truba ne probudi. Apostol gleda napred ka preostalom dugom periodu spavanja pravednika, do Gospodnjeg silaska sa Neba, uskrsnuća pravednika u besmrtnost, kao radosnoj nadi pravednika svih vjekova.

Ovo (ne strahote smrti i groba) su veliki događaji koji nagovještavaju slavu budućeg života. Na *ovo* su proroci, Krist i apostoli, jasno ukazali kao na završne događaje vjernikove nade i izvor njihovih očekivanih radosti. Nakon što je iznio pred nas ove događaje koji predstavljaju goruću slavu dana Božjeg, apostol završava svoje napomene o ovoj grani teme sa ovom upečatljivom rečenicom: „Zato tješite jedni druge ovim riječima.“ Tako apostol jasno navodi način i cilj drugog dolaska Isusa Krista i tretira doktrinu kao nasljeđe crkvi, dato da bude izvor utjehe i podrške, posebno onima koji tuguju zbog teškog gubitka.

On nastavlja: „A o vremenima i dobima, braćo, nema potrebe pisati vam. Jer i sami savršeno znate da dan Gospodnji dolazi kao lopov u noći. Jer kada kažu, Mir i sigurnost, tada će ih iznenada snaći propast, kao trudovi na trudnu ženu, i neće pobjeći. Ali vi, braćo, niste u tami, da vas taj dan zadesi kao lopov.“ 1. Sol. 5:1–4. Pavao ovdje govori proročki, i opisuje stanje stvari neposredno prije kraja. On označava dvije grupe riječima *vi* i *oni*. Riječ *vi* predstavlja one koje on naziva braćom, koji su dobro poučeni o vremenima i dobima, i stoga su budni, te čekaju i straže na svog Gospoda. Riječ *oni* predstavlja one koji temu Kristovog dolaska tretiraju kao nedostojnu njihove posebne pažnje; stoga, dok neki objavljuju uzburu, oni ne vide nikakve dokaze o skorom Gospodnjem dolasku, i govore, Mir i sigurnost.

Apostol nastavlja: „Svi ste vi djeca svjetlosti i djeca dana: mi nismo od noći ni od tame. Zato ne spavajmo kao drugi, nego stražimo i budimo trijezni. Jer koji spavaju noću spavaju, a koji su pijani noću se opijaju. A mi, koji smo od dana, budimo trijezni, obucimo se u oklop vjere i ljubavi, a za šljem, nadu spasenja. Jer nas Bog nije odredio za gnjev, nego da zadobijemo spasenje u Gospodu našem Isusu Kristu.“ Stihovi 5–9.

Dvije klase, položaj svake i sudbina obje, jasno su navedene. Sigurno oni koji uče da će dan Gospodnji doći noću na sve kao lopov, nisu u potpunosti ispitali tu temu. Za njihovu naročitu korist, ponovit ćemo točke koje se razlikuju, kako slijedi:

VI

Nema potrebe da vam pišem.
 Stih 1. Ali vi, braćo, niste u tami, da vas taj dan zadesi kao lopov.
 Stih 4. Svi ste vi djeca svjetlosti.
 Stih 5. Zato ne spavajmo kao drugi.
 Stih 6. Jer nas Bog nije odredio za gnjev, nego da zado-
 bijemo SPASENJE. Stih 9

ONI

Kada kažu, Mir i sigurnost.
 Stih 3. Dan Gospodnji dolazi kao lopov u noći. Stih 2. Jer koji spavaju noću spavaju, a koji su pijani noću se opijaju. Stih 7. Tada će ih iznenada snaći PROPAST. Stih 3

Nijedna istina Nadahnuća ne može biti jasnije izrečena od toga da Bog prorocima otkriva svoje namjere, kako bi ljudi i narodi mogli biti upozoreni prije njihovog ispunjenja. „Jer Gospod Bog zaista ne čini ništa ne otkrivši tajne svoje slugama svojim prorocima.“ Amos 3:7. Prije nego pohodi svojim sudovima, Bog svima jednako šalje dovoljno upozorenja da omogućuje vjerniku da izbjegne Njegov gnjev, i da osude one koji se nisu obazirali na upozorenja. Tako je bilo prije potopa. „Vjerom Noa, upućen u ono što još ne bješe vidljivo, pobojavši se, sagradi korabljicu na spasenje doma svojega. Time osudi svijet.“ Hebr. 11:7.

U kasnijem periodu kada su narodi potonuli u idolopoklonstvo i zločin, te kada je određeno uništenje opakog Sodoma, Gospod je rekao, „Zar da Ja skrivam od Abrama što ja kanim učiniti kad će od Abrama nastati velik i moćan narod, i svi narodi zemaljski blagoslovit će se u njemu“? Post. 18:17,18. A dužno upozorenje je dato pravednom Lotu, koji je, sa svojim kćerkama, bio sačuvan; i nitko, čak ni u tom

okrivljenom gradu, nije poginuo bez dužnog upozorenja. Lot je očigledno upozorio narod; a dok je tako razgovarao s njima, bio je „uznemiren besramnim razgovorom opakih“. 2. Pt. 2:7,8. Kada je upozorio svoje zetove, „izgledao je kao onaj koji se šali“. Post. 19:14. A kada su „ljudi iz grada, čak i ljudi iz Sodome, opkolili kuću, i stari i mladi, sav narod sa svih strana“, Lot ih je upozorio, te ih zamolio da odustanu od svoje zlobe. A oni su odmah uradili ono čemu su svi grešnici, još od dana pravednog Lota, skloni uraditi onima koji ih vjerno upozoravaju na njihove grijeh; naime, optužili su ga da je sudija.

Prije uništenja Jeruzalema od strane Tita, preteča je poslat da pripravi put pred Gospodom. Oni koji nisu prihvatili Krista, bili su odbačeni, „jer“, kako je rekao za Jeruzalem, upozoravajući narod na uništenje njihovog grada i hrama, „jer nisi prepoznao vrijeme svog pohoda“. Luka 19:44. Imamo zabilježeno Gospodnje proročanstvo o uništenju Jeruzalema u vrijeme naraštaja koji Ga je odbacio, koje se ispunilo za manje od četrdeset godina od vremena Njegovog raspeća. I da bi kršćani u Judeji mogli izbjeći njegovu predstojeću propast, rečeno im je da kada budu „vidjeli Jeruzalem opkoljen vojskama“, ili, kako je zapisao Matej, „gnusobu opustošenja, o kojoj govori prorok Daniel, kako stoji na svetom mjestu“, trebali su „bježati u planine“. Luka 21:20; Mt. 24:15. Poslušali su upozorenje i sigurno pobjegli u Pelu. Takvo je svjedočanstvo nadahnuća u vezi sa Božjom brigom za svoj narod u prošlim vjekovima. I ne može se pretpostaviti da će promjeniti svoj način u budućnosti,

kada ta budućnost treba ostvariti krunski završetak svih pro-
ročkih objava. Ne, ne, zaista! Prije nego što čaše Jehovinog
nepomiješanog gnjeva budu nezaustavljene na nebu i izlivene
na zemlju, na nepokrivene glave nevjernika, svijet će biti
potpuno upozoren. Prije nego što Sin Čovječji zamahne
svojim srpom da sakupi dragocjenu zemaljsku žetvu, ta
žetva mora biti potpuno sazrela za nebesku žitnicu. I prije
nego što se zemaljska loza sabere za presu gnjeva Božjeg,
njeni grozdovi također moraju biti potpuno sazreli. Otk.
14:14–19. A posljednja strašna opomena za ljude će učiniti
da vjernici sazru i pripreme se za spasenje, a također i nev-
jernici za spasenje, ali i nevjernici za uništenje.

ŠESTA PROPOVIJED

VRIJEME KRAJA

TEKST: „Ali ti, Daniel, zatvori riječi i zapečati knjigu do vremena kraja: mnogi će trčati tamo i vamo, i znanje će se uvećati.“ Dan. 12:4.

Vrijeme kraja navedeno u tekstu nije sam kraj. Očigledno je to vremenski period neposredno pred kraj. U vremenu kraja, mnogi su trebali trčati tamo i vamo, a znanje o velikoj temi pred prorokovim umom, trebalo je da se uveća.

Riječi knjige, navedene u stihu, nesumnjivo su Danielovo proročanstvo, čijih nekoliko lanaca sežu do kraja svih zemaljskih kraljevstava pri drugom Kristovom dolasku.

Zatvori riječi, i zapečati knjigu. Proročanstvo je povijest unaprijed. Samim prorocima, njihova vlastita proročanstva su mogla priuštiti samo malo svjetlosti, proročki prizor koji se širio pred njima predstavlja povijest budućnosti. Apostol, govoreći o proročanstvima u vezi sa planom spasenja, prihvaćajući Kristova stradanja pri prvom dolasku, a također i slavu koja treba uslijediti pri njegovom drugom dolasku kaže: „O kom spasenju su se raspitivali i marljivo istraživali proroci, koji su proricali o milosti koja će vam doći; istražujući na koje ili kakvo doba je upućivao Duh Kristov u njima kad je unaprijed svjedočio o Kristovim

patnjama i slavi koja će uslijediti. Kojima je otkriveno da su ne sebi, nego nama, služili stvarima koje su vam sada javili oni koji su vam propovijedali evanđelje sa Duhom Svetim poslanim sa neba; u koje stvari i anđeli žele zaviriti.“ 1. Pt. 1:10–12.

Proročanstva u vezi sa prvim Kristovim dolaskom nisu bila posebno svjetlo za proroke u njihovo vrijeme. Nego su data na korist vjerujućih u čijem vremenu je njihovo ispunjenje. Iz same prirode slučaja, ona su, barem u izvjesnoj mjeri, bila zatvorena do tog vremena. Tako i sa onim proročanstvima koja se odnose na drugi dolazak. Ona nisu bila osmišljena za naročitu korist proroka, apostola, mučenika ili reformatora; ali su posebno svjetlo onima koji žive u vremenu kraja. Knjiga je trebala biti zatvorena i zapečaćena dok ne dođe taj vremenski period, koji se zove vrijeme kraja. Što onda?

Mnogi će trčati tamo i vamo. Da li će ovo biti ispunjenje u listanju i pretraživanju tamo i vamo u Pismima za svjetlost na temu o ispunjenju proročanstva, ili preko ljudi pozvanih od Boga na djelo, putujući tamo i vamo sa porukom od Boga na ovu temu, ispunjenje je očigledno. I jedno i drugo je urađeno u posljednjih pola stoljeća kao nikada ranije.

Duffield o Proročanstvu, na str. 373., kaže: „Riječ prevedena, *trčati tamo i vamo*, metaforički se koristi da označi istraživanje, posvećeno, marljivo, točno – baš kao što se kaže da oči Gospodnje idu tamo i vamo. Napomena se ne odnosi naročito na misionarske napore u detalj, već

na proučavanje Svetog pisma, posebno zapečaćene knjige proročanstava.“

Clarke kaže: „*Mnogi će trčati tamo i vamo*. Mnogi će nastojati da *istraže* smisao; i znanje će se uvećati na ovaj način. Čini se da je ovo značenje ovog stiha, iako je umjesto njega stavljeno drugo; tj., ‘Mnogi će trčati tamo i vamo propovijedajući Kristovo evanđelje, i stoga će se vjersko znanje i istinska mudrost povećati’. Ovo je točno samo po sebi, ali to nije značenje prorokovih riječi.“

Matthew Henry kaže: „Oni će to čitati iznova i iznova, razmišljat će o tome; oni će o tome predavati, razgovarati o tome, procjenjivati značenje toga, i *tako* će se znanje uvećati.“

Gill kaže: „*Mnogi će trčati tamo i vamo, i znanje će se uvećati*; to jest, pred kraj određenog vremena, mnogi će biti potaknuti da se raspitaju o ovim stvarima navedenim u ovoj knjizi, i neće štediti ni truda ni troškova da steknu znanje o njima; čitat će i proučavati Pismo i razmišljati o njemu, uspoređivati jedan odlomak sa drugim, duhovne stvari sa duhovnim, kako bi zadobili um Kristov; pažljivo će proučavati spise onih koji su živjeli prije njih, koji su pokušali bilo što slično; i ići će daleko i blizu da razgovaraju sa osobama koje imaju bilo kakvog razumjevanja o takvim stvarima; i na taj način, uz Božji blagoslov nad njima, znanje ove knjige o proročanstvima će biti uvećano, i stvari će izgledati jednostavnije i jasnije, što je bliže njihovo ostvarenje; a posebno kada se mogu usporediti proročanstva i činjenice.“

A znanje će se uvećati. Ovo ne znači opće znanje; već

riječi moraju biti ograničene na temu predstavljenu Danielu. Knjiga Daniela sadrži proročke lance koji sežu do kraja zemaljskih kraljevstava i Suda. Poglavlja 11 i 12 su jedan lanac, koji seže do vremena kada će Mihael ustati, vremena nevolje kakve nikada nije bilo, i uskrsnuća mnogih. Pogl. 12:1,2. U stihu 6 se kaže, „čovjeku obučenom u lan, koji bješe na vodama rijeke, koliko dugo će biti do kraja ovih čudesa“? Kraj čudesa je završetak ovih scena povezanih sa Sudom. U sljedećem stihu odgovor daje čovjek obučen u lan, sa najsvetanijom zakletvom, sa obe ruke podignute ka nebu.

Međutim Daniel kaže: „Čuh, ali ne razumjeh; tada rekoh, Gospode moj, što će biti kraj ovih stvari?“ Stih 8. Prorok se ovdje ozbiljno raspituje o prizorima povezanim sa drugim dolaskom. Pročitajte odgovor anđela: „Idi, Daniele, jer su riječi zatvorene i zapečaćene do vremena kraja.“ Stih 9. Danielovo proročanstvo, koje jasno ukazuje na period drugog dolaska, bilo je zatvoreno i zapečaćeno do vremena kraja. Što onda? U stihu 4, Danielu je rečeno da u vrijeme kraja mnogi trebaju trčati tamo i vamo, i da se znanje treba uvećati. Ovo se odnosi na teorijski dio rada. Međutim, u stihu 10, anđelov odgovor na ozbiljno ispitivanje proroka, odnosi se na rad pripreme i rezultate velikog pokreta Drugog Dolaska. On kaže: „Mnogi će biti očišćeni, i ubjeljeni, i iskušani; ali će zli činiti zlo; i nitko od zlih neće razumjeti, ali će mudri razumjeti.“

Ovdje su dvije klase, zli i mudri. Mudri su oni koji se pročišćavaju i bijele. Oni su mudri u pogledu Božjih

stvari i kraljevstva Nebeskog. Oni razumiju preko uvodnih proročanstava događaje koji završavaju čuda pokazana proroku. Oni jasno vide ove stvari, vjeruju, pripremaju se i raduju blagoslovljenoj nadi. Ovdje bi trebali biti potaknuti na praktično držanje vjere i nade Drugog dolaska. Zaista mudri, oni koji su pročišćeni, i ubjeljeni, i iskušani, razumiju. Oni će poslušati glas upozorenja, i bit će poučeni, i razumjet će da dolazi dan Gospodnji i da se jako žuri. Oni će čekati i stražiti, i bit će spremni kada Gospod dođe. O njima Pavao govori: „I onima koji ga traže javit će se drugi put bez grijeha na spasenje.“ Hebr. 9:28. Ili, kao što Petar opominje: „Zato, ljubljeni, voljeni, gledajući da tražite takve stvari, starajte se da se nađete od njega u miru, neokaljani i besprijeborni.“ 2. Petrova 3:14. Zatim, „Videći, dakle, da će se sve ovo raspasti, kakvi trebate biti u svakom svetom razgovoru i pobožnosti.“ Stih 11.

Međutim zli će činiti zlo, i nitko od bezbožnika neće razumjeti. Oni ne traže Duha istine. Njih vodi duh zablude. Oni sumnjaju, podsmjehuju se i obilježavaju svoj put pobune protiv istine Božje tako što čine zlo. Neka Bog pomiluje slijepog grešnika.

Očigledno je, da postoji vremenski period u kojem crkva posebno treba da traži drugi Kristov dolazak. Mnogi, međutim, smatraju da je bilo ispravno za rane kršćane da očekuju drugi Kristov dolazak u svoje vrijeme, da je bilo biblijski da Kristovi sljedbenici u svakoj generaciji od tada, očekuju njegov dolazak u svoje vrijeme, i da se ništa više, u tom pogledu, ne traži od crkve u današnjem vremenu.

Istina je da su neki pripadnici rane crkve prihvatili ideju da će Krist doći u njihovo vrijeme. I očigledno je da je Solunska crkva tako vjerovala zbog činjenice da apostol u svojoj drugoj poslanici njima, ispravlja ovu grešku. On kaže: „Molimo vas sada, braćo, dolaskom Gospoda našeg Isusa Krista i našim sakupljanjem k njemu, da se ne pokolebate umom, niti uznemirite, ni duhom, ni riječju, ni pismom kao od nas, kao da je dan Kristov blizu. Nitko da vas ni na koji način ne zavarava, jer taj dan neće doći, dok ne dođe prvo otpad i ne otkrije se Čovjek Grijeha, sin pogibli, koji se protivi i uzdiže iznad svega što se naziva Bogom.“ 2. Sol. 2:1–4.

Iz ovog svjedočenja zaključujemo da je bilo onih koji su učili Solunjane da očekuju drugi dolazak u svoje vrijeme. Međutim apostol ih podstiče da se ne uznemiravaju ovom idejom, i upozorava ih da ne budu prevareni. Zatim kaže da Kristov dan neće doći, dok prvo ne dođe do otpada i dok se ne otkrije Čovjek Grijeha (Papstvo). On prikazuje Kristovu crkvu tokom perioda otpadništva i tisuću dvjesto šezdeset godina Papske prevlasti, do našeg vremena, i štiti je tokom cijelog puta sa tim upozorenjem, da ne bude prevarena idejom da bi Krist mogao doći tokom tog vremena. A zašto je tu prestalo njegovo upozorenje? Odgovor: U tom trenutku je počelo vrijeme kraja, kada je Danielovo proročanstvo trebalo biti otpečaćeno, znanje o Kristovom dolasku trebalo je da se uveća, i da mnogi trče tamo i vamo.

Kakav divan sklad u svjedočanstvima anđela i Pavla. Anđeo kaže Danielu, „Riječi su zatvorene i zapečaćene do

vremena kraja“. Pavao kaže svojoj braći, „Taj dan neće doći, dok ne dođe prvo otpad i ne otkrije se Čovjek Grijeha“. Apostolovo upozorenje seže do vremena kraja, kada je trebalo da se otpečate riječi. Ovo jasno pokazuje da je posljednjih pola stoljeća bio period kada je tema drugog dolaska trebala biti iznešena, i da je ovo jedini put kada je Kristova crkva mogla biblijski očekivati dolazak Gospoda.

SEDMNA PROPOVIJED

KRALJEVSTVO

TEKST: „I u dane ovih kraljeva Bog će nebeski uspostaviti kraljevstvo koje nikada neće biti uništeno; i kraljevstvo neće biti prepušteno drugim ljudima, nego će razbiti u komade i satrti sva ova kraljevstva, i stajati će zauvijek.“ Dan. 2:44.

Drugo poglavlje Daniela uvodi pet svjetskih kraljevstava koja su trebala slijediti jedno drugo. Prva četiri kraljevstva su zemaljska i propadljiva. Peto je besmrtno, i ostat će zauvijek. Prva četiri kraljevstva predstavljena su velikim metalnim kipom, čiji su dijelovi sastavljeni od zlata, srebra, bronce i željeza pomješanog sa glinom. Kada se oni razbiju u komade i potpuno uklone, tada će besmrtno kraljevstvo ispuniti cijelu zemlju. Sada ćemo skrenuti pažnju na Dan. 2:31–45.

Stihovi 31–36: „Ti si, kralju, vidio, gle, veliki kip. Ovaj veliki kip, čija sjajnost bješe velika, stajao je pred tobom, a oblik mu bješe užasan. Glava ovog kipa bješe od čistog zlata, grudi njegove i ruke mu od srebra, stomak i bedra njegova od bronce, noge od željeza, stopala dijelom od željeza i dijelom od gline. Vidio si dok se ne odvali kamen bez ruku, koji udari kip po stopalima njegovim koja bjehu od

željeza i gline, i razbi ih; tada se željezo, glina, bronca, srebro i zlato razbi zajedno i postadoše kao pljeva na ljetnjem gumnu i vjetar ih odnese, da im se ne nađe mjesta; i kamen koji udari kip postade velika gora i ispuni svu zemlju. Ovo je san, i mi ćemo reći njegovo tumačenje pred kraljem.“

Međutim zapazimo prvo neke važne stavke spomenu te u ovom snu:

1. Kamen je udario kip po njegovim stopalima.

2. Zatim su željezo i glina, bronca, srebro i zlato, razbijeni u komade.

3. Vjetar ih je odnio, kao pljevu na ljetnjem gumnu, tako da im se nije našlo mjesta. Nijedan jezik ne može potpunije opisati uništenje.

4. Tada, i ne do tada, kamen koji je udario kip postade velika planina i ispuni svu zemlju.

Stihovi 37, 38: „Ti si, kralju, kralj nad kraljevima, jer ti je Bog nebeski dao kraljevstvo, moć i snagu i slavu. I gdje god žive djeca ljudska, zvijeri poljske i ptice nebeske dao ih je u tvoje ruke i postavio te za vladara nad svima njima. Ti si [ili tvoje kraljevstvo] ova glava od zlata.“ Babilon je bio prvo kraljevstvo svjetske imperije. Osnovao ga je Nimrod, Noin praunuk. Vidi Post. 10:8–10. Trajalo je skoro tisuću sedamsto godina, iako pod različitim imenima; ponekad nazivan Babilon, ponekad Asirija, a ponekad Kaldeja. Protezalo se od Nimrodovog vremena, do Baltazarovog vremena, koji je bio njen posljedni kralj.

Stih 39 (prvi dio): „I poslije tebe će nastati drugo kraljevstvo slabije od tebe.“ Medo–perzijsko kraljevstvo je naslijedilo

Babilon. Vidjeti poglavlje 5:28: „Tvoje kraljevstvo [Babilon] je podijeljeno i dato Medijcima i Perzijancima.“ Medo–Perzijsko je bilo drugo svjetsko kraljevstvo predstavljeno grudima i rukama od srebra.

Stih 39 (posljedni dio): „I treće kraljevstvo od bronce, koje će vladati svom zemljom.“ U pogl. 8:5–7,21, mi saznajemo da je Grčka osvojila Medo–Perzijsko kraljevstvo i postala kraljevstvo svjetske imperije. To se dogodilo pod Aleksandrom. Ovdje, dakle, imamo treće kraljevstvo, koje je predstavljeno broncom na kipu.

Stih 40: „I četvrto kraljevstvo bit će jako kao željezo; jer željezo lomi u komadiće i sve pokorava; i kao željezo koje sve lomi, sve će razbijati u komade i satirati.“ Za četvrto kraljevstvo se generalno priznaje Rim. To je svjetsko kraljevstvo koje treba razbiti sve što stane ispred njega. Samo Rim odgovara ovom opisu. To sve je imala svjetska imperija. Vidite Luka 2:1: „I dogodi se u one dane da iziđe naredba od Cezara Augusta da se cijeli svijet oporezuje.“ Cezar August je bio rimski imperator. Ovdje imamo četvrto kraljevstvo, predstavljeno željeznim nogama.

Stih 41 (prvi dio): „A gdje si vidio stopala i prste, dio od gline grnčarske i dio od željeza, kraljevstvo će biti podijeljeno.“ Zapadno Rimsko Carstvo, između 356. i 483. godine nove ere, bilo je podijeljeno na deset divizija, ili kraljevstava: 1. Huni, u Mađarskoj, 356. nove ere; 2. Ostrogoti, u Miziji, 377.; 3. Vizigoti, u Panoniji, 378.; 4. Franci, u Francuskoj, 407.; 5; Vandali, u Africi, 407.; 6. Svevi i Alani, u Gasconji i Španjolskoj, 407.; 7. Burgundi, u Burgundiji, 407.; 8.

Heruli i Rugi, u Italiji, 476.; 9. Saksonci i Angli, u Britaniji, 476.; 10. Lombardi, u Njemačkoj, 483.. Tako je kraljevstvo podjeljeno, kao što je predstavljeno sa deset prstiju.

Stihovi 41–43 (počinju posljednjim dijelom 41. stiha): „Ali u njemu će biti snage željeza, jer si vidio željezo pomješano sa blatnjavom glinom. I kao što su prsti na nogama bili dijelom od željeza a dijelom od gline, tako će kraljevstvo biti dijelom snažno, a dijelom krhko. I gdje si vidio željezo pomješano sa blatnjavom glinom, oni će se mješati sa sjemenom ljudskim, ali neće prijanjati jedno za drugo, kao što se ni željezo ne mješa sa glinom.“

Ovaj govor opisuje stanje kraljevstava u koje se treba razbiti četvrto kraljevstvo. Neki od njih trebaju biti jaki kao željezo, a neki slabi kao glina. Ipak, kao što se željezo ne može trajno sjediniti sa glinom, tako jača kraljevstva neće moći da pripoje sebi slabija u trajnu zajednicu. Niti će mješoviti brakovi vladajućih porodica uspjeti dovesti do spajanja ovih kraljevstava. Sljedeće riječi teksta jasno ukazuju na period postavljanja neprolaznog kraljevstva Božjeg:

Stih 44: „I u dane ovih kraljeva Bog će nebeski uspostaviti kraljevstvo koje nikada neće biti uništeno; i kraljevstvo neće biti prepušteno drugim ljudima, nego će razbiti u komade i satri sva ova kraljevstva, i stajat će zauvijek.“ Kraljevi koji se spominju u tekstu su zasigurno deset kraljeva, ili deset kraljevstava, od podijeljenog četvrtog kraljevstva; jer su oni predmet govora. Izraz, „U dane ovih kraljeva“ ne odnosi se na dane kraljevstva Babilona, Medije i Perzije, Grčke, niti

na dane Rima prije nego što je podijeljeno na deset kraljevstava. Nego se odnosi na Rim nakon što je podjeljen na deset kraljevstava, predstavljenih sa deset prstiju na kipu. Dakle, kraljevstvo nije bilo uspostavljeno u vrijeme prvog Kristovog dolaska. Niti je moglo biti uspostavljeno, prema stihu, sve dok rimsko carstvo ne bude podeljeno na deset kraljevstava, a ta se podjela dogodila između 356. i 483. godine nove ere. Postavljanje ovog kraljevstva je očigledno budući događaj.

Kamen nije udario kip u glavu, Babilon; niti u grudi, Mediju i Perziju; ni po bokovima, Grčku; niti u noge, poganski Rim. Kamen je udario kip u njegova stopala. Ali nije mogao udariti noge prije nego što su postojale, a postojale su tek nekoliko stotina godina nakon prvog dolaska Isusa Krista. Još uvijek čekamo uništenje kipa, ili uništenje svih zemaljskih vlada, prije nego što kamen postane velika planina i ispuni cijelu zemlju, ili besmrtno kraljevstvo bude potpuno uspostavljeno na zemlji.

Kamen nema ništa zajedničko sa kipom. Označite dobro događaje koji su ovdje navedeni. Kamen lomi kip, koji postaje kao pljeva ljetnjih gumna, i vjetar ga nosi tako da mu nema mjesta. Sva zemaljska kraljevstva se prvo razbijaju, i prestaju da postoje; tada, a ne do tada, kamen ispunjava svu zemlju.

Kraljevstvo koje se ovdje spominje nije duhovno kraljevstvo uspostavljeno u umovima i srcima smrtnih ljudi. Ni u kom smislu ne može se reći da je kraljevstvo uspostavljeno u vrijeme prvog Kristovog dolaska. Ako se kaže da je kraljevstvo

milosti uspostavio naš Gospod Isus Krist pri svom prvom dolasku, onda se pitamo, zar Bog nije imao kraljevstvo milosti prije tog vremena*? Ako ne, onda su Enoh, Noa, Lot, Abram, Izak, Jakov, Mojsije i proroci, nestali bez nade; jer sigurno se nijedan čovjek ne može spasiti bez milosti.

Istina je da fraza, „nego će razbiti u komade i satrti sva ova kraljevstva“, daje ideju da kraljevstvo Božje, na netko vrijeme, usporedno postoji sa propadljivim kraljevstvima. A imajući u vidu ovu činjenicu, mnogi usvajaju popularno gledište o Kristovoj duhovnoj vladavini, obraćenju svijeta, koji se obično naziva zemaljski milenij. Neki drugi, koji odbacuju duhovnu vladavinu, pretpostavljaju da imaju uporište u ovoj frazi za pomješani milenij, doslovnu Kristovu vladavinu na zemlji sa besmrtnim pravednicima svih vjekova, među smrtnim narodima. Ali mi odbacujemo oba ova gledišta kao suprotna najjasnijim izjavama Svetog pisma i skrećemo pažnju na ono koje smatramo biblijskim i harmoničnim.

Uspostavljanje vječnog kraljevstva se odvija preko niza događaja, od kojih se prvi događa prije uništenja zemaljskih vlada.

1. Sin Božji, na kraju svoje službe za grešnike, i prije svog drugog pojavljivanja, primit će kraljevstvo od Oca. U sedmom poglavlju ove proročke knjige čitamo ove riječi: „Vidio sam u noćnim vizijama, i gle, dođe netko kao Sin Čovečiji

---

* Za više informacija o kraljevstvu milosti pročitati poglavlje “Svjatlost u tami“ iz knjige “Velika borba”, izdanje iz 1888., čiji je autor Elen G. White (supruga autora ove knjige). - prim. prev.

na oblacima nebeskim, i dođe Pradavnom, i dovedoše ga pred njega. I dade mu se vlast i slava, i kraljevstvo, da mu služe svi ljudi, narodi i jezici. Njegova je vlast vječna vlast, koja neće proći, i kraljevstvo njegovo, ono koje se neće uništiti.“ Dan. 7:13,14. Ovaj govor opisuje veliku primopredaju na Nebu između Oca i Sina. Sin, pri svom drugom dolasku na ovaj svijet, ne prilazi Ocu. Jako daleko od toga, da apostol predstavlja Oca koji ostaje na Nebesima i šalje svog Sina. „I on [Otac] će poslati Isusa Krista, koji vam je ranije bio propovijedan.“ Djela 3:20.

Riječi psalmiste su precizne: „Išći od mene [kaže Otac Sinu], i dat ću ti neznabošce u nasljeđe tvoje, i krajeve zemlje u vlasništvo tvoje. Slomit ćeš ih štapom željeznim, razbit ćeš ih kao grnčarski sud.“ Ps. 2:8,9. Prije nego što Sin ponovo dođe na ovaj svijet, on dobija od Oca „vlast i slavu i kraljevstvo“. Njegovi su neznabošci, i krajnji dijelovi zemlje su njegovo vlasništvo. Tako Bog nebeski uspostavlja kraljevstvo dajući svom Sinu kraljevsku vlast prije nego što ga pošalje da to ispolji na zemlji među svojim neprijateljima.

2. Nakon krunidbe Kralja nad kraljevima, nebesa koja se otvaraju otkriće ga kako dolazi u veličanstvu i slavi, vodeći Nebeske vojske do posljednjeg velikog sukoba sa zvijeri, lažnim prorokom i kraljevima zemlje. Vidjeti Otk. 19. „Oči su mu bile kao plamen ognjeni, a na glavi mu mnogo kruna.“ „I na svom odijelu i na bedrima ima napisano ime: *Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima*.“ Njegova misija će tada biti „da sudi i vodi rat“. S jedne strane bit će zvijer, i kraljevi

zemaljski i njihovi neprijatelji; a na drugoj strani bit će Kralj nad kraljevima, za kojim će ići svi sveti anđeli. Nebeske vojske postižu slavnu pobjedu. „I bješe uhvaćena zvijer, a sa njom i lažni prorok koji je pred njom činio čuda, kojima je prevario one koji su primili žig zvijeri i one koji su se poklonili njenom liku. Oboje su živi bačeni u jezero ognjeno koje gori sumporom. A ostatak bi pobijen mačem onoga koji je sjedio na konju, a mač je izlazio iz njegovih usta.“

U Otk. 19, vidimo potpuno uništenje svih zlih ljudi, ili razbijanje naroda u komade kao grnčarskog suda, ili kip razbijen kamenom, i potpuno uništen i uklonjen kao pljeva pred vjetrom. Uništenje neprijatelja Gospodnjih, predstavljeno sa nekoliko imena kao što su „čovjek grijeha“, „tajna bezakonja“, i „taj bezakonik“, ovako je opisano od strane apostola – „kojega će Gospod pogubiti duhom usta svojih, i uništiti sjajem dolaska svoga.“ 2. Sol. 2:8.

3. Prilikom drugog Kristovog dolaska, pravedni mrtvi će uskrsnuti, živi pravednici će biti promijenjeni, i tako će podanici vječnog kraljevstva postati besmrtni. 1. Sol. 4:14–18; 1. Kor. 15:51–55. Ovo je prvo uskrsnuće na početku milenija.

4. Besmrtni podanici kraljevstva uznijet će se sa svojim Gospodom do vječnog grada, i kraljevati s njim na sudu zlih tisuću godina, za koje vrijeme će zemlja biti pusta. Iz novozavjetnog svjedočenja smo vidjeli da će svi zli ljudi biti uništeni pri drugom dolasku. Vidjeti 2. Sol. 1:7–9; 2:7,8; Mt. 13:26–30, 37–43; 3:12; Luka 17:26–30. Proroci Starog Zavjeta jasno opisuju pustoš zemlje tokom milenija. Vidjeti

Iz. 6:8–11; 13:9; 24:1–3; 34:1–15; 28:21,22; Jer. 4:20,27; 25:32–38; Sof. 1:2,3; 3:6–8.

5. Na kraju milenija, zli će uskrsnuti iz mrtvih. „Ali ostali mrtvi nisu ponovo oživjeli dok se ne navrší tisuću godina.“ Otk. 20:5. Oni će tada biti uništeni. „I oganj siđe od Boga s neba i proždre ih.“ Otk. 20:9. Sotona, i svi pali anđeli, i svi zli ljudi će tada biti uništeni ognjem Jehovinog gnjeva. Otk. 20:10; Mt. 25:41; 2. Pt. 2:4; Juda 6. U općem požaru u tom trenutku, stara zemlja i atmosfersko nebo će proći pred licem Onoga koji sjedi na velikom bijelom prijestolju. Otk. 20:11. „Nebesa će proći uz veliku buku, i elementi će se rastopiti od žarke vrućine, i zemlja; i djela koja su na njoj izgorit će.“ 2. Pt. 3:10.

6. Iz stare zemlje, pretopljene i očišćene od grijeha i grešnika, izaći će, oblikovana rukom velikog Obnovitelja, nova zemlja, slobodna od svih tragova prokletstva. „I vidjeh novo nebo i novu zemlju; jer prvo nebo i prva zemlja prodoše.“ Otk. 21:1. Tada će se ispuniti Davidove riječi: „Jer još malo, i bezbožnika neće biti; da, pažljivo ćeš razmatrati njegovo mjesto, i neće ga biti. A krotki će nasljediti zemlju i uživat će u izobilju mira.“ Ps. 37:10,11. A Krist upućuje na isto u svojoj besjedi na gori. „Blago krotkima, jer će oni nasljediti zemlju.“ Mt. 5:5.

Ovo je na kraju tisuću godina iz Otkrivenja 20, nakon konačnog uništenja svih Božjih neprijatelja, da „će sveci Svevišnjega preuzeti kraljevstvo i posjedovati kraljevstvo zauvijek, u sve vjekove“. „I kraljevstvo i vlast, i veličanstvo kraljevstva pod cijelim nebom, dat će se svetom narodu

od Svevišnjega, čije kraljevstvo je večno kraljevstvo.“ Dan. 7:18,27. Tada će kraljevstvo u svim svojim dijelovima – Kralj, podanici, teritorija, sveti grad kao prijestolnica – biti potpuno. Tada će kamen postati velika planina, tako da ispuni svu zemlju.

Vidjeli smo da će do uspostavljanja besmrtnog kraljevstva doći nizom događaja. Kraljevstvo u svojoj prvoj fazi, kada ga je Bog nebeski osnovao na Nebu, predstavljeno je kamenom odvaljenim od planine. Kada je potpuno uspostavljeno na zemlji, predstavljeno je planinom koja ispunjava cijelu zemlju. Kraljevstvo, u svom kamenom stanju, neko vrijeme postoji istovremeno sa propadljivim kraljevstvima ovoga svijeta. Otuda se kaže da će „razbiti u komade i satrti sva ova kraljevstva“. Dan. 2:44. Kada ovo bude ostvareno, a zemlja vraćena u svoju Edensku slavu, kraljevstvo i vlast, i veličanstvo kraljevstva pod cijelim nebom, bit će vječno nasljeđe otkupljenih.

Suprotno ovom skladnom nizu događaja u uspostavljanju kraljevstva, je ono gledište da se uspostavlja kraljevstvo na zemlji kada Krist dođe, i tisućugodišnja vladavina Krista sa njegovim narodom na novoj zemlji. To gledište je nužno pustilo Sotonu na novu zemlju, nakon što su sveti, sa Kristom u svojoj sredini, uživali njene slave tisuću godinu! Tada je ogromna Sotonina vojska, „čiji je broj kao pijesak morski“, podignuta iz mrtvih iz nove zemlje! Te, sa Sotonom na čelu, dolaze gazeći preko polja živog zelenila po svoj širini nove zemlje! Da opkole grad svetih. I da se okruni besmislenost ovog mišljenja, vatra silazi sa neba i proždire

ogromno mnoštvo zlih svih vjekova na novoj zemlji! Po našem mišljenju, nedosljednosti ovog gledišta dovele su mnoge do toga da prihvate miješani milenij, i da sljede skoro beskrajne maštarije o onome što se naziva Doba koje Dolazi.

Ako nam se prigovori da naš pogled ima grad otkupljenih koji počiva na staroj zemlji prije nego što bude obnovljen vatrom, mi odgovaramo: Ovo može biti u planu Božjem, da svi grešnici mogu vidjeti što su izgubili, da bi otkupljeni mogli biti svjedoci strahota te smrti od koje su spašeni, i da okupljena stvorenja svemira koja nisu zgriješila, također mogu biti zadivljena svetošću i dostojanstvom božanskog zakona, čija je kazna smrt.

Strahovito pogubljenje! Sotona, i svi anđeli koji su se pobunili s njim, i svi ljudi koji su umrli u svojim grijesima, od ubojice Kaina, do posljednjeg grešnika koji će odbiti spasenje, ginu u ognjenom jezeru izlivenom na njih dok se okupljaju oko grada otkupljenih da ga zauzmu. Koliko će stari svijet biti prikladno mjesto – tragovi kletve sada su dvostruko vidljivi – za ovo strašno pogubljenje.

„I noće će njegove stajati u taj dan na Maslinskoj gori, koja je ispred Jeruzalema na istoku, i Maslinska gora će se rascijepiti po sredini prema istoku i prema zapadu, i bit će jako velika dolina.“ Zah. 14:4. Na kraju milenija, Gospod će stajati na gori svog uznesenja; i, nakon što njegov glas pozove zle koji su mrtvi, gora će se rascijepati, ostavljajući ravnicu dovoljno prostranu da primi Novi Jeruzalem. Oko ovog grada, Sotona i njegove velike snage će se okupiti da ga zauzmu. I u samom trenutku napada, vatra sa Neba će

se spustiti na njih do te mjere da se ogroman prizor, koji nužno pokriva veliki dio površine stare zemlje, predstavlja kao jezero ognja i sumpora. Tada će se „elementi rastopiti od žarke vrućine, a i zemlja“. Međutim da li će onaj dio zemlje gdje će grad počivati, pripremljen čudom božanske sile za prijem voljenog grada, ostati netaknut od vatre toga dana; ili da li će zemlja i nebo koji se tope, bježeći od lica Onoga koji će sjediti na velikom bijelom prijestolju, Otk. 20:11, biti uklonjeni iz grada tokom obnavljanja ognjem, možda nije važno za trenutni razgovor o predmetu. Bilo što od ovoga može biti učinjeno snagom Onoga koji će učiniti veće stvari u velikom djelu obnove.

DVA KRALJEVSTVA

Dva stanja naroda Božjeg su u Pismima izražena riječju kraljevstvo: 1. Božje uređenje u budućoj nagradi onima koji će se spasti milošću. Ovo ćemo nazvati kraljevstvom slave. 2. Božje uređenje da spasi ljude po milosti. Ovo ćemo nazvati kraljevstvom milosti. „Hajmo, dakle“, kaže Pavao, „pristupiti hrabro k prijestolju milosti“. Hebr. 4:16. Prijesto milosti ukazuje na kraljevstvo milosti.

KRALJEVSTVO SLAVE

Bit će očigledno da se riječ kraljevstvo u mnogim slučajevima odnosi na buduće besmrtno kraljevstvo i da se ne može primjeniti na kraljevstvo milosti. Da besmrtno kraljevstvo

nije bilo uspostavljeno u određenim periodima o kojima se govori u Novom Zavjetu, pokazat će se pozivanjem na neke od onih izraza Svetog pisma koji se odnose na buduće kraljevstvo slave. Nije bilo uspostavljeno kada je naš Gospod učio svoje učenike da se mole: „Da dođe kraljevstvo tvoje.“ Mt. 6:10. Proroci, Krist i apostoli, svi upućuju crkvu na dolazak i kraljevstvo Kristovo kao vrijeme svršetka njene vjere i nade, kraja njenih muka i tuga, i punoću njenih radosti. Stoga je u obrascu molitve za Kršćansku crkvu svih vjekova molba, „Da dođe kraljevstvo tvoje“.

Majka Zebedejeve djece shvatila je da je kraljevstvo budućnost kada je željela da naš Gospod podari da njena dva sina, „jedan s desne strane, a drugi s lijeve“, sjede u njegovom kraljevstvu. Mt. 20:20,21.

Zatim, kraljevstvo je još uvijek bilo budućnost kada je naš Gospod jeo posljednju Pashu sa dvanaestoricom. On im reče, „Kažem vam, neću piti od ploda vinove loze, dok ne dođe kraljevstvo Božje“. Luka 22:18.

Međutim da li je Krist uspostavio kraljevstvo prije svog uznesenja na Nebo? Neposredno prije njegovog uznesenja, učenici su ga pitali, „Gospode, hoćeš li u ovo vrijeme povratiti kraljevstvo Izraelu“? Ono tada nije uspostavljeno.

Kada je Jakov napisao svoju poslanicu, besmrtno kraljevstvo je još bilo stvar obećanja. On kaže: „Čujte, braćo moja ljubljena, nije li Bog izabrao siromahe ovoga svijeta, bogate vjerom, i nasljednike kraljevstva koje je *obećao* onima koji ga ljube?“ Jakovljeva 2:5.

I Isus i Pavao povezuju kraljevstvo sa drugim dolaskom. Isus se ovako obraća onima koji čekaju njegov dolazak i kraljevstvo: „Neka vam bedra budu opasana, i svjetla vaša gore; a vi sami kao ljudi koji čekaju svoga gospoda, kada će se vratiti sa vjenčanja; da kada dođe i kuca, mogu odmah da mu otvore.“ Luka 12:35,36. S tim u vezi, on tješi svoj narod ovim dragocjenim riječima: „Ne boj se, malo stado, jer je volja Oca vašeg da vam da kraljevstvo.“ Stih 32. Pavao svečano zapovijeda Timoteju: „Zaklinjem te, dakle, pred Bogom i Gospodom Isusom Kristom, koji će suditi živima i mrtvima pri pojavljivanju i kraljevstvu svome.“ 2. Tim. 4:1. Apostol također navodi da „moramo kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje“. Djela 14:22. Ovo obraćanje upućeno je onima koji su već bili Kršćani, ali nisu bili u kraljevstvu. Besmrtno kraljevstvo je nagrada koju treba dati svima, koji ovdje hrabro napreduju kroz nevolje. I opet kaže: „Tijelo i krv ne mogu nasljediti kraljevstvo Božje.“ 1. Kor. 15:50. Ovo rješava pitanje da postoji kraljevstvo u kome sveti ne uživaju dok se ne obuku u besmrtnost, ili dok ne uđu u besmrtno stanje, za koje apostol kaže, stih 52, da je „kod posljednje trube“.

Minijaturni prikaz kraljevstva Božjeg na preobraženju osmišljen je da pokaže prirodu kraljevstva i kada će biti uspostavljeno. „Jer će doći Sin Čovječji u slavi Oca svoga, sa anđelima svojim, i tada će dati svakome po djelima njegovim. Zaista vam kažem: Ovdje stoje neki koji neće okusiti smrt, dok ne vide Sina Čovječjeg da dolazi u svom kraljevstvu.“ Mt. 16:27,28. „Dok ne vide kraljevstvo Božje.“ Luka 9:27.

Ovo obećanje je ubrzo ispunjeno na gori. „I poslije šest dana uze Isus Petra, Jakova i Ivana, brata njegovog, i odvede ih na goru visoku nasamo, i preobrazi se pred njima; i lice njegovo zasja kao sunce, a odjeća njegova bješe bijela kao svjetlost. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija kako razgovaraju s njim. Tada odgovori Petar i reče Isusu: Gospode, dobro nam je da budemo ovdje. Ako hoćeš, da napravimo ovdje tri šatora, jedan za tebe, jedan za Mojsija, a jedan za Iliju. Dok je on još govorio, gle, oblak sjajan ih zasjeni, i gle, glas iz oblaka koji reče: Ovo je Sin moj ljubljeni koji je po mojoj volji; njega slušajte.“ Mt. 17:1–5. Obratite pažnju na sljedeće stavke:

1. Isus Krist se tamo pojavio u svojoj osobnoj slavi. Njegovo lice je sijalo kao sunce, a odjeća mu je bila bijela kao svjetlost.

2. Tamo je bila slava Očeva. Bio je to „sjajan oblak“ od božanske slave, iz kojeg je dolazio glas Očev.

3. Pojavili su se Mojsije i Ilija; jedan predstavnik onih svetih koji će uskrsnuti o Kristovom dolasku, i obučenih u slavu; drugi, Ilija, predstavnik onih koji će biti živi i preobraženi pri dolasku Kristovom.

4. Korist koju su apostoli imali od prikaza. Petar je bio jedan od svjedoka; i s obzirom na važnost Kristovog kraljevstva, on je, u svojoj drugoj poslanici, dao vjernicima svih budućih vjekova pouku kako mogu osigurati ulazak „u vječno kraljevstvo Gospoda našeg Isusa Krista“. „Jer mi nismo slijedili lukavo smišljene bajke kada smo vam objavili silu i dolazak Gospoda našeg Isusa Krista, nego smo bili

očevici njegovog veličanstva.“ To je, kaže, bilo „kada smo bili s njim na svetoj gori“. 2. Pt. 1:16–18. Ovaj prikaz je bila demonstracija Kristovog drugog, osobnog i slavnog dolaska, i pokazuje da će kraljevstvo biti besmrtno kada se uspostavi, i da će biti uspostavljeno u periodu drugog dolaska i uskrsnuća pravednih.

KRALJEVSTVO MILOSTI

Isto tako će se očigledno pojaviti da se u mnogim slučajevima riječ kraljevstvo odnosi na ono o milosti i da se ne može odnositi na buduće kraljevstvo. U mnogim parabolama ta riječ se tako koristi od strane našeg Gospoda.

Parabola o žitu i kukolju odnosi se na sadašnje nesavršeno stanje, kada grešnici mogu uživati u djelovanju milosti, a ne na buduće stanje slave. Ovo je očigledno. Ali sjetva koja se spominje u ovoj paraboli nije počela pri prvom dolasku Sina Božjeg. Djeca kraljevstva, i djeca zloga, pojavila su se mnogo prije nego što je Isus umro za grešnike. Abel i Kain su predstavljali dvije klase. Tokom čitavog perioda od vremena ovih Adamovih sinova do kraja dana milosti, ova parabola ima jasnu i snažnu primjenu.

U ovoj paraboli riječ kraljevstvo je upotrijebljeno četiri puta. Jednom se odnosi na zemlju, koja će biti teritorija besmrtnog kraljevstva, a jednom ima jasnu napomenu na buduće kraljevstvo slave kada se u potpunosti uspostavi na zemlji. Riječ kraljevstvo može se odnositi i na sredstva milosti neophodna da pripreme ljude za budući život, i također

na budući život sam po sebi. Bez sumnje, u ovoj paraboli i kraljevstvo milosti i kraljevstvo slave su iznjeti na vidjelo. Oni su jako blisko povezani, pošto kraljevstvo milosti doseže dalje jako blizu ka njemu, i pošto je priprema za uživanje, u kraljevstvu slave.

Parabola o gorušičinom zrnu snažno opisuje kraljevstvo milosti, obuhvaćajući isprva samo naše praroditelje odmah nakon pada, a na kraju, u svojim velikim rezultatima, obuhvaćajući sve otkupljene iz svih vremena i iz svake zemlje. „Kraljevstvo nebesko je kao zrno gorušičino, koje je čovjek uzeo i posijao na svojoj njivi; koje je, zaista, najmanje od svih sjemena; ali kada izraste, ono je najveće među biljem i postaje drvo, tako da ptice nebeske dolaze i borave na granama njegovim.“ Mt. 13:31,32.

Parabola o kvascu stavljenom u tri mjere obroka opisuje djelo milosti u srcu vjernika. „Kraljevstvo nebesko je kao kvasac, koji uze žena i stavi u tri mjere brašna, dok sve ne uskisne.“ Mt. 13:33. Ova parabola uči o potpunom posvećenju uma i srca Bogu. Apostol izražava ovo mišljenje kada kaže, „I sam Bog mira neka vas potpuno posveti; i molim Boga da se sav vaš duh, i duša i tijelo, sačuvaju besprijekornim do dolaska Gospoda našeg Isusa Krista“. 1. Sol. 5:23.

Parabole o blagu sakrivenom u polju, i o biseru velike cijene, uče o vrijednosti spasenja kroz Isusa Krista i žrtvama koje treba da se podnesu da bi se ono zadobilo. „Opet je kraljevstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje čovjek kad nađe, sakrije, i od radosti ode i proda sve što

ima, i kupi tu njivu. Zatim kraljevstvo nebesko je kao trgovac koji traži lijepe bisere; koji je, kada je našao jedan biser velike cijene, otišao i prodao sve što je imao, i kupio ga.“ Mt. 13:44–46.

Parabola o mreži koja je sakupila dobru i lošu ribu pokazuje da iako se u crkvi mogu sakupiti i dobri i loši ljudi, konačno razdvajanje će objaviti pravi karakter svakoga od njih. „Opet je kraljevstvo nebesko kao mreža koja je bačena u more i sakupljeno je svake vrste; koju su, kada se napunila, izvukli na obalu, i sjeli, i skupljali dobre u posude, a odbacili loše. Tako će biti na kraju svijeta. Anđeli će izaći, i odvojiti će zle od pravednih, i baciti će ih u peć ognjenu. Tamo će biti plač i škrgut zuba.“ Mt. 13:47–50.

U Mateju 25, kraljevstvo Nebesko se uspoređuje sa Istočnjačkim brakom. Ova parabola opisuje djelovanje crkve neposredno prije, a ne poslije drugog dolaska. „Tada će se kraljevstvo nebesko usporediti sa deset djevojaka, koje uzeše svjetiljke svoje i iziđoše u susret mladoženji.“ S tim u vezi, naš Gospod ukazuje na određeno vrijeme, u kome bi djelo božanske milosti na umove i srca vjernika pružilo iskustvo koje bi se usporedilo sa Istočnjačkim brakom.

Mentalna borba da bi se otrgli od sila tame, i vjerom primili blagoslove kraljevstva milosti, opisana je ovako od našeg Gospoda: „I od dana Ivana Krstitelja do danas kraljevstvo nebesko trpi nasilje, a nasilnici ga uzimaju silom.“ Mt. 11:12. Vidi Luku 16:16.

Apostol ovako govori o blagoslovima kraljevstva milosti: „Jer kraljevstvo Božje nije jelo i piće, nego pravda i mir i radost u Duhu Svetome.“ Rim. 14:17. Kada se poveže, vidi se da Pavao primjenjuje riječ kraljevstvo na sadašnje doba, a ne na budući period nagrade.

PRIBLIŽILO SE KRALJEVSTVO NEBESKO

Ivan Krstitelj je došao propovijedajući u Judejskoj pustinji govoreći, „Pokajte se, jer se približilo kraljevstvo nebesko“. Mt. 3:1,2. „A nakon što je Ivan stavljen u tamnicu, dođe Isus u Galileju, propovijedajući evanđelje o kraljevstvu Božjem, govoreći: Ispunilo se vrijeme i približilo se kraljevstvo Božje. Pokajte se i vjerujte evanđelju.“ Mk. 1:14,15. A kad je Isus poslao dvanaesticu izgubljenim ovcama doma Izraelovog, rekao im je, „I dok idete, propovijedajte govoreći: približilo se kraljevstvo nebesko“. Mt. 10:5–7.

Sada smo došli do vrlo važne točke u raspravi o ovoj temi. Mnogi će nas ovdje dočekati sa popularnim gledištem da je kraljevstvo uspostavljeno u vrijeme prvog dolaska. Oni će koristiti frazu, „Približilo se kraljevstvo nebesko“, koju su izrazili Ivan, Isus i dvanaestorica, sa jakim utiskom na umove onih koji ne proučavaju tu temu u potpunosti. Međutim, kao što smo pokazali, ni u kom smislu te riječi, nije kraljevstvo bilo uspostavljeno u vrijeme prvog Kristovog dolaska. Riječi „kraljevstvo Nebesko“ i „kraljevstvo Božje“ imaju samo dva značenja: prvo, plan da se ljudi spase milošću; i drugo,

buduće stanje i nagrada spašenih. Plan spasenja, ili kraljevstvo milosti, uspostavljeno je ubrzo nakon pada; a nagrada spašenih, ili kraljevstvo slave, je budućnost.

Grčka riječ prevedena „približilo se“, kako su je koristili Isus, Ivan i dvanaestorica, je *engizō*, a definirana od Greenfielda je kako slijedi: „Prići, približiti se. Pomoću metonimije, biti pri ruci, predstojati.“ Mt. 3:2; 4:17; 10:7; Luka 10:9,11; Marko 1:15. Besmrtno kraljevstvo nije bilo blizu, prema ovoj definiciji, ili očiglednom značenju izraza, u danima Ivana i Isusa. U stvari, Pavao je upozorio crkvu u Solunu na ideju da je Kristov dan – dan za uništenje zemaljskih kraljevstava i uspostavljanje besmrtnog kraljevstva – već tada bio blizu. „Nemojte se pokolebati u umu“, veli apostol, „niti se uznemiravajte duhom, ni riječju, ni pismom kao od nas, kao da se približio dan Kristov“. 2. Sol. 2:2.

Grčka riječ koja je u ovom stihu prevedena „približilo“ je *enistemi* i označava, prema Greenfieldu, „smjestiti se u, ili na; stajati blizu, biti pri ruci, predstojati“. U njihovom odnosu na temu kraljevstva, zaista nema razlike u značenju ove dvije grčke riječi. Međutim, da li Pavao proturiječi Ivanu, Isusu i dvanaestorici? Zasigurno ne.

Što su, dakle, Ivan i Isus mislili kada su objavili kraljevstvo Nebesko koje je blizu? Nisu to da je kraljevstvo milosti uskoro trebalo biti uspostavljeno. Ne; to je ustanovljeno više od četiri tisuće godina prije tog proglasa. Niti su pozivali na trenutno pokajanje na osnovu toga što je kraljevstvo Nebesko blizu u smislu da je ono sljedeće univerzalno kraljevstvo! Sa ovim stavom, izgledalo bi da

njihova gorljiva objava gubi na snazi. Međutim njihova se objava direktno odnosila na divno ispoljavanje božanske sile i milosti koje su odmah neposredno uslijedile, tokom djela za potvrđivanja zavjeta, Dan. 9:27; prvo, preko Krista, za tri i pol godine, i preko apostola, Hebr. 2:3, isti vremenski period. Ivan je gledao unaprijed prema Isusovoj službi, koju je Bog odobrio „čudima, čudesima i znacima koje je Bog učinio preko njega“, Djela 2:22, i proglasio da je kraljevstvo nebesko blizu. A Isus se radovao svojoj vlastitoj službi, a također i službi apostola dok su „izlazili i svuda propovijedali, Gospod je radio s njima i potvrđivao riječ znacima koji su slijedili“, Marko 16:20, i proglasio da se kraljevstvo Nebesko približilo.

Ovakav pogled na ovu temu je podržan nalogom koji je naš Gospod dao sedamdesetorici: „Idite svojim putevima. Evo, šaljem vas kao jaganjce među vukove.“ „I u koji god grad uđete i prime vas, jedite što vam je postavljeno. I iscjeljujte bolesne koji su u njemu i recite im: približilo vam se kraljevstvo Božje.“ Luka 10:3,8,9. Kraljevstvo Božje u vezi sa ovim, ne može značiti ništa više, a ni manje, nego ispoljavanje božanske sile i milosti.

I sa ovim se slažu Kristove riječi upućene dostojnom pisaru. „I kad vidje Isus da je razborito odgovorio, reče mu: nisi daleko od kraljevstva Božjeg.“ Marko 12:34. Ovaj pisar je bio ispravan u pogledu osnovnih principa Božje vladavine. Trebalo mu je samo da upozna Krista i silu njegovog velikog spasenja, da bi uživao u svim privilegijama i blagoslovima kraljevstva milosti.

Obmana je djelo Sotone otkako je tako uspješno prevario Evu. On je naveo Hebreje da u Mesiji očekuju vladajućeg monarha, umjesto krotkog i poniznog učitelja, i konačno žrtvu za grešnike. Farizeji su pretpostavljali da će tada biti uspostavljeno kraljevstvo Izraela sa spoljašnjim sjajem. „A kada su ga farizeji pitali, kada treba doći kraljevstvo Božje, on im odgovori i reče: kraljevstvo Božje ne dolazi da se vidi; niti će reći: Gle, ovdje! ili, gle, tamo! jer, gle, kraljevstvo Božje je u vama.“ Luka 17:20,21. Međutim da li je kraljevstvo u nevjerujućim Farizejima? Fusnota – „među vama“, nam pomaže u tome. Što je tada bilo među njima? Krist je upravo očistio desetoricu gubavih koji se pokazše svećenicima, a jedan od njih se vrati da oda slavu Bogu. U njihovoj sredini bila su divna ispoljavanja božanske sile i milosti u čudima Kristovim; zato reče Farizejima: „kraljevstvo Božje je među vama.“

U vrijeme drugog dolaska i uspostavljanja vječnog kraljevstva, ljudi će nesumnjivo biti pod jednako velikom obmanom u odnosu na prirodu dolaska i kraljevstva Kristovog, kao što su Hebreji bili u odnosu na njegovu misiju prilikom njegovog prvog dolaska. Tada je on došao kao skromni učitelj naroda, završavajući svoju misiju prinošenjem sebe kao žrtve za grešnike. Hebreji su odbacili Isusa jer nije ispunio njihova uzaludna očekivanja. Sotona ih je naveo da očekuju Mesijin dolazak sa spoljašnjim sjajem i veličinom; a trebao je doći u poniznosti. A sada kada treba da se pojavi po drugi put na oblacima nebeskim sa silom i velikom slavom, Sotona ima pripremljenu zabludu za ljude, da Krist dolazi pri smrti,

prilikom obraćenja ili u izljevanju Duha Božjeg. Isus predviđa krivovjersta našeg vremena i kaže: „Doći će dani kada ćete poželjeti vidjeti jedan od dana Sina Čovječjeg, a nećete ga vidjeti. A oni će vam reći: Vidite ovdje! ili: Vidite tamo! ne idite za njima niti ih slijedite. Jer kao što munja sjeva sa jednog kraja neba, i obasjava do drugog kraja neba, tako će i Sin Čovječiji biti u svom danu.“ Luka 17:22–24.

Međutim da bismo ušli u kraljevstvo slave, prvo moramo biti u kraljevstvu milosti, sudjelujući u svim njegovim privilegijama i blagoslovima. Vjerni Ivan trpeći svjedoči: „Ja Ivan, koji sam i tvoj brat, i suputnik u nevolji, i u kraljevstvu i trpljenju Isusa Krista, bijah na otoku koji se zove Patmos, za riječ Božju i za svjedočanstvo Isusa Krista.“ Otk. 1:9. Ivan je bio u kraljevstvu milosti.

Pavao Kološanima ocrta pravo kršćansko iskustvo u stilu koji je izuzetno bogat i pun. On iznosi promjenu neophodnu za moralnu prikladnost kako bi netko bio učesnik u vječnom nasljeđu, riječima koje trebaju uzburkati dušu i zapaliti put do svakog kršćanskog srca.

„Zbog toga se i mi, od dana kada smo *to* čuli, ne prestajemo za vas moliti i iskati da se ispunite spoznajom Njegove volje u svoj mudrosti i duhovnom razumjevanju; da biste hodili dostojno Gospodina i u svemu mu ugodili donoseći plod u svakom dobrom djelu i rastući u spoznaji Boga, osnaženi svom snagom po sili njegove slave, za svaku postojanost i strpljivost s radošću. Zahvaljujemo Ocu, koji nas je osposobio da budemo dionicima u baštini svetih u svjetlu, koji nas je izbavio od vlasti tame i prenio u kraljevstvo Sina

svoje ljubavi, u kome imamo otkupljenje njegovom krvlju, *to jest* oprostjenje grijeha.“ Kol. 1:9–14.

Apostol ovdje iznosi pravo obraćenje. U poređenju sa ovim, većina iskustava će biti lažna. Pravo obraćenje nije uvijek djelo jednog dana ili godine. Već je to uvijek progresivan rad, koji se širi i produbljuje kako napreduje. Oni koji su istinski obraćeni bivaju izbavljeni od sila tame i preneseni su u kraljevstvo milosti. U Kristu imaju moralno iskupljenje, „čak i oprostjenje grijeha“. Ovaj odlomak se ne odnosi na fizičko iskupljenje pri uskrsnuću pravednika. Njegove riječi koje podstiču interesiranje opisuju pripremu neophodnu za nasljeđivanje vječnog Božjeg kraljevstva.

OSMA PROPOVIJED

SUD

TEKST: „Gledah dokle se oboriše prijestolja, i Pradavni sjede, na kome bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao čista vuna, prijesto Mu bješe kao plamen ognjeni, kotači Mu kao oganj razgorio. Rijeka ognjena je izlazila i tekla ispred Njega, tisuće tisuća Mu je služilo, i deset tisuća po deset tisuća stajalo je pred Njim; sud sjede, i knjige se otvoriše.

Vidio sam u noćnim vizijama, i gle, dođe netko kao Sin Čovječji na oblacima nebeskim, i dođe Pradavnom, i dovedoše ga pred njega. I dade mu se vlast i slava, i kraljevstvo, da mu služe svi ljudi, narodi i jezici. Njegova je vlast vječna vlast, koja neće proći, i kraljevstvo njegovo, ono koje se neće uništiti.“ Dan. 7:9,10,13,14.

U ovom stihu imamo najupečatljiviji opis Suda. Pradavni predstavlja Boga, Oca. Jedan kao Sin Čovječji, koji dolazi Pradavnom, jest Gospod naš Isus Krist. Oni koji stoje u njegovom prisustvu, bilo da služe ili čekaju, nisu ljudi, već anđeli. Usporediti Dan. 7:10 sa Otk. 5:11. Daniel opisuje početak Suda pravednika, koji se događa na Nebu prije povratka Gospoda na ovaj svijet da ih podigne iz mrtvih. Otac predsjedava kao sudac. Anđeli Božji su prisutni kao službenici i svjedoci. Na ovom sudu Sin Čovječji se

pojavljuje da primi vlast nad svijetom. Ovdje je okrunjen za Kralja nad kraljevima i Gospodara nad gospodarima, sa kojom titulom zatim dolazi na zemlju. Otk. 19:11–16. Međutim ljudi nisu prisutni da svjedoče ovom dijelu Suda, niti da gledaju krunidbu Kristovu. Otac i Sin, i sveti anđeli sačinjavaju ovaj veliki zbor.

Prijestolja navedeni u tekstu nisu prijestolja zemaljskih vlada, nego prijestolja suda. Najbolji autoriteti daju riječi ‘oboriti’ suprotno značenje. Oni ih prevode kao „postavljene“ ili „uspostavljene“. Tako Adam Clarke kaže: „*Prijestolja su oborena*, moglo bi biti prevedeno *podignuta*; tako i Vulgata, positi sunt, i tako sve verzije.“ dr. Hales, u svojoj „*Sacred Chronology*“, vol.ii., str. 105, prevodi Daniela 7:9, ovako: „Gledao sam dok su prijestolja podignuta, i Pradavni sjede“, itd. Douay verzija glasi: „stavljene“; a isto tako Bernard, i Boothroyd i Wintle u *Cottage Bibliji*. Matthew Henry, u svom *Exposition*, to prevodi sa „postavljeni“. O originalnoj hebrejskoj riječi, Gesenius, u svom *Leksikonu*, kaže: „*R'mah*, (1) Izbaciti, baciti, Dan. 3:20,21,24; 6:16 (2) Postaviti, staviti, *npr.* prijestolje; Dan. 7:9; usporediti Otk. 4:2“. Termin koji koristi Septuaginta je *Thronoi etethesan*; što bi, doslovno prevedeno, prema Liddellu i Scottu, bilo „prijestolja su postavljena“. Mogu se navesti i drugi autoriteti.

Prikaz Suda obuhvaća uspostavljanje prijestolja i zasjedanje na Sudu velikog Boga, usred sjaja te slave, slabašno predstavljene ognjem i plamenom, okružene anđeoskim vojskama; drugo, otvaranje životnih zapisa ljudi, iz kojih će biti suđeni; a Sin Čovečiji se približava Pradavnom, praćen

mnoštvom anđela, ovdje predstavljenih oblacima nebeskim, da primi vlast, slavu i kraljevstvo. Ovaj prikaz ne predstavlja drugo pojavljivanje Krista ovom svijetu, osim ako se može pokazati da je Pradavni ovdje.

Sa ovim napomenama o karakteru Suda, ukratko ćemo skrenuti pažnju na proročki lanac tog poglavlja, koji pokazuje naše vrijeme u povijesti zemaljskih vladavina, i relativnu blizinu Suda. Međutim da bi ovaj dio simboličkog proročanstva bio jasniji i upečatljiviji za čitatelje, prvo ćemo ga ovako opisati:

Pretpostavimo da putujete putem sa kojim niste bili upoznati. Pitate stranca – on vam kaže da put vodi do veličanstvenog grada, ispunjenog svim dobrima, kojim upravlja najvoljeniji, blagi, i dobronamjerni princ kojeg je svijet ikada vidio; da u tom gradu nema ni bolesti, ni tuge, ni bola, ni smrti. Zatim nastavlja da vam govori što možete očekivati pri prolasku tim putem, po čemu ćete moći znati da vam je rekao istinu, i što će obilježiti napredak koji ste napravili. Zatim vam, najprije, kaže da ćete nakon što ga napustite i malo putujete, doći do spomenika koji se može vidjeti iz velike daljine; na vrhu ćete vidjeti lava sa orlovim krilima. U daljini iza toga, doći ćete do drugog spomenika, na kome je medvjed sa tri rebra u ustima. Prolazeći dalje, poslije nekog vremena ćete stići do spomenika, na čijem vrhu ćete vidjeti leoparda, koji ima četiri ptičija krila i četiri glave. Poslije toga, ćete doći do četvrtog, na kojem je zvijer, strašna i užasna, sa velikim željeznim zubima, i deset rogova. I, najzad, doći ćete na drugo mjesto, gdje ćete

vidjeti istu zvijer, sa ovom razlikom: tri njena prva roga su iščupana, a na mjestu njih je izašao neobičan rog, koji ima oči kao oči čovjeka i usta. Sljedeću stvar koju ćete potražiti, nakon što prođete posljednje spomenuti znak, je grad.

Sa ovim upustvima započinjete svoje putovanje. Što prvo tražite? Lava. Na putu ga vidite. To u vama uliva nešto povjerenja u znanje i istinitost osobe, koja vas je usmjerila. Kada prođete taj znak, sljedeća stvar koju očekujete da vidite, kao što je označeno u upustvima, je medvjed. Na putu dolazite do tog znaka. Gle, kažete, drugi znak koji mi je dao. Mora da je bio savršeno upoznat sa ovim putem i da mi je rekao istinu. Vaše povjerenje se povećava dok putujete dalje. Što dalje tražite? Zasigurno ne grad. Ne; tražite leoparda. Pa, malo, pomalo i ugledate to u daljini. Evo ga! Vičete; sada znam da mi je rekao istinu, ispast će baš onako kao što je rekao. Da li je grad sljedeća stvar koju tražite? Ne; tražite onu strašnu zvijer sa deset rogova. Prođete to, i kažete, dok prolazite, kako je točno sve opisao čovjek koji me je uputio. Sada je vaše povjerenje toliko utvrđeno da skoro pa vidite grad; ali, kažete, ima još jedan znak da se prođe; tj., rog sa očima; onda na red dolazi grad. Sada je nada velika, a vaše uznemirene oči gledaju sa intenzivnim interesiranjem ka posljednjem znaku. On se pojavi u vidokrug, a vi u zanosu uzviknete, Evo ga! Sve sumnje su sada otklonjene. Ne tražite više znakova. Vaše čežnjive oči su uprte da gledaju u veličanstveni grad, i vjerovatno nijedan čovjek sada, ma koliko mudar da se predstavlja, ne bi mogao da vas natera da odbacite ono što vam je usmjerivač rekao.

Grad – grad – je fiksiran u vašem oku, i vi nastavljate dalje, žureći da se odmorite.

Sada, ako prilikom ispitivanja ustanovimo da su se svi događaji ili znaci koje nam je Bog dao, a koji su trebali da prethode Sudnjem danu i uspostavljanju njegovog vječnog kraljevstva, zaista desili, ili došli na videlo, što treba da tražimo sljedeće? Sud velikog dana! Slavnu nagradu pravednih! Grad velikog Kralja! Hajde, dakle, da ispitamo poglavlje koje je pred nama.

Stihovi 1–3: „Prve godine Baltazara, kralja babilonskog, Daniel je usnuo san i vizije na krevetu svom; tada je napisao san i ispričao sve stvari. Daniel progovori i reče: Vidjeh u svojoj noćnoj viziji, i gle, a to četiri vjetra [koji označavaju metež] nebeska sudariše se na velikom moru. [vode označavaju ljude; vidi Otk. 17:15] I četiri velike zvijeri iziđoše iz mora, svaka drugačija.“

Anđeo je objasnio da su ove četiri zvijeri četiri kralja. Stih 17. U stihu 23, se kaže da su to četiri kraljevstva, što pokazuje da riječ kralj u ovim vizijama označava kraljevstvo.

Stih 4: „Prva je bila kao lav, i imala je krila orla. Gledah dok joj nisu iščupana krila, pa bješe podignuta sa zemlje, i postavljena na noge kao čovjek, i srce ljudsko dade joj se.“

Babilon je, kako je opisano u ovoj viziji, ovdje prikladno predstavljen lavom, kraljem zvijeri, označavajući slavu tog kraljevstva i odgovara zlatnoj glavi u 2. poglavlju. Orlova krila predstavljaju brzinu njegovih osvajanja, i uzvišeni ponos njegovih monarha. „Jer, evo, ja podižem Kaldejce, [Babilon]... letjet će kao orao koji žuri jesti.“ Hab. 1:6–8.

Čupanje njegovih krila može se odnositi na poniženje gordog babilonskog monarha, poglavlje 4:31–37, ili na kukavičluk Baltazara, koji se, umjesto da otera svoje neprijatelje kao lav, zatvorio u grad, na gozbu i pio sa svojim glavešinama, sve dok nije ubijen, a kraljevstvo predato Medicima i Perzijancima.

Stih 5: „I gle, još jedna zvijer, druga, nalik medvjedu; uzdigla se s jedne strane [predstavljajući dvije kraljevske loze, jedna mnogo duža od druge] i imaše tri rebra u ustima među zubima; i rekoše joj ovako: Ustani, jedi mnogo mesa.“

Medvjed se podudara sa srebrnim grudima i rukama kipa, i predstavlja Medo–perzijsko kraljevstvo, koje je naslijedilo Babilon. Očigledno je ovdje opisano kraljevstvo. Bilo je poznato po okrutnosti i žeđi za krvlju. „Tri rebra u ustima ovog medvjeda očigledno simboliziraju tri velike sile koje je pokorilo Medo–perzijsko kraljevstvo; tj., Babilon, Lidiju i Egipat.“ Pogledajte Rollinsovu *Ancient History*. Pokorila je mnoga i mnogoljudna kraljevstva. Ahašver, ili Artakserks, vladao je nad sto dvadeset i sedam provincija. Vidi *Estera* 1:1

Stih 6: „Nakon toga gledah, i gle, još jedna, kao leopard, koja na leđima imaše četiri krila kao ptica; ta zvijer imaše i četiri glave i dade joj se vlast.“

Leopard odgovara brončanim bokovima kipa iz 2. poglavlja i predstavlja Grčku. Četiri krila označavaju brzinu njegovih osvajanja pod Aleksandrom. Četiri glave predstavljaju njenu podjelu na četiri dijela, nakon što je Aleksandar umro a njegovo potomstvo ubijeno.

Stihovi 7,8: „Poslije toga vidjeh u noćnim vizijama, i gle, četvrta zvijer, užasna i strašna, i silno jaka; i imala je velike željezne zube; proždírala je i lomila, a ostatak je gazila nogama; i bila je različita od svih zvijeri koje su bile prije nje; i imala je deset rogova. Razmotrio sam robove, i gle, među njima se pojavi još jedan mali rog, pred kojim su tri od onih prvih bila iščupana iz korijena; i gle, na ovom rogu bjehu oči kao oči čovječje, i usta koja govore velike stvari.“

Četvrta zvijer odgovara željeznim nogama kipa iz 2. poglavlja i predstavlja Rimsko carstvo. Deset rogova zvijeri odgovaraju deset prstiju na slici i predstavljaju deset carstava na koje je bilo podijeljeno Zapadno carstvo Rima. Međutim ovi stihovi će biti posebno ispitani kada dođemo do anđelovog objašnjenja. Prijeći ćemo i preko riječi teksta u stihovima 9,10,13 i 14, koje smo zapazili.

Stih 11: „Gledah, dakle, zbog glasa velikih riječi koje je rog izgovorio; gledao sam sve dok zvijer nije bila ubijena, a tijelo njeno uništeno i predano plamenu koji gori.“

Ništa se ne kaže o oduzimanju vlasti ovoj zvijeri, kao što se kaže za druge. Ostali su poslije nekog vremena izgubili vlast; ali su njihovi podanici preživjeli, i prebačeni su u sljedeću vladavinu; ali samo *tijelo* (podanici) ovog četvrtog kraljevstva je uništeno i predato gorućem plamenu.

Stih 12: „Što se tiče ostalih zvijeri, oduzeta im je vlast; ipak im se život produžio za neko vrijeme.“

Babilon, Medija i Perzija, te Grčka, jedni za drugim su gubili vlast; ali životi dotičnih naroda su produženi, spajajući se sa narednim vladama.

Stihovi 15–18: „Ja, Daniel, bijah ražalošćen u svome duhu usred *svoga* tijela i uznemiriše me viđenja moje glave. Pristupih jednome od onih koji stajahu ondje pa ga zamolih za istinu o svemu tome. On mi ispriča i upozna me sa značenjem toga. Ove velike zvijeri, kojih su četiri, su četiri kralja, koji će izaći iz zemlje. Ali sveci Svevišnjeg će preuzeti kraljevstvo i posjedovati kraljevstvo zauvijek, čak u vjeke vjekova.“

Označite ovo: Proroku su bile predstavljene četiri zvijeri, koje predstavljaju četiri univerzalna monarha, ni više, ni manje. Četvrta „zvijer je bila ubijena, a tijelo njeno uništeno i predato plamenu“. Ovo označava uništenje svih živih zlih. Zatim, sveci Svevišnjega preuzimaju kraljevstvo, i posjeduju kraljevstvo, ne samo za tisuću godina, nego zauvijek, čak i u vjeke vjekova.

Stihovi 19–25: „Tada htjedoh saznati istinu o četvrtoj zvijeri, koja bješe različita od ostalih, izvanredno strašna, kojoj zubi *bjebu* od željeza i kandže *od* bronce; *koja* je žderala i lomila, a ostatak gazila svojim nogama; i o deset rogova što mu *bijahu* na glavi, i o jednome drugome *rogu* koji se podigao i pred kojim su tri pala; to jest o tome rogu koji je imao oči, i usta koja su govorila nadasve velike stvari, koji izgledom *bješe* krupniji negoli njegovi drugovi.

I gledah, i taj isti rog zarati sa svetima i nadvlada ih; sve dok ne dođe Pradavni i sud se dade svecima Svevišnjega; i dođe vrijeme da sveti posjeduju kraljevstvo. Tako on reče: Četvrta će zvijer biti četvrto kraljevstvo na zemlji, koje će biti različito od svih kraljevstava i proždirat će

svu zemlju, i gaziti je i komadati. A deset rogova iz toga kraljevstva *jesu* deseterica kraljeva *koji* će ustati; i još jedan će ustati nakon njih: on će biti različit od prijašnjih i on će pokoriti tri kralja. On će govoriti *velike* riječi protiv Svevišnjega i izmoriti svece Svevišnjega, i pomišljat će da promijeni vremena i zakone: i bit će mu predani u ruku sve do jednog vremena i vremena i pola vremena.“

Ovi stihovi zahtjevaju malo opširniji komentar. Stavke koje treba napomenuti su,

1. Četvrta zvijer, ili četvrto kraljevstvo. Nijedno kraljevstvo koje je postojalo na zemlji mu ne odgovara, osim Rimskog. Ono je bilo zaista drugačije od svih kraljevstava, posebno u svojim oblicima vladavine, kojih je bilo najmanje sedam, u različitim vremenima, Republikanski, Konzularni, Trijumviratski, Decemviratski, Diktatorski, Imperijski i Kraljevski. Najzad je podijeljeno na Istočno i Zapadno carstvo; Rim je zapravo bio u Zapadnom carstvu.

2. Deset rogova. Između 356. i 483. godine nove ere, Rimsko carstvo je bilo podijeljeno na deset kraljevstava, kao što je primjećeno u napomenama u poglavlju 2. Dakle, deset rogova su deset kraljeva (kraljevstava) koji su proizašli iz ovog carstva.

3. Mali rog. Karakteristike ovog roga su, prvo, da govori velike riječi protiv Svevišnjeg; i, drugo, da ratuje sa svetima i izmori ih. Isti karakter je opisan u Otk. 13:6,7: „I otvori usta svoja da huli na Boga, da huli na ime njegov, i šator njegov, i one koji žive na nebesima. I dade mu se da vodi rat sa svetima, i da ih pobjedi.“ Daniel kaže da ih je on

„*savladao*“. Pavao kaže, „*jer taj dan neće doći* ako najprije ne dođe otpadanje i otkrije se čovjek grijeha, sin propasti, koji se protivi i uzdiže sebe iznad svega što se naziva Bogom ili se štuje, tako da i u hram Božji zasjedne kao Bog prikazujući sebe Bogom“. Danielov mali rog, Pavlov čovjek grijeha, i Ivanova bogohulna zvijer, su jasno identični.

Mora se priznati da se takva sila podiže, i da je to Papstvo. *Titule* koje su pape prisvojile, „*Presveti Gospod*“, i njihove namjere da oproste grijeh, čak i prije njegovog izvršenja, dovoljno potvrđuju bogohulni karakter te sile, čak i kada ništa drugo ne bi našli. Papa Inocentije III piše:

„On [Krist] je postavio jednog čovjeka nad svijetom, koga je ovlastio za svog namjesnika na zemlji; i kako je pred Kristom pognuto svako koljeno na nebu, na zemlji i pod zemljom, tako će se od strane svih davati poslušnost i služenje njegovom namjesniku, da bude jedno stado i jedan pastir.“

Zatim, papa Grgur VII kaže:

„Samo rimski pontifeks je po pravu *univerzalan*. Samo on ima pravo donositi zakone. Neka svi kraljevi ljube noge papi. Samo njegovo ime će se čuti u crkvama. To je *jedino ime na svijetu*. Njegovo je pravo da svrgne kraljeve. Njegovu riječ nitko ne smije ukinuti. On sam je treba ukinuti. Njemu nitko ne sudi. Rimaska crkva nikada nije pogriješila, i Pisma svjedoče da nikada neće.“

Zasigurno, ovdje je sila različita od svih drugih, dovoljno ponosna i bogohulna da odgovara karakteru malog roga. Za ovaj rog se kaže da će misliti da promijeni vremena i zakone. Očigledno je da su zakoni o kojima se ovdje govori, zakoni

Svevišnjeg; jer je njegovo djelo da se suprotstavi Bogu. Promjena ljudskih zakona ovdje ne bi bila zabilježena kao osobina čovjeka grijeha; jer su njegova djela kojima se prepoznaje, djela protiv Boga i njegovih svetih. U ispunjenju ovog proročanstva, rimsko otpadništvo je praktično izbacilo drugu zapovijed iz dekaloga, promijenilo Šabat u četvrtoj, sa sedmog na prvi dan u sedmici, i podjelilo desetu da bi dobilo broj od deset zapovijedi. Vidjeti Katolički Katehizam.

4. Vrijeme kada se uzdigao mali rog, ili papstvo. On se pojavio među deset rogova, tako da se nije uzdigao prije 483., kada se je pojavio deseti rog. Tri od deset rogova su iščupana prije nego što je mali rog krenuo sa podizanjem. Stoga je ustanovljen na samom mjestu gdje je pao treći rog.

Godine Gospodnje 493., Heruli u Rimu i Italiji su bili pokoreni od Ostrogota. 534., Vandale, koji su bili pod arijanskim utjecajem, pokorili su Grci, radi uspostavljanja prevlasti Katolika. Ostrogoti, koji su držali Rim, bili su pod Arijevskim monarhom, koji je bio neprijatelj nadmoći rimskog biskupa. Prema tome, prije nego što se ukaz Justinijana (grčkog cara u Carigradu) mogao primjeniti, kojim je on postavio biskupa Rima za poglavara svih crkava, Ostrogoti moraju biti iščupani. Ovo osvajanje izvršila je Justinijanova vojska u mjesecu ožujku 538.; u to vrijeme Ostrogoti, koji su se povukli iz grada, a opet ga opkolili u povratku, podigli su opsadu i zatim se povukli, ostavljajući Grcima grad u posjed. Tako je treći rog iščupan pred papstvom, i to u izričitu svrhu, da bi se uspostavila ta sila. Pogledajte Gibbonovo *Decline and Fall of the Roman Empire*.

Činjenice se dobro podudaraju sa proročanstvom. Evo pisma Justinijana Rimskom biskupu, 533. nove ere:

„Justinijan, pobožan, sretan, slavan, trijumfalan, car, konzul itd., Ivanu, Presvetom Nadbiskupu našeg grada Rima, i Patrijarhu.

Odajući počast apostolskoj stolici i Vašoj svetosti (kao što je uvijek bila i jest naša želja), i kako nam biva, poštujući Vaše blaženstvo kao oca, mi smo bez odlaganja iznijeli pred Vašu svetost sve stvari koje se odnose na stanje crkve. Pošto je oduvijek bila naša usrdna težnja da očuvamo jedinstvo vaše svete stolice i stanja svetih crkava Božjih, što je do sada postignuto, i što će ostati, bez ikakvog ometanja; stoga požurujemo da *potčinimo*, i ujedinito vašoj svetosti, sve svećenike cijelog Istoka. Što se tiče stvari koje se trenutno raspravljaju, iako jasne i nesumnjive, i, prema doktrini vaše apostolske stolice, držane uverljivo, riješeno i odlučno od strane svih svećenika, mi smo ipak smatrali da je potrebno da ih iznesemo pred vašu svetost. Niti što dopuštamo a što se tiče stanja crkve, ma koliko bilo očigledno i nesumnjivo, što se raspravlja, da prođe bez znanja vaše svetosti, koji ste glava svih crkava. Jer u svim stvarima (kao što je rečeno ili riješeno) mi smo spremni da uvećamo čast i vlast vaše stolice.“

„Autentičnost naslova“, kaže gosp. Croly, „dobija neoboriv dokaz iz edikta ‘Novellae’ Justinijanove kodifikacije. U preambuli 9. stoji ‘da je, kao stariješina, Rim bio osnivač zakona, tako da se ne treba dovoditi u pitanje to da on ima vrhovnu vlast pontifikata’. 131. točka o Crkvenim titulama i privilegijama, pogl. ii, kaže: „Mi stoga određujemo

da je najsvetiji papa stariješina Rima prvi od svog svećenstva; i da je najblagoslovljeniji nadbiskup Konstantinopolja, novog Rima, drugi po rangu, poslije svete apostolske stolice stariješine Rima”“. – *Croby on the Apocalypse*, str. 114,115.

Carski Rim je pao oko 475. nove ere, i bio je u rukama barbara. Tako se nastavilo sve do osvajanja Rima od strane Belizarija, Justinijanovog vojskovođe, 536. do 538., kada su ga Ostrogoti ostavili u posjedu Grčkog cara, ožujka 538.. Tako je bio otvoren put aždaji da zvijeri preda svoju moć, i veliku vlast. Otk. 13:2.

5. Vremensko trajanje ove moći se nastavilo. Daniel kaže: „Vrijeme, i vremena, i pola vremena.“ Ivan kaže, Otk. 13:5, „Dana mu je vlast da nastavi četrdeset i dva mjeseca.“ Trebao je zaratiti sa svetima, crkvom; a u Otk. 12:6, rečeno nam je da je žena, crkva, pobjegla u pustinju na 1260 dana; a u 14. stihu da je to bilo za „vrijeme i vremena i pola vremena“. Ovdje, dakle, imamo period trajanja ove moći koji nam je dat u tri oblika izražavanja, što ustanovljava da su vrijeme, vremena i pola vremena, isto što i 42 mjeseca, ili 1260 proročkih dana, ili doslovnih godina.

6. Završetak 1260 godina. Od 538., 1260 godina bi sezalo do 1798.. Da li se te godine dogodilo nešto što bi opravdalo vjerovanje da je vladavina papstva prestala u to vrijeme? Povijesna je činjenica da je 10. veljače 1798. godine Berthier, francuski general, ušao u grad Rim i zauzeo ga. 15. istog tog mjeseca papa je zarobljen i zatvoren u Vatikanu. Papska vlast, koja je trajala od vremena Justinijana, je ukinuta, a republikanski oblik vladavine dat je Rimu. Papa

je odveden u zarobljeništvo u Francusku, gdje je umro 1799.. Dakle, onaj koji je vodio u zarobljeništvo, otišao je u zarobljeništvo; onaj koji je ubijao mačem bio je ubijen (pokoren) mačem. Otk. 13:10. Vlast mu je oduzeta ratom.

Stih 26: „Ali sud će sjesti, i vlast će mu biti oduzeta, da bude uništen i razoren do kraja.“ Vidjeti 2. Sol. 2:8: „Kojega će Gospod pogubiti dahom usta svojih, i uništiti sjajem dolaska svoga.“

Da je papa vraćen, ili novi izabran je prihvaćeno. Međutim da on sada ima moć da svrgava kraljeve i pogubljuje svete, se poriče. Prije nego što mu je oteta vlast, on je stoljećima svrgavao kraljeve po svojoj volji, i ušutkivao heretike plamenom, mučenjem, zatvorom i mačem. On to ne može uraditi sada, niti je to mogao uraditi od 1798.. Papstvo je prinuđeno da tolerira Protestantizam. Poslušajte samog papu o toj temi. Evo njegovog pisma, rujna 1840., iz Rima:

„ENCIKLIJSKO PISMO PRESVETOG GOSPODA NAŠEG GRIGORIJA XVI, po Božanskom promislu papa, svim patrijarsima, primasima, nadbiskupima i biskupima.

Velečasna Braćo, – Zdravlje i Apostolska Blagodati. Vi dobro znate, Velečasna Braćo, kolike su nesreće kojima je Katolička crkva sa svih strana opterećena u ovom najžalosnijem dobu, i kako je sažaljevajuće pogođena nevoljom... Zaista, zar nismo (o, kako je sramno!) prinuđeni da gledamo najprepredenije neprijatelje istine kako se nekažnjeno kreću nadaleko i naširoko, ne samo da napadaju vjeru ismi-javanjem, crkvu bezobrazlukom, a katolike uvredama i klevetama, nego čak i ulazeći u gradove i varoši, osnivaju škole

zabluda i bezbožništva, objavljujući u štampi otrov svojih doktrina, vješto prikrivanih pod varljivim velom prirodnih nauka i novih otkrića, pa čak dolaze i do kućica sirotinje, putujući seoskim krajevima, i dodvoravaju se radi zbližavanja ljudima iz najnižih slojeva, i sa zemljoradnicima? Tako oni pokušavaju na bilo koji način, bilo korumpiranim Biblijama na jeziku naroda, ili opasnim novinama i drugim sličnim publikacijama, ili kritizerskim razgovorima, ili lažnim dobročinstvom, ili, konačno, darivanjem novca, da namame neuke ljude, a posebno omladinu, u svoje mreže, i navedu ih da napuste katoličku vjeru.“

„Mi se pozivamo na činjenice, Velečasna Braćo, koje ne samo da su vam poznate, nego ste im vi i svjedoci; čak i vi koji, iako tugujete, i, kako vaša pastirska dužnost nalaže, nipošto ne šutite, ipak ste prinuđeni da tolerirate u vašim župama ove gore spomenute propagatore hereza i nevjerstva... Otuda je lako zamisliti stanje muke u koju je naša duša uronjena danju i noću, jer mi, budući da smo zaduženi za nadzor nad cijelim stadom Isusa Krista, i brizi o svim crkvama, moramo položiti račun za svoje ovce Božanskom Knezu Pastira. I smatramo za prikladnim, Velečasna Braćo, da vas ovim pismom podsjetimo na uzroke onih nevolja koje su zajedničke nama i vama, kako biste mogli pažljivije razmotriti koliko je važno za crkvu da se svi sveti svećenici trude, sa udvostručenom revnošću, i udruženim radom, i svim vrstama napora, da odbiju napade bijesnih neprijatelja vjere, da vrate svoje oružje, i da unaprijed upozore i da se ojačaju protiv suptilnih laskanja koje često

koriste. Ovo smo, kao što znate, pazili da činimo u svakoj prilici; niti ćemo prestati to činiti; kao što i nismo u neznanju da ste to vi uvijek i činili do sada, i pouzdano vjerujemo da ćete i ubuduće to činiti još revnosnije.“

„Dato u Rimu, kod Sv. Marije Velike, 18. kalenda rujna, 1840. godine, desetog našeg pontifikata. GRIGORIJE XVI, Papa.“

Stih 27: „I kraljevstvo i vlast, i veličanstvo kraljevstva pod cijelim nebom, dat će se narodu svetih Svevišnjeg, čije je kraljevstvo vječno kraljevstvo, i sva će vlast služiti njemu i pokoravati mu se.“

Stoga se besmrtno kraljevstvo Svevišnjeg nalazi pod cijelim nebom, a ne iznad njega. Ono će obuhvatiti cijelu zemlju kada bude očišćena ognjem i učinjena novom. Otk. 21:5. Tada će se ispuniti riječ Gospodnja od njegovih proroka: „Ali tako ja bio živ, sva će zemlja biti puna slave Gospodnje.“ Br. 14:21. „Ali krotki će naslijediti zemlju, i uživati će u obilju mira.“ Ps. 37:11. „Jer će zemlja biti puna poznanja Gospodnjeg, kao što vode pokrivaju more.“ Iz. 11:9. „Jer će zemlja biti puna poznanjem slave Gospodnje, kao što vode pokrivaju more.“ Hab. 2:14.

Sada pogledajmo gdje se nalazimo u proročkom lancu. Prošli smo lava, Babilon. Prošli smo pored medvjeda sa tri rebra u ustima. Znak leoparda sa četiri ptičija krila i četiri glave je prošao. Viđena je strašna i užasna zvijer sa deset rogova. Prošli smo i malog roga koji ima oči kao oči čovječje. To je među stvarima ubrojanim u prošlost. Što dolazi sljedeće? Sud i Božje vječno kraljevstvo.

DEVETA PROPOVIJED

VRIJEME

TEXT: „Tada čuh jednog svetog gdje govoraše; i jedan drugi sveti reče tom koji govoraše: Dokle će trajati ta vizija o svagdašnjoj žrtvi i prijestupu pustošnom, da se daju gaziti svetinja i vojska? A on mi reče: do dvije tisuće i tristo dana; tada će se svetinja očistiti.“ Dan. 8:13,14.

Tekst je važan, inače ga ne bi bilo u Bibliji. Tekst se može razumjeti; u suprotnom, to nije dio Božjeg otkrivenja čovjeku. Ono što je Bog otkrio planira da bude shvaćeno. Istina je da „tajne stvari pripadaju Gospodu Bogu našem“. Nemamo posla sa njima. „Ali ono što je otkriveno pripada nama i našoj djeci zauvijek.“ Pnz. 29:29.

Vrijeme je obznanjeno u svetim Pismima. Vrijeme je važno, inače ga ne bi bilo u Bibliji. Smatrati proročke periode kao nebitne, je uvreda za Boga Biblije. Dajući čovjeku otkrivenje, naš milostivi Bog je dao ono bitno, a nebitno je izostavio iz knjige.

Zasigurno vrijeme drugog Kristovog dolaska nije otkriveno u Bibliji. Ova činjenica, međutim, ne oduzima proročkim periodima ništa od njihove važnosti. Namjenjeni su da služe važnoj svrsi; a koja je to svrha, cilj je ovog govora da pokaže.

Prvo ćemo ukratko odrediti pojmove koji se koriste u tekstu.

1. Dva sveca koja razgovaraju su Krist i Gabriel.

2. Vizija obuhvaća tri carstva, Perziju, Grčku i Rim.

3. Svagdašnja žrtva i pustošni prijestup predstavljaju Rim u njegovom poganskom i papskom obliku.

4. Svetinja je ona iz novog zavjeta, ili Kršćanskog doba, i nalazi se na Nebu. To je svetinja o kojoj Pavao govori u poslanici Hebrejima.

5. Vojska su vjerni Božji ljudi, koji svoje obožavanje upućuju prema nebeskoj svetinji.

6. I svetinja i vojska gaze se u istom smislu kao što ljudi sada gaze Sina Božjeg. Hebr. 10:29.

7. Dani su proročki, što znači 2300 godina, a njihov početak i završetak se može jasno odrediti.

8. Čišćenje svetinje nije od fizičke nečistoće, nego od grijeha ljudi. Mnogo se može naučiti o prirodi čišćenja nebeske svetinje na kraju 2300 proročkih dana, načinom na koji je tipska svetinja čišćena desetog dana sedmog mjeseca svake godine.

Sada ćemo obraditi svaku izrečenu točku i dati razloge za zauzete stavove.

DVA SVECA

1. Dva sveca u razgovoru. Anđeo izabran da posebno pouči Daniela, kaže mu, u pogl. 10:21, „Nema nikoga tko bi me podržao protiv ovih, osim Mihaela, kneza vašega“. Juda, stih 9, ima izraz: „arkandjel Mihael.“ Arkandjel je poglavar

nad anđelima, kao što je arhiepiskop glava nad episkopima.

Ali tko je arkanděl? Apostol, u 1. Sol. 4:16 kaže, „Sam će Gospod sići s neba sa vikom, sa glasom arkanděla, i sa trubom Božjom i mrtvi u Kristu prvi će uskrsnuti“. A Ivan 5:25, dokazuje da je glas Sina Božjeg taj koji budi mrtve u život: „Mrtvi će čuti glas Sina Božjeg, i koji čuju oživjet će.“ Ovi tekstovi dokazuju da je Mihael Sin Božji. Zbog toga je Sin Božji bio jedan od dva nebeska bića. A pošto su samo dvojica bila uključena u otkrivanju Danielu velikih činjenica iz vizije, anđeo Gabriel, spomenut u poglavlju 8:16; 9:21, je drugo nebesko biće. Kako divna veličanstvena scena! Sin Božji i anđeo Gabriel u razgovoru! Jedan pita drugog: „Koliko dugo traje vizija“ u vezi sa Perzijom, Grčkom i Rimom? Drugi upućuje odgovor proroku: „Do dvije tisuće i trista dana, tada će se svetinja očistiti.“

VIZIJA

2. Vizija se odnosi na ono što je prorok vidio u odnosu na Mediju i Perziju, Grčku i Rim, kao što je zabilježeno u osmom poglavlju Daniela.

Stihovi 1,2: „U trećoj godini vladavine cara Baltazara, javi mi se vizija, meni Danielu, poslije onoga što mi se javilo prvo. I vidio sam u viziji, i dogodi se, kada vidjeh da sam u Šušanu, u palači, koja je na području Elam; i vidio sam u viziji, i bio sam kraj reke Ulaj.“ U ovim stihovima se riječ „vizija“, spominje tri puta. Pozivajući se na isto u 13. stihu, postavlja se pitanje, „Koliko će dugo trajati vizija“?

Sin Božji, u 16. stihu, zapovijeda Gabrielu da učini da Daniel „razumije viziju“. A Daniel kaže na kraju svoje molitve, u poglavlju 9, „Dok sam govorio u molitvi, onaj čovjek Gabriel, koga sam vidio u viziji“. Ovu viziju ćemo sada razmotriti.

Stihovi 3,4: „Tada podigoh oči svoje, i vidjeh, i gle, ispred rijeke stoji ovan koji je imao dva roga; i dva roga bjehu visoka; ali jedan bješe višlji od drugog, a višlji je ostao duže. Vidio sam ovna kako bode na zapad, na sjever i na jug, tako da nijedna zvijer nije mogla opstati pred njim, niti je bilo ikoga tko bi mogao izbaviti iz njegove ruke; a on je činio po svojoj volji i postade velik.“ Simbol ovna je objašnjen u stihu 20: –

„Ovan kojeg si vidio da ima dva roga su kraljevi Medije i Perzije.“ Ova vizija ne počinje sa Babilonskim carstvom, predstavljenim zlatnom glavom u poglavlju 2, i lavom iz poglavlja 7. Ona počinje sa carstvom Medije i Perzije, na vrhuncu svoje moći, napredujući ka zapadu, sjeveru, i jugu, tako da nijedna sila nije mogla stajati pred njim. Dva ovnova roga označavaju spoj ove dvije sile u jednoj vladi. Usporedite ovo sa rukama metalnog kipa iz poglavlja 2, i medvjeda koji se uzdiže na jednoj strani, iz poglavlja 7.

Stihovi 5–8: „I dok sam promatrao, gle, jarac iziđe sa zapada po cijeloj zemlji, i ne dotače se zemlje; i taj jarac imaše istaknuti rog među očima. I dođe do ovna koji je imao dva roga, kojeg sam vidio kako stoji ispred rijeke, i potrčao je k njemu u jaroosti svoje moći. I vidio sam ga kako se približio ovnu, a bješe potaknut bijesom protiv njega, i udari

ovna, i slomi mu dva roga; i nije bilo snage u ovna da stane pred njim, nego ga je bacio na zemlju i zgazio ga; i nije bilo nikoga tko bi mogao izbaviti ovna iz njegove ruke. Zbog toga jarac postade vrlo velik; a kad je bio jak, veliki rog se slomio; i umjesto njega narastoše četiri istaknuta prema četiri nebeska vjetra.“ Simbol jarca je ovako objašnjen: –

„A rutavi jarac je kralj Grčke; i veliki rog koji je između njegovih očiju je prvi kralj. A to što je slomljen, dok su se umjesto njega izdigla četiri, četiri će kraljevstva nastati od toga naroda, ali ne u njegovoj snazi.“ Stihovi 21, 22. Objašnjenje ovog simbola je također nedvosmisleno i pouzdano. Vlast koja treba svrgnuti Medijce i Perzijance, te umjesto njih zavladata zemljom, jest Grčko carstvo. Grčka je nasljedila Perziju u dominaciji svijetom 331. prije Krista. Veliki rog se ovdje objašnjava kao prvi kralj Grčke, koji je bio Aleksandar Veliki. Četiri roga koja su nastala kada je ovaj rog slomljen, označavaju četiri kraljevstva na koja je Aleksandrovo carstvo bilo podijeljeno nakon njegove smrti. Isto je predstavljeno leopardom sa četiri glave i četiri krila, iz poglavlja 7, i brončanim bokovima metalnog kipa iz poglavlja 2. To je prorečeno bez upotrebe simbola u Dan. 11:3,4. Ova četiri kraljevstva su bila Makedonija, Trakija, Sirija i Egipat. Nastali su oko 312. prije Krista.

Stihovi 9–12: „I iz jednog od njih izide mali rog, koji postade izuzetno velik, prema jugu i prema istoku i prema krasnoj zemlji. I naraste do vojske nebeske; i oborio je neke od vojske i zvijezda na zemlju i zgazio ih. Da, uzvisio se čak i do Kneza vojske, i preko njega je oduzeta svagdašnja

žrtva i mjesto njegove svetinje je oboreno. I dade mu se vojska protiv svagdašnje žrtve, putem prijestupa, i obori istinu na zemlju, i djelovao je i napredovao.“ U stihovima 23–25, simbol malog roga je objašnjen ovako: –

„U posljednje doba njihova kraljevstva, kada prestupnici dopune mjeru, ustati će kralj surova izgleda, vješt spletkama. I bit će silna moć njegova, ali ne njegovom vlastitom snagom: začuđujuće će razarati, i uspjevati, i djelovati, i uništiti će moćne i sveti narod. Putem svoje prepredenosti učinit će da u njegovoj ruci uspjeva prevara; uzvisit će *sebe* u svome srcu i putem mira mnoge će upropastiti; dići će se i protiv Kneza nad knezovima, ali će biti razbijen bez ruke.“

Da bi izbjegli primjenu ovog proročanstva na Rimsku silu, pogansku i papsku, papisti su je promijenili sa Rima na Antioha Epifana, Sirijskog kralja, koji se nije mogao oduprijeti naredbama Rima. Vidjeti bilješke Douay (Rimske) Biblije na Dan. 7;8;11. Ova provedba je napravljena od strane papista kako bi spasli svoju crkvu od bilo kakvog učešća u ispunjenju proročanstva; a u tome ih je slijedila većina onih koji su se protivili Adventnoj vjeri. Sljedeće činjenice pokazuju da mali rog nije bio Antioh: –

(1) Četiri kraljevstva na koja je podjeljena vlast Aleksandra simboliziraju četiri roga jarca. Ovaj Antioh je bio samo jedan od dvadeset pet kraljeva koji su činili Sirijski rog. Kako bi onda on, *u isto vrijeme*, mogao biti *još jedan* rog vrijedan pažnje?

(2) Ovan je, prema ovoj viziji, postao velik; jarac je narastao vrlo velik; ali mali rog je postao izuzetno velik. Koliko

je besmislena sljedeća postavka ove usporedbe:

Velik,	Vrlo velik,	Izuzetno velik,
<i>Perzija.</i>	GRČKA.	ANTIOH.

Kako je jednostavno i prirodno sljedeće:

Velik,	Vrlo velik,	Izuzetno velik,
<i>Perzija.</i>	GRČKA.	RIM.

(3) Medo–perzijsko carstvo se jednostavno naziva *velikim*. Stih 4. Biblija nas obavještava da se prostire „od Indije čak do Etiopije, preko sto dvadeset i sedam provincija“. Estera 1:1. Ovo je nasljedila Grčka sila za koju se kaže da je VRLO VELIKA. Stih 8. Zatim dolazi dotična sila koja se zove IZUZETNO VELIKA. Stih 9. Da li je Antioh bio izuzetno velik u usporedbi sa Aleksandrom, osvajačem svijeta? Neka članak iz Encyclopedia of Religious Knowledge odgovori: – „Našavši da su mu resursi iscrpljeni, odlučio je otići u Perziju, naplaćivati danak i prikupiti velike sume koje je pristao platiti Rimljanima.“

Sigurno, se ne trebamo pitati što je bilo vrlo veliko, Rimska sila koja je zahtjevala porez, ili Antioh koji je bio primoran platiti ga.

(4) Sila koja se razmatra bila je u početku mala, ali je izrasla, ili porasla, „izuzetno velika prema jugu i prema istoku i prema krasnoj zemlji“. Što ovo može opisati osim osvajačkih marševa moćne sile? Rim je bio skoro direktno sjeverozapadno od Jeruzalema, a njegova osvajanja u Aziji i Africi bila su, naravno, prema istoku i jugu; ali gdje su bila Antiohova osvajanja? Došao je u posjed kraljevstva koje je već uspostavljeno, a Sir Isaac Newton kaže, „Nije ga uvećao“.

(5) Od mnogih razloga koji bi se mogli dodati gore navedenom, navodimo samo jedan: Ova sila je trebala da se suprotstavi Knezu nad knezovima. Stih 25. Knez nad knezovima je Isus Krist. Otk. 1:5; 17:14; 19:16. Međutim Antioh je umro 164 godine prije nego što se naš Gospod rodio. Stoga je ustanovljeno da je druga sila predmet ovog proročanstva. Sljedeće činjenice pokazuju da je Rim sila koja odgovara: –

(1) Ova sila je trebala proizaći iz jednog od četiri kraljevstva Aleksandrovog carstva. Sjetimo se da se narodi ne uvode u proročanstvo dok se ne povežu sa Božjim narodom. Rim je postojao mnogo godina prije nego što je primjećen u proročanstvima; a Rim je učinio Makedoniju, jedan od četiri roga Grčkog jarca, dijelom sebe 168. prije Krista, oko sedam godina prije njegove prve poveznice sa Božjim narodom. Vidjeti 1. Mak. 8. Tako da bi se zaista za Rim isto tako moglo reći da je “jedan od njih,” pošto se za deset rogova od četvrte zvijeri u sedmom poglavlju može reći da izlaze iz te zvijeri, kada su bili deset kraljevstava uspotavljenih od osvajača Rima.

(2) Trebalo je da naraste izuzetno veliko prema jugu i prema istoku i prema krasnoj zemlji (Palestina. Ps. 106:24; Zah. 7:14). Ovo je za Rim zaista bilo tako u svakoj pojedinosti. Svjedočite njegovim osvajanjima u Africi i Aziji te svrgavanju položaja i Hebrejske nacije. Ivan 11:48.

(3) Trebalo je da zbací neke od vojske i zvijezda. Ovo je prorečeno za aždaju. Otk. 12:3,4. Svi priznaju da je aždaja Rim. Tko može ne vidjeti identitet aždaje i malog roga?

(4) Rim je nedvosmisleno kralj surova izgleda i onaj koji je vješt spletkama. Mojsije je koristio sličan jezik kada je, kao što se svi slažu, preokao Rimsku silu. Pnz. 28:49,50.

(5) Rim je zapanjujuće uništavao. Svjedočite njegovom svrgavanju svih suprotstavljenih sila.

(6) Rim je uništio više od „moćnog i svetog naroda“ nego sve druge progoniteljske sile zajedno. Od pedeset do sto miliona od crkve je ubijeno od strane njega.

(7) Rim je ustao protiv Kneza nad knezovima. Rimski sila je prikovala Isusa Krista na križ. Djela 4:26,27; Mt. 27:2; Otk. 12:4.

(8) Ova sila treba „biti uništena bez ruke“. Kako je jasna povezanost sa kamenom koji je „odvaljen bez ruku“, koji je razbio kip. Dan. 2:34. Njegovo uništenje, dakle, neće zauzeti mjesto prije konačnog uništenja zemaljskih sila. Ove činjenice su uvjerljiv dokaz da je Rim predmet ovog proročanstva. Stoga je, polje vizije, carstvo Perzije, Grčke i Rima.

DVIJE PUSTOŠI

3. Svagdašnja žrtva i prijestup pustošni predstavljaju Rim u njegovom poganskom i papskom obliku. Izostavljajući dodane riječi, stih bi glasio, „Svagdašnja i prijestup pustošni“. Ovo su dvije pustošne sile; prvo, poganizam, zatim, papstvo. O njima Pavao, u 2. Sol. 2:3–8, kaže: „Neka vas nitko ne zavede ni na koji način: jer *taj dan neće doći* ako najprije ne dođe otpad i otkrije se čovjek grijeha, sin propasti, koji

se protivi i uzdiže sebe iznad svega što se naziva Bogom ili se štuje, tako da i u hram Božji zasjedne kao Bog prikazujući sebe Bogom. Ne sjećate li se da sam vam to rekao još dok sam bio s vama? I sada znate što *ga* zadržava da se objavi tek u svoje vrijeme. Jer tajna bezakonja već djeluje: samo ima tko *ga* zasad zadržava, dok on ne bude uklonjen. Tada će se otkriti Bezakonik, kojega će Gospodin pogubiti duhom svojih usta i uništiti sjajem svoga dolaska.“ Ono što je sprječavalo ispoljavanje papstva u Pavlovo vrijeme bilo je poganstvo. To su dvije sile koje su opustošile narod Božji, o kojima anđeo govori u viziji iz Dan. 8.

SVETINJA

4. Svetinja. Definicija riječi svetinja je „sveto mjesto“. – *Walker*. „Posvećeno mjesto.“ – *Webster*. „Sveto ili posvećeno mjesto, prebivalište Svevišnjega.“ – *Cruden*. Prebivalište Božje. Izl. 25:8. Zemlja nije svetinja. Otkako je čovjek napustio Eden na račun prijestupa, zemlja, ili bilo koji njen dio, nije bila sveto mjesto, posvećeno mjesto, prebivalište Svevišnjeg. Riječ svetinja je upotrebljena sto četrdeset i šest puta u Bibliji i ne primjenjuje se na zemlju ni u jednom slučaju.

Crkva nije svetinja. Biblija nikada ne naziva crkvu svetinjom. Međutim ako bi se samo jedan tekst mogao citirati da dokaže da se crkva naziva svetinjom, sljedeća jasna činjenica bi bez sumnje dokazala da crkva nije svetinja koja se treba očistiti na kraju 2300 dana. Crkva je

predstavljena u Dan. 8:13, riječju vojska: „da se daju gaziti svetinja i vojska.“ Crkva i svetinja su dvije stvari. Crkva je vojska, ili bogoslužitelji, a svetinja je mjesto bogoslužjenja, ili mjesto prema kome je bogoslužjenje usmjereno.

Kananska zemlja nije svetinja. Od sto četrdeset i šest puta u kojima se riječ svetinja pojavljuje u Bibliji, samo se na dva ili tri stiha inzistira, sa nekim stupnjom pouzdanosti, da se odnose na Kanansku zemlju. Ipak, što je čudno, ljudi su tvrdili da bi navodno značenje ova dva ili tri teksta trebalo odrediti značenje riječi u Dan. 8:13,14, nasuprot jasnom svjedočenju više od stotinu tekstova! Jer nitko ne može poreći da se u skoro svakom slučaju u kojem se ta riječ javlja, ona direktno upućuje na zemaljski šator, ili pak na istinski, čiji je zemaljski bio samo slika ili obrazac. Međutim mi sada pitamo da li dva ili tri teksta po ovom pitanju zapravo primjenjuju riječ svetinja na Kanansku zemlju. Oni glase kako slijedi: „Unesi ih, i posadi ih na gori nasljedstva tvoga, na mjestu, Gospode, koje si načinio da živiš u njemu, u svetinji, Gospode, koju su utvrdile ruke tvoje.“ Izl. 15:17. „I vodio ih je sigurno, tako da se nisu plašili; već more savlada neprijatelje njihove. I dovede ih do granice svetinje svoje, čak i do ove planine koju je kupila desna ruka njegova.“ „I sagradi svetinju svoju kao visoke palače, kao zemlju koju je dovjeka utvrdio.“ Ps. 78:53,54,69.

Prvi od ovih tekstova, primjetit će se, preuzet je iz Mojsijeve pjesme, poslije prelaska Crvenog mora. To je proročanstvo o tome što će Bog učiniti za Izrael. Drugi tekst je napisan oko pet stotina godina poslije Mojsijeve

pjesme. Ono što Mojsije izgovara kao proročanstvo, psalmista bilježi kao pitanje povijesti. Stoga je, psalam nadahnuti komentar Mojsijeve pjesme. Ako bi se prvi tekst čitao bez drugog, mogla bi se steći ideja da je planina bila svetinja, iako se to direktno ne kaže.

Međutim ako se drugi tekst čita u vezi sa prvim, on ruši mogućnost takvog zaključivanja. Psalmista navodi da je gora nasljedstva bila granica svetinje; i da je Bog, pošto je proterao neznabošce pred svojim narodom, nastavio graditi svoju svetinju kao visoke palače. Vidjeti 1. Dn. 29:1. (1) Zemlja Kananska bila je gora nasljedstva. Izl. 15:17. (2) Ta gora je bila granica svetinje. Ps. 78:54. (3) Unutar te granice Bog je sagradio svoju svetinju. Ps. 78:69. (4) U toj svetinji Bog je prebivao, preko svog predstavnika, u slavnoj Šekini. Ps. 74:7; Izl. 25:8. (5) Unutar te granice prebivali su ljudi. Ps. 78:54,55. Ove činjenice pokazuju da je isti Duh pokretao oba ova drevna čovjeka. Ovi tekstovi su savršeno usklađeni, ne samo jedan sa drugim, već i sa cjelokupnim svjedočanstvom Biblije po pitanju svetinje. Ako čitatelj i dalje ustrajava u mješanju svetinje sa njenom granicom, zemljom Kananskom, tražimo od njega da sasluša dok kralj Jude ukazuje na razliku: –

„Nisi li ti Bože naš, koji si protjerao stanovnike ove zemlje pred svojim narodom Izraelom, i dao je sjemenu Abramovom, prijatelju svome, zauvijek? I nastanili su se u njoj, i sagradili ti u njoj svetinju za ime tvoje, govoreći: Da, ako nas zadesi zlo, kao što je mač, sud, ili bolest, ili glad, te stanemo pred ovim domom i pred tvojim licem (jer ime

je tvoje u ovoj kući), i zavapimo k tebi u nevolji našoj, tada ćeš čuti i pomoći.“ 2. Dn. 20:7–9. Ovaj jezik je savršena paralela sa jezikom u Ps. 78:54,55,69. Na najjasniji način on ukazuje na razliku između Kananske zemlje i svetinje koja je u njoj izgrađena; i jasno uči da je ta svetinja bila kuća podignuta kao prebivalište Božje.

Međutim postoji još jedan stih kojim neki pokušavaju dokazati da je Kanan svetinja. „Narod Tvoje svetosti posjedovao ju je tek nakratko; naši su neprijatelji zgazili svetinju tvoju.“ Iz. 63:18. Nitko ovo ne nudi kao direktno svjedočanstvo. Pošto je to samo zaključak, potrebno je samo nekoliko riječi. (1) Kada je narod Božje svetosti bio prognan iz zemlje Kananske (kao što je ovdje predvidio prorok, koji koristi prošlo vrijeme za budućnost), ne samo da su lišeni svog nasljedstva, nego je i svetinja Božja, sagrađena u toj zemlji, bila porušena. Ovo je jasno rečeno u 2. Dn. 36:17–20. (2) Sljedeće poglavlje svjedoči da je prorok imao prikaz uništenja Božje svetinje, kao što je navedeno u tekstu citiranom iz 2. Dnevnika. Ovo objašnjava cijelu stvar. Iz. 64:10,11; Ps. 74:3,7; 79:1.

Četvrti tekst može pasti na pamet nekim umovima kao uvjerljiv dokaz da je Kanan svetinja. Predstavljamo ga, jer je to jedini preostali koji je ikada korišten u prilog ovom viđenju. „Doći će k tebi slava Libanona, jela, bor i šimšir zajedno, da uljepšaju mjesto svetinje moje, i učinit ću slavnim mjesto nogu mojih.“ Iz. 60:13. Ovaj tekst zahtijeva mali komentar. Mjesto Božje svetinje, priznajemo, je zemlja Kananska, ili nova zemlja; jer Izaija govori o proslavljenom

stanju. I kao što je Bog obećao da će na tom mjestu postaviti svoju svetinju, Ez. 37:25–28, značenje teksta je savršeno jasno. Međutim ako netko i dalje tvrdi da je mjesto svetinje sama svetinja, neka primjeti da isti tekst isto „mjesto” naziva mjestom nogu Gospodnjih; i stoga, isti princip bi zemlju Kanansku učinio nogama Gospodnjim! Stav da je Kanan svetinja je suviše besmislen da bi mu se pridavala daljnja pažnja. Ali i da jest svetinja, ne bi ni tada bila Danielova svetinja; jer je prorok držao svoje oči uprte na prebivalište Božje, Dan. 9. Kanan je bio samo *mjesto* Božje svetinje, ili prebivališta.

Svetinja koju treba očistiti na kraju 2300 proročkih dana, ili, kako ćemo pokazati, godina, nije svetinja prvog saveza. Hebr. 9:1–7. Ova svetinja postoji na kraju 2300 dana, dok je ona stara prošla sa prvim savezom. Svetinja iz Dan. 9, dakle, je veći i savršeniji šator, nerukotvoren. Hebr. 9:11. Svetinja prvog saveza je bila tip ove. U pogl. 8:1,2 apostol kaže: –

„Sada od onoga što smo govorili ovo je suština: Imamo takvog prvosvećenika, koji je postavljen s desne strane prijestolja veličanstva na nebesima, služitelja svetinja i pravog šatora, koje je Gospod podigao, a ne čovjek.“ Čovjek je podigao tip na zemlji; Gospod je podigao antitip na Nebu. Hebrejski svećenici su služili u zemaljskoj; Krist služi u nebeskoj. Zemaljska svetinja je očišćena od grijeha ljudi posljednjeg dana svake godišnje Hebrejske službe; nebeska se čisti od grijeha ljudi, jednom zauvijek, na kraju 2300 dana. Međutim o čišćenju ove svetinje govorit ćemo u nastavku.

VOJSKA

5. Vojska. Imamo samo reći u vezi sa tim da vojska obuhvaća sav narod Božji koji svoje bogoslužjenje usmjerava ka nebeskoj svetinji u kojoj služi njihov veliki Prvosvećenik.

IZGAŽENI

6. Svetinja i vojska izgaženi. Sredstva kojima se gazi svetinja i vojska su svagdašnja, ili stalna pustoš, i prijestup, ili gadost pustošna. Daniel 8:13; 11:31; 12:11. Ove dvije pustoši, kao što smo već vidjeli, su poganstvo i papstvo. Često se navodi kao dovoljan argument protiv gledišta o svetinji Božjoj na Nebu, da takva svetinja nije podložna gaženju. Međutim to ne treba smatrati nemogućim, kada nam Novi Savez pokazuje da otpadnici gaze pod nogama Služitelja nebeske svetinje, Gospoda našeg Isusa Krista. Hebr. 10:29; 8:1,2. Ako mogu gaziti Služitelja te svetinje, mogu gaziti i samu svetinju. Nije nemoguće da se predstavi kako poganska i papska pustoš gazi nebesku svetinju, kada ista vizija predstavlja malog roga kako gazi po zvijezdama, Dan. 8:10, i kada se naročito proriče da papska sila treba ratovati protiv šatora Božjeg na Nebu. Otk. 13:5–7. Jezik ove vizije, da ove bogohulne sile trebaju oboriti istinu na zemlju, da gaze po zvijezdama i da gaze svetinju i vojsku, svakako je figurativan, jer bi inače sadržavao potpune besmislice.

Hajde sada ukratko da ispratimo način na koji je Sotona, preko poganizma i papstva, izgazio Gospodnju svetinju.

Već smo vidjeli da je to učinio podizanjem suparničkih svetinja, gdje je na mjestu jedinog živog i istinitog Boga uspostavio „nove bogove koji su se nedavno pojavili“. Pnz. 32:16,17. U danima sudaca i Samuela, Sotonina suparnička svetinja bio je Dagonov hram, gdje su Filistejci bogoslužili. Sud. 16:23,24. A kada su uzeli kovčeg Božji od Izraela, Filistejci su ga odnijeli u ovaj hram. 1. Sam. 5. Nakon što je Salomon podigao slavnu svetinju na gori Moriji, Jeroboam, koji je naveo Izrael na grijeh, podigao je suparničku svetinju u Betelu, i tako odvojio deset od dvanaest plemena od obožavanja živog Boga, ka obožavanju zlatnih teladi. 1. Kraljevima 12:26–33; Amos 7:13. U vrijeme Nabukodonozora, supranik Božjoj svetinji bio je hram Nabuhodonosorovog boga u Babilonu. A u ovaj hram on je odnijeo posude iz svetinje Gospodnje, kada ju je opustošio. Dan. 1:2; Ezra 1:7; 5:14; 2. Dn. 36:7. U još kasnijem periodu, Sotona je uspostavio u Rimu hram ili svetinju svih bogova. Dan. 8:11; 11:31.

Nakon što je zemaljska svetinja prvog saveza ustupila mjesto istinskoj Božjoj svetinji, Sotona je krstio svoju pogansku svetinju i poganske obrede i ceremonije, nazvavši ih Kršćanstvom. Od tada je imao u Rimu „hram Božji“, i u tom hramu bit će uzvišeno iznad svega što se zove Bog, ili što se obožava 2. Sol. 2, 4. A ova papska gnusoba je pogazila sveti grad, Otk. 11:2; 21:2, ubjeđivanjem velikog dijela ljudske porodice da je Rim, mjesto ovog lažnog Božjeg hrama, „sveti grad“ ili „vječni grad“. I gazilo je i hulilo na Božju svetinju, ili šator, Otk. 13:6; Hebr. 8:2, nazivajući svoju

svetinju hramom Božjim, i odvrćajući obožavanje onih koji žive na zemlji od hrama Božjeg na Nebu ka svetinji Sotone u Rimu.

Zgazio je Božjeg Sina, službenika nebeske svetinje, Hebr. 10:29; 8:2, učinivši papu glavom crkve, umjesto Isusa Krista, Ef. 5:23, i navodeći ljude na obožavanje tog sina propasti, kao nekog sposobnog da oprostí prošle grijehe, i da daje pravo da se počine u budućnosti, tako okrećući ljude od Njega koji jedini ima vlast na zemlji da oprašta grijehe, i da oprostí bezakonje i prijestup. Takva je bila priroda rata kojeg je Sotona vodio protiv svetinje i Božjeg djela, u svojim uzaludnim pokušajima da poništi veliki plan iskupljenja koji Bog sprovodi u svojoj svetinji.

2300 DANA

7. Dvije tisuće tri stotine dana. Sada ćemo se vratiti na Stihove 13, 14: „Tada čuh jednog svetog gdje govoraše; i jedan drugi sveti reče tom koji govoraše: Dokle će trajati ta vizija o svagdašnjoj žrtvi i prijestupu pustošnom, da se daju gaziti svetinja i vojska? A on mi reče: do dvije tisuće i tristo dana; tada će se svetinja očistiti.“

Gabrielu je zatim zapovjedbno da objasni viziju proroku. Stihovi 15–19: „Kada ja, Daniel, vidjeh to viđenje i tražih značenje, tada, gle, stade preda me *netko* nalik na čovjeka. I začuh glas nekog čovjeka među *obalama* Ulaja, koji povika te reče: “Gabriele, daj da taj *čovjek* razumije viđenje.” Tako se on približi do mjesta gdje stajah; a kada je on

došao, uplaših se i padoh na lice; no on mi reče: “Razumij, sine čovječji, jer *će* to viđenje *biti* za vrijeme kraja.” A kada je govorio sa mnom, ja bijah u duboku snu licem prema tlu; no on me dotaknu i uspravi me. I reče: “Evo, obznanit ću ti što će biti na samom kraju gnjeva; jer *će* u određeno vrijeme *biti* kraj.“

U preostalim stihovima 8. poglavlja, anđeo je objasnio značenje ovna, jarca i malog roga. Međutim nije dao objašnjenje o vremenu u ovom poglavlju. Vizija obuhvaća Perziju, Grčku i Rim. A očigledno je da 2300 doslovnih dana ne bi moglo pokriti trajanje jednog od ovih kraljevstava, a još manje sva tri. Stoga, dani moraju biti simbolički, dan za godinu, kao što su zvijeri i rogovi prikazani kao simboli. A činjenica je da je simbolički, ili proročki dan, jedna godina. Br. 14:34; Ez. 4:5,6. Dakle, period je 2300 godina.

Međutim anđeo nije objasnio vrijeme u 8. poglavlju. I, na samom kraju poglavlja, prorok kaže: „Bio sam zapanjen vizijom, ali nitko je nije razumio.“ U pitanju je bilo samo vrijeme koje nije razumio, jer je sve ostalo objašnjeno u tom poglavlju. Ali Gabriel jest objasnio vrijeme u 9. poglavlju; tako da u prvom stihu 10. poglavlja kaže da je „razumio stvar, i imao je razumijevanje vizije“. Stoga je ovo razumijevanje, dobio u 9. poglavlju.

Ovo poglavlje počinje usrdnom, ustrajnom molitvom proroka, iz čijeg čitanja je vidljivo da je on do sada pogrešno razumio viziju 8. poglavlja, da je zaključio da će se 2300 dana gaženja svetinje završiti sa sedamdesetogodišnjim

pustošenjem grada i svetinje, koje je prorekao Jeremija. Usporediti stihove 1 i 2, sa stihovima 16 i 17. Gabriel je sada poslan da mu razjasni i da dovrši objašnjenje vizije. „Dok sam govorio u molitvi“, kaže Daniel, „onaj čovjek Gabriel, koga sam vidio u viziji na početku [ovdje on citira vraćajući nas na poglavlje 8:15,16], koji je bio naveden da brzo doleti, dodirnuo me je u vremenu večernjeg prinosa. I on me obavijesti, i prozbori sa mnom, i reče, Daniel, ja sam sada izašao da ti dam mudrost i razumijevanje. Na početku tvog moljenja izašla je zapovijed, i ja sam došao sam da ti pokažem; jer si vrlo voljen; zato shvati stvar i razmotri viziju.“ Stihovi 21–23.

Zapazite ove činjenice: (1) U 21. stihu, Daniel nas usmjerava na viziju iz 8. poglavlja. (2) U 22. stihu, Gabriel navodi da je došao da Danielu pruži mudrost i razumijevanje. Budući da je ovo cilj Gabrielve misije, Daniel, koji na kraju 8. poglavlja nije razumio viziju, može, prije nego što ga Gabriel napusti, u potpunosti razumjeti njeno značenje. (3) Kao što Daniel svjedoči na kraju 8. poglavlja, da nitko ne razumije viziju, izvjesno je da je nalog dat Gabrielu, „Učini da ovaj čovjeka razumije viziju“ i dalje počivao na njemu. Otuda on kaže Danielu, „Sada sam došao da ti dam mudrost i razumijevanje“, i u 23. stihu traži od njega da „razumije stvar i razmotri viziju“. Ovo je neosporan dokaz da je Gabrielova misija u 9. poglavlju, bila u svrsi objašnjenja onoga što je izostavio u 8. poglavlju. Ako netko traži dodatne dokaze, činjenica da Gabriel nastavlja objašnjavati samu točku o kojoj je riječ, u potpunosti ispunjava zahtjev.

Stihovi 24–27: „Sedamdeset je sedmica određeno* nad tvojim narodom i nad tvojim svetim gradom da se dovrši prijestup i da se učini kraj grijesima, i *da se izvrši* pomirenje zbog nepravednosti i uvede vječna pravednost, i *da se zapečati* vizija i proricanje, te pomaže svetinja nad svetinjama. Stoga znaj i razumi da *će*, otkad iziđe zapovijed da se obnovi i sagrađi Jeruzalem, do Mesije Kneza *biti* sedam sedmica i šezdeset i dvije sedmice; trg će ponovno biti sagrađen, i zid, čak i u nemirnim vremenima. Nakon šezdeset i dvije sedmice Mesija će biti pogubljen, ali ne za sebe; grad i svetište razorit će narod kneza koji će doći; svršetak toga *bit će* s poplavom, a do svršetka rata određena su pustošenja. On će s mnogima potvrditi savez za jednu sedmicu: u polovici sedmice prekinut će žrtvu i prinos, a zbog širenja gadosti on će pustošiti, i to sve do svršetka, da se na pustoš izlije ono što je određeno.”

Treba imati ove činjenice na umu: (1) Riječ koja je ovdje iskorištena – određeno, 24. stih, doslovno označava, *odsječeno*. (2) *Vizija* koju je Gabriel došao objasniti, sadržavala je period od 2300 dana; i u objašnjenju nam kaže da je sedamdeset sedmica *odsječeno* za Jeruzalem i Hebreje. Stoga je sedamdeset sedmica dio 2300 dana. Otuda je početak sedamdeset sedmica početak i 2300 dana. A činjenica da je sedamdeset sedmica ispunjeno u 490 godina, kao što svi priznaju, pokazuje da je 2300 dana, od kojih je ovaj period od 490 dana odsječen, 2300 godina.

---

* Riječ koja je ovdje iskorištena *određeno*, je *chathak*, i ne pojavljuje se nigdje drugdje u Bibliji. Gesenius, u svom Leksikonu, to definira ovako: „Ispravno je, *odsječiti*; figurativno, odvojiti, i tako odrediti, odlučiti.“

Našu pažnju sada privlači anđelov datum za sedamdeset sedmica. Datum za početak sedmica je ovako dat preko Gabriela: „Stoga znaj i razumij da će, otkad iziđe zapovijed da se obnovi i sagrađi Jeruzalem, do Mesije Kneza *biti* sedam sedmica i šezdeset i dvije sedmice; trg će ponovno biti sagrađen, i zid, čak i u nemirnim vremenima.“ Dan. 9:25.

Mi predstavljamo sljedeće važno svjedočanstvo iz *Advent Herald*. To je mirno, nepristrano potvrđivanje datuma, koje ga dokazuje van svake sumnje. Napisano je 1850. godine, pa se stoga ne može pretpostaviti da se daje sa željom da se dokaže da su se dani završili 1844, jer *Herald* tu činjenicu ne želi priznati. Stoga se to mora smatrati iskrenim i časnim svjedočenjem o važnim činjenicama. Da to ruši svako gledište koje je bilo iznijeto da prilagodi 2300 dana, nitko tko cijeni silu predstavljenih argumenata neće uspjeti ne primjetiti: –

„Biblija daje podatke za kompletan sistem kronologije, koji se proteže od stvaranja do rođenja Kira, jasno utvrđenog datuma. Od ovog perioda naniže, imamo neosporni Ptolomejev kanon i nesumnjivu Nabonasarovu eru, koja se proteže prije obične ere. Na mjestu gdje nas napušta nadahnuta kronologija, počinje ovaj Kanon nesumnjive točnosti. I tako je sve glavno obuhvaćeno. Ptolomejevim kanonom je fiksiran veliki proročki period od sedamdeset sedmica. Ovaj Kanon smješta sedmu Artakserksovu godinu u 457. godinu prije Krista; a točnost Kanona pokazuje se podudaranjem više od dvadeset pomračenja. Sedamdeset sedmica započinju od izlaska dekreta o obnovi

Jeruzalema. Između sedme i dvadesete godine Artakserksa nije bilo dekreta. Četiri stotine devedeset godina, počevši od sedme, moraju početi u 457. prije Krista, a završiti se 34. godine nove ere. Počevši u dvadesetoj, one moraju započeti u 444. prije Krista., a završiti se 47. nove ere. Pošto se 47. nove ere nije desio nijedan događaj koji bi označio njihov završetak, ne možemo računati od dvadesete; moramo stoga da se osvrnemo na sedmu od Artakserksa. Ovaj datum ne možemo promijeniti sa 457. prije Krista, a da prethodno nije pokazana netočnost Ptolomejevog kanna. Da bi se to uradilo, bilo bi neophodno pokazati da veliki broj pomračenja kojima je njegova točnost više puta pokazana, nisu ispravno izračunata; a takav rezultat bi poremetio svaki kronološki datum i ostavio određivanje epoha i podešavanje era, u potpunosti na milost i nemilost svakog sanjara, tako da kronologija ne bi imala veću vrijednosti od pukog nagađanja. Pošto se sedamdeset sedmica mora završiti 34. nove ere, osim ako sedma od Artakserksa nije pogrešno utvrđena, i pošto se to ne može promijeniti bez nekih dokaza u tom smislu, pitamo se, Koji dokaz je obilježio taj završetak? Vrijeme kada su se apostoli okrenuli ka Neznabošcima je u skladu sa tim datumom bolje od bilo kog drugog koji je naveden. A raspeće, 31. nove ere, usred posljednje sedmice, podržano je masom svjedočanstava koja se ne mogu lako poništiti.” – *Adven Herald*, 2. ožujak 1850.

Šezdeset devet od sedamdeset sedmica trebalo je doseći do Mesije Kneza. Šezdeset devet sedmica u godinama su

483 godine. Počevši od sedme od Artakserksa, one se protežu do 26–27. nove ere. Riječ Mesija znači Pomazanik. Ivan 1:41, na margini. Spasitelj je bio pomazan na krštenju. Usporedite Djela 10:37,38; Marko 1:10; Luka 4:18.

Pošto je tako pomazan, otišao je u Galileju, propovijeda-jući evanđelje o kraljevstvu Božjem, i govoreći, „Ispunilo se vrijeme“. Marko 1:14,15. Vrijeme koje se tada ispunilo nije moglo biti ništa drugo do šezdeset i devet sedmica, jer je ono trebalo doprijeti do Mesije, ili Pomazanika. Šezdeset devet sedmica, koje se računaju od sedme po Artakserksu, kako je utvrđeno astronomskim proračunima, završit će se 26–27. nove ere; a za 27. nove ere pronalazimo da je točno vrijeme kada je Spasitelj morao imati „oko trideset godina“, kada je kršten od Ivana i proglasio da se vrijeme ispunilo.

Dekret o kome se govori u Danilu 9, od kojeg se datira sedamdeset sedmica, je dekret iz sedme Artakserksove godine. Ezra 7. Zaista, govoreći ispravno, nije bilo uredbi u njegovoj dvadesetoj godini; jer ako se okrenemo Neh. 2:18, vidjet će se da kada je Nehemija stigao u Jeruzalem nije imao čime potaknuti Hebreje na akciju, osim da im prenese dobre riječi koje mu je kralj rekao. Tako je Nehemija imao samo usmenu dozvolu da obnovi grad Jeruzalem. Međutim takva usmena dozvola ne predstavlja perzijski dekret; jer u Danielu 6:8 saznajemo da to mora biti pisani dokument, potpisan od strane kralja. Ali trinaest godina prije Nehemijine dozvole da ode u Jeruzalem, takav dekret je bio dat Ezri u sedmoj godini Artakserksa. U pogledu ove uredbi, Prof. Whiting zapaža:

„Obavješteni smo u Ezri 7:11, ‘A ovo *je* prijepis pisma što ga je kralj Artakserks dao svećeniku Ezri, pismoznancu, *to jest* poznavatelju riječi GOSPODINOVIH zapovijedi i njegovih propisa Izraelu.’ Zatim slijedi pismo, napisano, ne na Hebrejskom, već na Kaldejskom (ili Istočno–aramejskom), jeziku koji se tada koristio u Babilonu. U 27. stihu, kazivanje se nastavlja na Hebrejskom. Tako smo dobili *originalni* dokument, na osnovu kojeg je Ezra bio ovlašten ‘obnoviti i izgraditi Jeruzalem’, ili, drugim riječima, kojim je bio opunomoćen, ne samo da podiže zidove ili kuće, već da regulira poslovima svojih sunarodnjaka uopće, da ‘postavi poglavare i sudce koji mogu suditi svim ljudima iza rijeke’.“

Da je Ezra shvatio da je vlast data njemu i narodu Izraela, da ponovo izgradi ulicu i zid Jeruzalema, sigurno je iz njegovog vlastitog svjedočenja, zapisanog u poglavlju 9:9: „Jer mi smo bili robovi; ipak naš Bog nas nije napustio u našem ropstvu, nego nam je ukazao milost u očima perzijskih kraljeva, da nam da oživljenje, da podignemo dom Boga našega i da popravimo njegove pustoši, i da nam da zid u Judi i u Jeruzalemu.“

Sedma godina Artakserksa, iz koje datira dekret, utvrđena je neosporno u 457. prije Krista. Do početka Kristove službe, 27. nove ere, bilo je upravo šezdeset devet sedmica, ili 483 proročka dana, od dekreta iz 457 prije Krista. Raspeće usred sedmice dogodilo se u proljeće 31. nove ere, upravo tri i pol godine od početka Kristove službe. Preostale tri i pol godine sedamdesete sedmice završile

su se u jesen 34. nove ere. Ovdje se sedamdeset sedmica, koje su bile odsječene nad Hebrejima, u kojima je trebalo „završiti prijestup“, okončavaju sa činom Hebrejskog Sinedriona u formalnom odbacivanju Krista progonom njegovih učenika; a Bog daje velikog apostola i njegovu službu neznabošcima. Djela 9.

Prve tri i pol godine sedamdesete sedmice završile su se u prvom Hebrejskom mjesecu (travnju) u proljeće 31. nove ere. Preostale tri i pol godine bi se, dakle, završile u sedmom mjesecu, u jesen, 34. nove ere. Ovdje se završava veliki period za koji mu Gabriel, objašnjavajući Danielu 2300 dana, kaže da je odsječen za Jeruzalem i Hebreje. Njegov početak, među datumi i konačni završetak su u potpunosti utvrđeni. Ostaje, dakle, da primjetimo ovu jednu veliku činjenicu: prvih 490 godina od 2300 završilo se u sedmom mjesecu, u jesen, 34. nove ere. Ovaj period od 490 godina budući odsječen od 2300, ostavlja period od 1810 godina. Ovaj period od 1810 godina koji se dodaje sedmom mjesecu, u jesen 34. nove ere, dovodi nas do sedmog mjeseca, u jesen 1844.

Vratimo se sada događajima povezanim sa velikim Adventnim pokretom 1843. i 1844.. Prije 1843. godine, svjedočanstvo o objavljivanju dekreta iz 457. prije Krista., bilo je jasno i vjerno prikazano. I kako bi period od 457 godina prije Krista, oduzet od 2300, ostavio samo 1843 godine poslije Krista, kraj 2300 godina se sa sigurnošću očekivao 1843.. Ali ako bi 2300 godina počelo sa početkom 457. prije Krista, oni se neće završiti sve do posljednjeg dana

1843. godine nove ere, jer bi to zahtjevalo cijelu 457. i cijelu 1843. kako bi dobili 2300 punih godina.

Međutim oko kraja 1843. jasno se vidjelo da će se, pošto se raspeće dogodilo sredinom sedmice, u proljeće 31. nove ere, ostatak sedamdesete sedmice, odnosno tri i pol godine, završiti u jesen 34. naše ere. A kako prvih sedam sedmica od sedamdeset obilježava vrijeme radova na obnovi i izgradnji Jeruzalema u teškim vremenima, veliki period mora započeti sa otpočinjanjem radova na obnovi i izgradnji, koji nisu počeli u proljeće, prvog mjeseca, kada je Ezra krenuo iz Babilona, već kada je stigao u Jeruzalem, u jesen, vjerojatno sedmog mjeseca. „Jer prvog dana prvog mjeseca krenu on ići iz Babilona, a prvog dana petog mjeseca dođe u Jeruzalem.“ Ezra 7:9. To bi dalo dva mjeseca za neophodne pripreme za rad na obnovi i izgradnji da počnu sedmog mjeseca, odmah poslije velikog dana pomirenja.

Kada se vidjelo da je prije Krista isteklo samo 456 godina i jedan dio, odmah se shvatilo da su potrebne 1843 godine i jedan dio 1844. dovoljan da učini punu godinu kada se pridruži tom dijelu, da bi se napravilo 2300 punih godina. Drugim riječima, 2300 punih dana, isteklo bi u sedmom mjesecu 1844.. A ako uzmemo u obzir činjenicu da je sredina sedamdesete sedmice bila četrnaesti dan prvog mjeseca, a da je posljedično kraj sedamdeset sedmica morao biti u odgovarajućoj točki u sedmom mjesecu, 34. nove ere, mi odmah shvaćamo da će se ostatak od 2300 dana završiti otprilike u toj točki u sedmom mjesecu, 1844..

Sa ovom velikom činjenicom pred nama, da će se 2300 dana iz Daniela, koji su dosegli do čišćenja svetinje, završiti u to vrijeme, a također i sa svjetlom o tipovima, da je prvosvećenik, u „primjeru i sjenci nebeskih stvari“, desetog dana sedmog mjeseca ušao kroz drugu zavjesu očistiti svetinju, pouzdano smo očekivali dolazak našeg Iskupitelja u sedmom mjesecu, 1844. Proročanstvo je reklo: „Tada će se svetinja očistiti.“ Tip je govorio da u to doba godine prvosvećenik treba prijeći iz svetinje zemaljskog šatora u svetinju nad svetinjama, da očisti svetinju. Lev. 16.

Sa ovim činjenicama pred nama, razumijeli smo kako slijedi:

(1) Svetinja je Zemlja, ili Palestinska zemlja. (2) Očišćenje svetinje je spaljivanje zemlje, ili očišćenje Palestine, prilikom Kristovog dolaska. (3) I zato će naš Prvosvećenik napustiti šator Božji na Nebu, i sići će u plamenom ognju desetog dana sedmog mjeseca, u jesen 1844. godine.

Suvišno je reći da smo bili bolno razočarani. A, iako nema živog čovjek koji može oboriti kronološki argument koji završava 2300 dana u to vrijeme, ili da se suoči sa dokazima kojima je on utvrđen i podržan; ipak je mnoštvo, bez zaustavljanja da se raspita da li je naše shvaćanje svetinje i njenog čišćenja ispravno, otvoreno poricalo Jehovino djelovanje u Adventnom pokretu i proglasilo ga ljudskim djelom.

DESETA PROPOVIJED

SVETINJA

TEKST: „Tada čuh jednog svetog gdje govoraše; a jedan drugi sveti reče tom koji govoraše: Dokle će trajati ta vizija o svagdašnjoj žrtvi i prijestupu pustošnom, da se daju gaziti svetinja i vojska? A on mi reče: do dvije tisuće i trista dana; tada će se svetinja očistiti.“ Daniel 8:13,14.

MI smo vidjeli da zemlja nije prepoznata u svetim Pismima kao Božja svetinja, da crkva nije njegova svetinja, i da Kananska zemlja nije svetinja. Definicija ove riječi je „sveto mjesto“. – *Walker*. „Posvećeno mjesto.“ – *Webster*. „Sveto ili posvećeno mjesto, prebivalište za Svevišnjega.“ – *Cruden*. Prebivalište Božje. Izl. 25:8. Ni zemlja, ni bilo koji njen dio, nisu bili takvo mjesto otkako je grijeh pronašao svoj put u Edenu.

Riječ svetinja je upotrebljena u Bibliji sto četrdeset i šest puta, i ni u jednom slučaju se ne odnosi na Zemlju, kanansku zemlju ili crkvu. U sto trideset i sedam puta se odnosi na dvije stvari, i to samo na dvije: Prvo, na svetinju koja je bila centar hebrejskog sistema obožavanja; i, drugo, na svetinju u kojoj je Krist služitelj na Nebu. Postoji devet slučajeva u kojima se riječ svetinja ne odnosi na svetinju Gospodnju. U jednom tekstu se kaže da je „Juda bila

njegova svetinja“. Ps. 114:2. Gospod nad vojskama „bit će svetinja“. Iz. 8:14. Moab je imao svetinju. Iz. 16:12. Bog je mala svetinja. Ez.11:16. Tirski kralj je imao svetinju. Ez. 28:18. Postojale su poganske svetinje. Dan. 8:11; 11:31. „Kraljeva kapela“, Amos 7:13, na margini, svetinja, bila je suparnička svetinja. Vidjeti stih 9, gdje su imenovane svetinje Izraela, u množini. U ovih devet stihova riječ svetinja se ne odnosi ni na zemaljsku ni na nebesku; ali u svim ovim slučajevima ime im proističe od svetinje Gospodnje.

Svetinja iz Biblije je prebivalište Boga. To uključuje, prvo, šator koji je podigao čovjek, koji je bio po obrascu istinskog; i drugo, „istinski šator, koji je podigao Gospod, a ne čovjek“. Šator koji je podigao čovjek, po obrascu istinskog, obuhvaćao je, prvo, Mojsijev šator, drugo, Salomonov hram, i treće, hram Zerubabelov. Istinski Božji šator je veliki original, prema kojoj su Mojsije, Salomon i Zerubabel podigli „figure“, „obrasce“ ili „slike“. Mi pratimo obrazac istinite od vremena kada ju je podigao Mojsije, sve dok nije spojena sa većim i slavnijim obrascem koji je Salomon učinio da se uspostavi. Pratimo ovu građevinu sve do perioda kada ju je srušio Nabukodonozor, i kada je ostala u ruševinama tokom babilonskog ropstva. I od vremena kada je Zerubabel ponovo izgradio svetinju, pratimo povijest obrasca sve dok ne stignemo do pravog šatora, velike Jehovine svetinje na Nebu.

Naša prva saznanja o svetinji dobijamo iz knjige Izlaska. U 24. poglavlju, saznajemo da se Mojsije popeo u oblak koji je obavijao Boga Izraelovog, na gori Sinaj, i da je tamo

bio četrdeset dana. Tokom tog vremena Mojsiju je objašnjena izgradnja svetinje i prikazan mu je obrazac na gori. Hebr. 8:5. Sljedeće poglavlje započinje naredbom o podizanju svetinje; „I neka mi naprave svetinju, da bih mogao prebivati među njima. Prema svemu što ti pokažem, prema uzoru šatora i prema uzoru pribora, tako ćete napraviti.“ Izl. 25:8,9.

Naučili smo nekoliko važnih činjenica: (1) Svetinja je bila Božje prebivalište. Podignuta je za ovu izričitu svrhu, da Bog može prebivati među svojim narodom. A Mojsije se usredotočio na ovo prebivalište, ili svetinju, upravo u onom poglavlju u kojem neki pretpostavljaju da on naučava da je kananska zemlja svetinja. „On je moj Bog“, kaže Mojsije, „i pripremit ću mu prebivalište“. Pogl. 15:2. Jasno je da je čak i Mojsije razumio razliku između Jehovinog prebivališta i mjesta gdje se ono nalazi. (2) Svetinja koju je Bog naredio Mojsiju da podigne, bio je šator. Šator svjedočanstva bio je Božja svetinja. (3) Mojsiju je svečano naređeno da napravi svetinju i sve njene posude prema uzoru koji mu je pokazan na tom mjestu. Dakle, sada pred sobom trebamo imati primjer Božjeg prebivališta.

U planu svetinje, njeni zidovi na sjevernoj, zapadnoj i južnoj strani bili su napravljeni od uspravnih dasaka postavljenih u utore od srebra. Pet šipki, koje se protežu duž stranica i prolaze kroz prstenove u daskama, držalo je sve zajedno. A cijela je bila obložena zlatom. Svetinja je bila pokrivena sa četiri različita pokrivača. Istočni kraj je bio zatvoren zastorom, ili zavjesom, koji se nazivao vrata šatora ili svetinje. Drugi zastor je dijelio šator na dva dijela,

koja se nazivaju svetinja, i svetinja nad svetinjama. Pogl. 26:1–29, 31–37; 36:8–38; Lev. 16:2; Hebr. 9:3.

Sve posude svetinje su napravljene po uzoru koji je Gospod pokazao Mojsiju. Izl. 25:9,40. To su bili: (1) Kovčeg. Ovo je bio kovčeg dužine oko četiri stope i šest inča u dužinu, a visine i širine oko dve stope i šest inča, obložen čistim zlatom, iznutra i izvana. Ovo je napravljeno sa izričitom svrhom da sadrži Božji zavjet, deset zapovijedi. Pogl. 25:10–16, 21; 31:18; 32:15,16; 37:1–5; Pnz. 10:1–5; 1. Car. 8:9; 2. Dn. 5:10; Hebr. 9:4. (2) Prijesto milosti. Ovo je bilo gore na kovčegu. Na oba kraja stajao je kerubin, a kerubini i prijesto milosti bili su od kovanog zlata. Izl. 25:17–22; 37:6–9; 26:34; Hebr. 9:4,5. (3) Oltar za kađenje. Ovo je bilo obloženo zlatom i bilo je oko tri i pol stope u visinu i skoro dvije kvadratne stope. Bilo je to u svrhu kađenja pred Bogom. Izl. 30:1–10; 37:25–28; Luka 1:9–11. (4) Zlatna kadionica. Ovo je korišteno za kađenje pred Gospodom, posebno u svetinji nad svetinjama. Lev. 10:1; 16:12; Hebr. 9:4. (5) Svijećnjak. Ovo, sa svojih sedam svjetiljki, bilo je jedno čvrsto djelo od kovanog zlata, otprilike težine jednog talenta. Napravljen je po uzoru koji je prikazan Mojsiju. Izl. 25:3–40; 37:17–24; Br. 8:4. (6) Stol sa kruhovima. On je bio oko tri i pol stope u dužinu, dvije i pol u visinu i dvije u širinu. Bio je obložen čistim zlatom i na njemu se uvijek držao kruh pred Gospodom. Izl. 25:23–30; 37:10–16; Hebr. 9:2. (7) Oltar za žrtvu paljenicu. On je bio oko devet kvadratnih stopa, i skoro pet i pol visine. Bio je obložen broncom, i kao što mu ime govori, korišten je u svrhu

prinošenja žrtava Bogu. Izl. 27:1–8; 38:1–7. (8) Umivaonik. Ovo je bilo napravljeno od bronce i sadržavalo je vodu za upotrebu svećenika. Pogl. 30:18–21; 38:8. Dvorište šatora je bilo sto lakata u dužinu, pedeset u širinu, i pet lakata, ili oko devet stopa, u visinu. Pogl. 27:9–18; 38:9–20.

Mojsije je podigao svetinju. Podigao je šator, i postavio daske njegove u srebrne utore, te ih spojio poprečnim šipkama, i raširio nad svime, šatorski pokrivač. Zatim je stavio svjedočanstvo u kovčeg, i postavio na njega prijesto milosti, te odnjeo kovčeg u šator. Pogl. 40:17–21. Zatim je okačio zavjesu ispred kovčega i tako podijelio sveta mjesta. Stih 21; 26:33; Hebr. 9:3. Postavio je stol iza zavjese na sjevernoj strani svetinje, i na njemu postavio kruh kako je određeno. Stihovi 22 i 23. Zatim je stavio svijećnjak na južnu stranu svetinje i zapalio svjetiljke pred Gospodom. Stihovi 24 i 25. Zlatni oltar je postavio pred zavjesom u svetinji, i na njemu zapalio ugodan tamjan. Stihovi 26 i 27. Zatim je postavio zavjesu za vrata šatora, i smjestio oltar za žrtvu paljenicu ispred vrata, te stavio umivaonik između šatora i ovog oltara; i sve uokolo, postavio je dvorište od šatora. Stihovi 28–33. Svetinja podignuta za Jehovino prebivalište, Izl. 15:2; 25:8, sada je spremna primiti vječnog Kralja.

„Tada oblak pokri šator od sastanka, i slava Gospodnja ispuni šator. I Mojsije ne mogaše ući u šator od sastanka, jer oblak ostade na njemu, i slava Gospodnja ispuni šator.“ Stihovi 34 i 35. Mi smo sada pronašli prebivalište, ili svetinju, od Gospoda. U knjizi Izlaska, Mojsije ovu zgradu naziva svetinjom najmanje jedanaest puta.

Međutim da li pitate za svjedočanstvo Novog zavjeta po ovom pitanju? Poslušajte stoga Pavlov pogled na svetinju prvog zavjeta: „Tako je, zaista, i prvi zavjet imao uredbu božanske službe i zemaljsku svetinju. Jer bješe napravljen šator; prvi, u kojem je bio svijećnjak, i stol, i kruhovi; koji se zove svetinja. A iza druge zavjesa, šator koji se naziva svetinja nad svetinjama; koji je imao pomirilište i kovčeg zavjeta optočen zlatom, u kome je bila zlatna posuda sa manom, i Aronov štap koji je propupao, i ploče zavjeta; i nad njim kerubini slave, koji zasjenjuju prijesto milosti.“ Hebr. 9:1–5; 13:11. Utvrđeno je, stoga, da do sada imamo ispravan pogled na ovu temu, i da je šator Božji, a ne kananska zemlja, bio svetinja.

Zemaljska svetinja je bila obrazac istinite. „Prema uzoru šatora i prema uzoru posuda, tako ćete napraviti.“ „I gledaj da ih načiniš po uzoru njihovom, koji ti se pokazao na gori.“ Izl. 25:9,40. „I podigni šator prema uzoru koji ti je pokazan na gori.“ Pogl. 26:30. „Kao što ti je pokazano na gori, tako ćeš učiniti.“ Pogl. 27:8. „Po uzoru koji je Gospod pokazao Mojsiju, tako je napravio svijećnjak.“ Br. 8:4. „Naši očevi imali su šator svjedočanstva u pustinji, kako je odredio govoreći Mojsiju, da ga načini po uzoru koji je vidio.“ Djela 7:44. „Koji služe *primjeru i sjenci nebeskih stvari*, kao što je Mojsije bio opomenut od Boga kada je trebao napraviti šator; jer, Vidi (kaže on) da sve učiniš po uzoru koji ti je pokazan na gori.“ Hebr. 8:5. „Bilo je, dakle, neophodno da se ovi *obrasci Nebeskih stvari* očiste ovim; ali same nebeske stvari boljim žrtvama od ovih. Jer Krist ne

uđe u sveta mjesta načinjena rukama, koja su *slike istinitih*.“ Hebr. 9:23,24.

Iz ovih tekstova saznajemo dvije važne činjenice: 1. Mnogo puta smo uvjereni da je šator svjedočanstva napravljen prema obrascu koji je Bog pokazao Mojsiju. 2. Da je taj obrazac predstavljao sliku same nebeske svetinje. Hebr. 8:2.

Iz Djela 7:45, saznajemo da su izraelska plemena odnijela svetinju sa sobom u obećanu zemlju. U knjizi Jošue Nunova naziva se dom Božji, ili šator; i saznajemo da je postavljen u Siloamu. Još. 9:23; 18:1; 19:51; Jer. 7:12. Naziva se „Gospodnji šator“. Još. 22:19. Naziva se „Svetinja Gospodnja“. Pogl. 24:26. U Knjizi o Sudcima jednostavno je nazvana „Božja kuća“, koja se nalazi u Siloamu. Sud. 18:31; 20:18,26,31; 21:2. U 1. Samuelovoj ona je nazvana „dom Gospodnji“. Pogl. 1:7,24; 3:15. U poglavljima 1:9; 3:3, naziva se „hram Gospodnji“. U poglavlju 2:29, Bog to naziva „moje prebivalište“, ili šator, na margini. Još uvijek se nalazi u Siloamu. Pogl. 4:4. Sada prelazimo sa sjenke na suštinu. Tipska svetinja ustupa mjesto istinskoj.

1. Svetinja prvog zavjeta završava se sa tim zavjetom i ne sačinjava svetinju novog zavjeta. Hebr. 9:1,2,8,9; Djela 7:48,49.

2. Ta svetinja je bila lik prave za tadašnje vrijeme, ili za tu dispencijaciju. Hebr. 9:9. To jest, Bog nije, tokom dispencijacije tipa, otvorio pravi šator; ali je narodu dao njen lik ili obrazac.

3. Kada je završeno djelo prvog šatora, put od hrama Božjeg na Nebu je bio otvoren. Hebr. 9:8; Ps. 11:4; Jer. 17:12.

4. Svetinja tipa i tjelesni obredi povezani sa njom trebali su trajati samo do vremena promjene. A kada je došlo to vrijeme, došao je Krist, prvosvećenik dobrih stvari koje će doći preko većeg i savršenijeg šatora. Hebr. 9:9–12.

5. Cijepanje zavjese zemaljske svetinje prilikom smrti našeg Spasitelja, pokazalo je da su njene službe završene. Mt. 27:50,51; Marko 15:38; Luka 23:45.

6. Krist je dostojanstveno objavio da je ostavljena pusta. Mt. 23:37,38; Luka 13:34,35.

7. Svetinja je povezana sa vojskom. Dan. 8:13. A vojska, koja je prava crkva, nije imala ni svetinju ni svećenstvo u starom Jeruzalemu posljednjih 1800 godina, ali je imala oboje na Nebu. Hebr. 8:1–6.

8. Dok je svetinja tipa bila prisutna, to je bio dokaz da put u istinsku svetinju nije bio otvoren. Ali kada su njene službe ukinute, njeno mjesto je zauzeo šator na Nebu, čiji je bila lik. Hebr. 10:1–9; 9:6–12.

9. Sveta mjesta načinjena rukama, likovi ili obrasci stvari na Nebesima, zamjenjena su samim nebeskim svetinjama. Hebr. 9:23,24.

10. Svetinja, od početka Kristovog svećenstva, je pravi šator Božji na Nebu. Ovo je jasno rečeno u Hebr. 8:1–6. Ove točke su uvjerljiv dokaz da je zemaljska svetinja prvog zavjeta ustupila mjesto nebeskoj svetinji novog zavjeta. Svetinja tipa je napuštena, a svećenstvo je prenijeto u istinski šator.

Međutim najvažnije pitanje u umu čitatelja je ovo: Kako je Gabriel objasnio svetinju Danielu? Nije li mu on ukazao

na prelazak sa „lika“ ili „obrasca“, na „veći i savršeniji šator“, istinska sveta mjesta? Mi odgovaramo, jest.

1. Gabriel je objasnio Danielu koji dio od 2300 dana pripada Jeruzalemu i Hebrejima: „Sedamdeset je sedmica određeno nad tvojim narodom i nad tvojim svetim gradom“. – *Whiting Trnaslation*. Dan. 9:24. Dakle svih 2300 dana ne pripada starom Jeruzalemu, mjestu zemaljske svetinje, niti pripadaju Hebrejima, Božjem narodu u vrijeme prvog zavjeta.

2. Jer u tom periodu od sedamdeset sedmica, trebao je završiti prijestup; to jest, hebrejski narod je trebao dopuniti svoju mjeru bezakonja, odbacivanjem i raspećem Mesije, i više nije trebao biti njegov narod, ili vojska. Dan. 9:24; Mt. 23:32,33; 21:33–43; 27:25.

3. Gabriel je pokazao Danielu da će zemaljska svetinja biti uništena ubrzo nakon njihovog odbacivanja Mesije, i da nikada neće biti ponovo izgrađena, već će biti pusta do završetka. Dan. 9:26,27.

4. Anđeo donosi Danielovom viđenju novi zavjet. „On [Mesija] će potvrditi zavjet sa mnogima za jednu sedmicu.“ Dan. 9:27; Mt. 26:28.

5. On donosi Danielovom viđenju i novozavjetnu crkvu, ili vojsku; tj. „mnoge“ sa kojima je zavjet potvrđen. Stih 27.

6. On prikazuje novozavjetnu žrtvu; tj. pogubljenje Mesije, ali ne za njega samog, 26. stih; a također Kneza, ili Posrednika, novog zavjeta. Stih 25; 11:22; Hebr. 12:24. On donosi Danielovom viđenju novozavjetnu svetinju, i obavještava ga da će prije kraja sedamdeset sedmica, koje pripadaju zemaljskoj

svetinji, svetinja nad svetinjama biti pomazana. Da je ova „svetinja nad svetinjama“ istinski šator u kojoj Mesija treba služiti kao svećenik, mi nudimo sljedeće svjedočanstvo: „I da pomaže svetinju nad svetinjama:’ *kodēš kodašim*, svetinja nad svetinjama.“ – *Adam Clarke*. Dan. 9:24.

„Sedamdeset je sedmica određeno narodu tvome, i gradu tvoje svetinje da se grijeh obuzda i da se prijestup okonča; da se bezakonje iskupi i da se donese vječna pravednost; da se vizije i proročanstva zapečate, i svetinja nad svetinjama pomaže.“ – *Houbigantov Trans.* Dan. 9:24.

Jasna je činjenica da se od vizije od 2300 dana u vezi sa svetinjom samo 490 odnosilo na zemaljsku svetinju; a također i da će bezakonje hebrejskog naroda, u tom periodu, dostići punu mjeru, da će ih Bog ostaviti, a grad i svetinja će ubrzo potom biti uništeni, i nikada se više neće izgraditi, već će se ostaviti u ruševinama do završetka. A također je činjenica da je Gabriel pokazao Danielu izgled istinitog šatora, Hebr. 8:1,2, koji je oko kraja sedamdeset sedmica zauzeo mjesto obrasca. I kao što je služenje u zemaljskom šatoru započinjalo njegovim pomazanjem, tako je u uzvišenijoj službi našeg velikog Prvosvećenika, prvi čin, kao što je prikazano Danielu, pomazanje istinskog šatora ili svetinje, čiji je on služitelj. Izl. 40:9–11; Lev. 8:10,11; Br. 7:1; Dan. 9:24.

To je, stoga, utvrđena činjenica da su i ovozemaljska svetinja prvog zavjeta i nebeska svetinja novog zavjeta obuhvaćene vizijom 2300 dana. Sedamdeset sedmica je odsječeno za zemaljsku svetinju; a po njihovom završetku, uvodi se pravi šator, sa svojim pomazanjem, svojom

žrtvom i svojim Svećenikom. A zanimljivo je primjetiti da prelazak iz ruketvorenog šatora u istinski šator, koji je podigao Gospod, a ne čovjek, Gabriel postavlja upravo u onu točku gdje Biblija svjedoči da sjenka dobrih stvari koje trebaju doći, prestaje, budući je prikovana na križ, Kol. 2:14,17; gdje je prinošenje bikova i jaraca ustupilo mjesto velikoj Žrtvi, Hebr. 9:11–14; 10:1–10; Ps. 40:6–8; Dan. 9:27; gdje je Levitsko svećenstvo zamijenjeno onim iz reda Melkisedekovog, Hebrejima, poglavlja 5–7; Ps. 110; gdje je primjer i sjenka nebeskih stvari okončana sjajnijom službom koju je zasjenjivala, Hebr. 8:1–6; i gdje su sveta mjesta koja su bila slike istinitih, nasljedila istinita sveta mjesta na Nebu. Hebr. 9:23,24. Vidjeli smo da Gabriel nije objasnio 2300 dana i svetinju u Dan. 8. Sada vidimo da je u Dan. 9 objasnio i jedno i drugo.

NEBESKA SVETINJA

„Sada od onoga što smo govorili ovo je suština: Imamo takvog prvosvećenika, koji je postavljen s desne strane prijestolja veličanstva na nebesima, služitelja svetinja i istinskog šatora, kojeg je Gospod podigao, a ne čovjek.“ Hebr. 8:1,2. „Slavni prijesto na visini, od početka je mjesto naše svetinje.“ Jer. 17:12; Otk. 16:17; Ps. 11:4. „Jer on pogleda sa visine svetinje svoje; sa Neba Gospod pogleda zemlju.“ Ps. 102:19.

Nebeska svetinja ima dva sveta mjesta. Sljedeće svjedočanstvo o ovoj točki je neosporivo. Prikupili smo ga iz

Starog i Novog Zavjeta, da se ustima dva ili tri svjedoka utvrdi svaka riječ.

1. Šator koji je podigao Mojsije, nakon četrdesetodnevno razmatranja istog koji mu je pokazan na gori, sastojao se od dva sveta mjesta, Izl. 26:30–33, i proglašen je za ispravan obrazac ili model, od te građevine. Izl. 25:8,9,40, usporediti sa poglavljem 39:32–43. Međutim ako se zemaljska svetinja sastojala od dva sveta mjesta, a veliki original, iz kojeg je kopirana, se sastoji od samo jednog, umjesto sličnosti postojala bi potpuna različitost.

2. Hram je sagrađen u svakom pogledu po uzoru koji je Bog dao Davidu preko Duha. 1. Dn. 28:10–19. A Salomon, obraćajući se Bogu, kaže: „Ti si mi zapovijedio da sagradim hram na svetoj gori tvojoj i oltar u gradu u kome boraviš, nalik na sveti šator koji si pripremio od početka.“ Prič. 9:8. Hram je sagrađen u većem i sjajnijem obimu od šatora; ali se njegova odlika, kao i kod šatora, sastojala u tome što je bio sastavljen od dva sveta mjesta. 1. Car. 6; 2. Dn. 3. Ovo je jasan dokaz da nebeski šator sadrži isto.

3. Pavao jasno tvrdi da su „sveta mjesta [množina] napravljena rukama“ „likovi [množina] istinitih“; i da su šator i njegove posude „obrasci stvari na Nebesima“. Hebr. 9:23,24. Ovo je direktan dokaz da u većem i savršenijem šatoru postoje dva sveta mjesta, kao u slici, primjeru ili obrascu.

4. Apostol zapravo koristi riječ svetinje (množina) kada govori o nebeskoj svetinji. Izraz, „najsvetije od svega“ u Hebr. 9:8; 10:19, neki su smatrali da dokazuje da

je Krist počeo služiti u svetinji nad svetinjama, prilikom svog uznesenja. Međutim izraz nije „*bagia bagion*“, svetinja nad svetinjama, kao u poglavlju 9:3; već je jednostavno „*bagion*“, svetinje. To je ista riječ koja je prevedena kao svetinja u Hebr. 8:2. U svakom od ova tri stiha, Hebr. 8:2; 9:8; 10:19, Macknight prevodi riječ „sveta mjesta“. Douay Biblija to prevodi „svetinje“. I tako smo naučili da se nebeska svetinja sastoji od dva „sveta mjesta“.

Posebno smo primjetili posude zemaljske svetinje i citirali božansko svjedočanstvo da pokažemo da su oni bili obrasci istinitih na Nebu. To snažno potvrđuje činjenica da u nebeskoj svetinji nalazimo slične posude: (1) Kovčeg Božjeg zavjeta, i kerubine. Otk. 11:19; Ps. 99:1. (2) Zlatni oltar za kađenje. Otk. 8:3; 9:13. (3) Svijećnjak sa sedam svjetiljki. Otk. 4:5; Zah. 4:2. (4) Zlatnu kadionicu. Otk. 8:3. Ova nebeska svetinja se naziva od Davida, Habakuka i Ivana „hram Božji na Nebu“, Ps. 11:4; Hab. 2:20; Otk. 11:19; Otk. 16:17; „Božje sveto prebivalište“, Zah. 2:13; Jer. 25:30; „veći i savršeniji šator“, Hebr. 9:11; „svetinja i istinski šator koji je podigao Gospod, a ne čovjek“, Hebr. 8:2.

SLUŽBA I OČIŠĆENJE ZEMALJSKE SVETINJE

Ranije smo pokazali da se zemaljski šator sastojala od dvije svetinje, i da je on bio obrazac istinskog šatora Božjeg na Nebu. Sada ćemo ukratko predstaviti djelo službe na oba ova sveta mjesta, kao i djelo očišćenja te svetinje, na

kraju te službe svake godine, i dokazat ćemo da je ta služba bila primjer i sjenka Kristove uzvišenije službe u istinitom šatoru.

Službu u zemaljskoj svetinji vršio je Levitski red svećenika. Izl. 28; 29; Lev. 8; 9; Hebr. 7. Pripremni čin za početak službe u zemaljskom šatoru bilo je pomazanje njegova dva sveta mjesta i svih njegovih svetih posuda. Izl. 40:9; 30:26–29; Lev. 8:10. Cjelokupno djelo svećenika u dvije svetinje apostol sumira, kako slijedi: „Sada, kada su ove stvari bile tako postavljene, svećenici su uvijek ulazili u prvi šator, vršeći službu Božju; ali u drugi je prvosvećenik sam odlazio jednom svake godine, ne bez krvi, koju je prinosio za sebe i za grijeh naroda.“ Hebr. 9:6,7. Služba u zemaljskoj svetinji nam je tako predstavljena u dva velika djela: Prvo, svakodnevna služba u svetinji, koja se sastojala od redovnog jutarnjeg i večernjeg prinošenja žrtve paljenice, Izl. 29:38–43; Br. 28:3–8; paljenje ugodnog tamjana na zlatnom oltaru, kada je prvosvećenik palio svjetiljke svako jutro i večer, Izl. 30:7,8,34–36; 31:11; posebno djelo na Šabate Gospodnje, kao i na godišnje šabate, mlade mjesece i praznike, Br. 28:9–31; 29; Lev. 23; a pored svega toga, posebno djelo za pojedince kako bi trebali prinijeti svoje posebne žrtve tokom godine. Lev. 1–7. I, drugo, godišnji rad u svetinji nad svetinjama, za grijeh ljudi i za očišćenje svetinje. Lev. 16. Tako je svakom od dva sveta mjesta dodijeljeno odgovarajuće djelo. U oba odjeljenja ispoljavala se slava Boga Izraelovog. Kada je prvi put ušao u šator, njegova slava ispunila je oba sveta mjesta. Izl. 40:34,35. Vidjeti također

1. Car. 8:10,11; 2. Dn. 5:13,14; 7:1,2. Na vratima prvog odjeljenja Gospod je stajao i razgovarao sa Mojsijem. Izl. 33:9–11. Na ovom mjestu, Bog je obećao da će se sastajati sa sinovima Izraelovim, i da će posvetiti šator sa svojom slavom. Izl. 29:42–44; 30:36. Također, u svetinji nad svetinjama, Bog je na poseban način prikazivao svoju slavu. Izl. 25:21,22; Lev. 16:2.

U prvom odjeljenju svećenici su bili u neprekidnoj službi za narod. Onaj koji je zgriješio, dovodio je svoju žrtvu na vrata ovog odjeljenja da je prinese za sebe. Položio bi ruku na glavu žrtve, da bi ukazao da je njegov grijeh prenijet na nju. Lev. 1:4. Zatim je žrtva ubijana zbog tog prijestupa, a krv njena, koja je nosila taj grijeh i krivicu, odnošena je u svetinju i poškropljena po njoj. Lev. 4. Tako je tokom godine tekla ova služba; grijesi ljudi budući prenijeti sa njih na životinje prinesene za žrtvu, i, kroz krv žrtava, prenošeni su u samu svetinju.

Na deseti dan sedmog mjeseca, promijenjena je služba iz svetinje, gdje je tekla tokom cijele godine, na svetinju nad svetinjama. Lev. 16:2, 29–34. Prvosvećenik je ulazio u svetinju nad svetinjama sa krvlju junca, kao žrtvom za grijeh za sebe. Stihovi 3, 6, 11–14. Zatim je od Izraelovih sinova primio dva jareta za žrtvu za grijeh. Za ove jariće bacao je ždrijeb; jedan za Gospoda, a drugi za žrtvenog jarca. Stihovi 5,7,8. Onda je nastavio kako bi prinio jarca na kog je pao Gospodnji ždrijeb, kao žrtvu za grijeh za narod.

Sada ćemo pokazati da je prinio ovu krv u dvije svrhe: 1. „Da izvrši pomirenje za sinove Izraelove za sve njihove

grijehe.“ 2. Očistiti, ili „izvršiti pomirenje za sveti šator“. Hajde da pročitamo dio Lev. 16: „Tada neka zakolje jarca kao žrtvu za grijeh koja je za narod, i unese njegovu krv iza zavjese, i učini sa tom krvlju kao što je učinio sa krvlju junca, i poškropi njom po prijestolju milosti, i ispred prijestolja milosti; i neka izvrši pomirenje za sveto mjesto, zbog nečistoće sinova Izraelovih i zbog prijestupa njihovih u svim grijesima njihovim; i tako će učiniti za šator od sastanka koji ostaje među njima usred njihove nečistoće. I neka ne bude nikoga u šatoru od sastanka kada uđe da izvrši pomirenje u svetom mjestu, dok ne izađe i ne izvrši pomirenje za sebe, za svoj dom i za svu zajednicu Izraelovu. I neka izađe ka oltaru koji je pred Gospodom, i neka izvrši pomirenje za njega; i neka uzme od krvi junca i krvi jarca i stavi na rogove oltara unaokolo. I neka ga poškropi krvlju prstom svojim sedam puta, i očisti ga, i posveti ga od nečistoće sinova Izraelovih. A kad završi sa izmirivanjem svetog mjesta i šatora od sastanka i oltara, neka dovede živog jarca; i Aron će položiti obje ruke svoje na glavu živog jarca, i priznat će nad njim sva bezakonja sinova Izraelovih i sve prijestupe njihove u svim grijesima njihovim, stavljajući ih na glavu jarca, i neka ga odvedu rukom sposobnog čovjeka u divljinu; i jarac će nositi na sebi sva bezakonja njihova u zemlju nenaseljenu; i pustit će jarca u divljinu.“ „I ovo će vam biti uredba zauvijek: da sedmog mjeseca, desetog dana u mjesecu, mučite svoje duše i ne radite nikakvog posla, bilo da je netko iz tvoje zemlje, bilo da je stranac koji boravi među vama; jer će u taj

dan svećenik izvršiti pomirenje za vas, da vas očisti, da budete čisti od svih grijeha svojih pred Gospodom.“ „I neka izvrši pomirenje za sveti šator, i neka izvrši pomirenje za šator od sastanka i za oltar; i neka izvrši pomirenje za svećenike i za sav narod zajednice. I ovo će vam biti vječna naredba, da jednom godišnje izvršite pomirenje za sinove Izraelove za sve grijehе njihove.“ Stihovi 15–22, 29, 30, 33, 34. Ovdje smo pročitali nekoliko važnih činjenica: –

1. Da je desetog dana sedmog mjeseca služba promijenjena iz svetinje u svetinju nad svetinjama. Stihovi 2, 29–34.

2. Da je u svetinji nad svetinjama prinesena krv za grijehе naroda, da se za njih izvrši pomirenje. Stihovi 5, 9, 15, 17, 30, 33, 34; Hebr. 9:7.

3. Da su dva sveta mjesta od svetinje, a također i oltar za kađenje, na današnji dan očišćeni od grijehа naroda, koji su, kao što smo vidjeli, krvlju žrtve za grijeh unošeni u svetinju. Stihovi 16, 18–20, 33; Izl. 30:10.

4. Da je prvosvećenik, nakon što je krvlju uklonio grijehе naroda iz svetinje, nosio ih do vrata šatora, Br. 18:1; Izl. 28:38, gdje stoji žrtveni jarac; i stavivši obje ruke svoje na glavu jarca, i priznavši nad njim sva bezakonja sinova Izraelovih u svim grijesima njihovim, stavio ih na glavu jarca, i poslao ga sa svim njihovim bezakonjima, u zemlju nenaseljenu. Stihovi 5, 7–10, 20–22. Tako je svetinja očišćena od grijehа ljudi, a te grijehе iz svetinje je ponio žrtveni jarac.

Gore navedeno nam predstavlja opći pregled službe u zemaljskoj svetinji. Sljedeća pisma pokazuju da je ta služba bila primjer i sjenka Kristove službe u šatoru na Nebu:

„Sada od onoga što smo govorili ovo je suština: Imamo takvog prvosvećenika, koji je postavljen s desne strane prijestolja veličanstva na nebesima, služitelja svetinja i istinskog šatora, koji je Gospod podigao, a ne čovjek. Jer svaki prvosvećenik je postavljen da prinosi darove i žrtve; stoga je neophodno da i ovaj čovjek ima nešto da ponudi. Jer da je na zemlji, ne bi bio svećenik, jer ima svećenika koji prinosi darove po zakonu; koji služe *primjeru* i *sjenici nebeskih stvari*, kao što je Mojsije bio opomenut od Boga kada je trebao napraviti šator; jer, Vidi (kaže on) da sve učiniš po uzoru koji ti je pokazan na gori. Ali on je sada dobio bolju službu, koliko je i posrednik boljeg zavjeta, koji je utvrđen na boljim obećanjima.“ Hebr. 8:1–6; Kol. 2:17; Hebr. 10:1;9:11,12. Činjenice navedene u ovim tekstovima vrijedne su pažnje:

1. Imamo Prvosvećenika na Nebesima.
2. Ovaj Prvosvećenik je služitelj svetinje, ili istinskog šatora.
3. Kao što su zemaljski prvosvećenici postavljeni da prinosi žrtvu za grijeh, tako je neophodno da naš Prvosvećenik ima što prinijeti za nas u nebeskoj svetinji.
4. Dok je bio na zemlji, nije bio svećenik.
5. Služba svećenika u tom šatoru, koji je napravljen po uzoru na istinski, bila je primjer i sjenka izvršnije Kristove službe u samom istinskom šatoru.
6. Čitava služba tipa bila je sjenka dobrih stvari koje dolaze.
7. U većem i savršenijem šatoru, Krist je služitelj ovih

dobrih stvari koje su bile predstavljene sjenkom. Sa ovim činjenicama koje su pred nama, razmotrit ćemo tu bolju službu u hramu Božjem na Nebu.

SLUŽBA I OČIŠĆENJE NEBESKE SVETINJE

Na završetku tipskih službi, On o komjem su pisali Mojsije u zakonu i proroci, Isus iz Nazareta, došao je i položio svoj život za nas. Smrt Gospoda Isusa je točka razdvajanja između dvije dispencije (dva razdoblja), jer je dovela do završetka tipskih službi, i bila je zasnovana na njegovom radu kao svećenika u nebeskom šatoru. Na Isusa je položeno bezakonje svih nas, i on je ponio naše grijeha u svom vlastitom tijelu na drvo. Iz. 53:6; 1. Pt. 2:24; Hebr. 9:28. On je uskrsnuo iz mrtvih radi našeg opravdanja i uzašao na Nebo da postane veliki prvosvećenik u prisustvu Božjem za nas. Rim. 4:25; Hebr. 9:11,12,24.

Službu u nebeskoj svetinji vrši Melkisedekov red svećenstva, u osobnosti našeg Gospoda. Ps. 110; Hebr. 5–8. Već smo dokazali da se hram Božji na Nebu sastoji od dva sveta mjesta, kao i zemaljski šator; i da je služba u dva sveta mjesta zemaljske svetinje bila primjer i sjenka Kristove službe u istinskom šatoru. Međutim neki tvrde da Krist služi samo u najsvetijem mjestu nebeske svetinje. Hajde da ispitamo ovu tvrdnju: –

1. Pomazanje svetinje nad svetinjama na početku njegove službe, može se prizvati kao dokaz da on služi samo u drugom odjeljenju nebeske svetinje. Dan. 9:24. Međutim ovaj

prigovor odmah iščezava, ako uzmemo u obzir da je prije nego što je Levitsko svećenstvo počelo služiti u zemaljskoj svetinji, cijela ta građevina, kako svetinja nad svetinjama tako i svetinja i sve svete posude, bila pomazana. Izl. 40:9–11; 30:23–29; Lev. 8:10; Br. 7:1. A kada je ovo pomazanje obavljeno, započinjala je ta služba u prvom odjeljenju. Lev. 8–10; Hebr. 9:6,7. A ovaj poredak, neka bude upamćeno, je bio „primjer i sjenka nebeskih stvari“.

2. Od nekih je bilo poticano da tekst, „Ovaj Čovjek, pošto je prinio jednu žrtvu za grijeh, zauvijek sjede zdesna Bogu“, Hebr. 10:12, zabranjuje ideju o njegovom služenju u dva sveta mjesta. Međutim mi odgovaramo, što se tiče ideje o sjedenju koja je uključena, bilo bi podjednako ispravno da ga predstavljamo kako stoji pored Očeve desne ruke. Djela 7:56. I ako je Spasitelj pored „desne ruke sile Božje“ dok silazi sa Neba, kao što svjedoči za samog sebe, Mt. 26,64; Marko 14:62; Luka 22:69, onda on sigurno može biti Ocu zdesna u oba sveta mjesta. Međutim mi ovdje imamo direktno svjedočanstvo. Pavao kaže da je Krist „služitelj svetinja“. Hebr. 8:2. Nitko ne može poreći da je riječ *hagion*, ovdje prevedena kao svetinja, u množini. Doslovno je prevedeno u Douay Bibliji, „svetinje“. Kao što je Macknight preveo, Hebr. 8:1,2, ovako čitamo: „Sada od onoga što je rečeno, ovo je glavno, imamo takvog Prvosvećenika koji je postao kao mi što smo, koji je sjeo s desne strane prijestolja veličanstva na Nebesima, služitelja svetih mjesta, naime, istinskog šatora, koji je podigao Gospod, a ne čovjek.“ Iz prethodnog izvlačimo dva zaključka:

(1) Naš Gospod može biti služitelj u oba sveta mjesta, a ipak biti sa desne strane Oca. (2) On mora služiti u oba sveta mjesta, ili Pavlov govor da je on služitelj svetinja ili svetih mjesta (množina), nije istina. Prvosvećenik koji treba služiti samo u svetinji nad svetinjama, nije služitelj svetih mjesta.

3. Međutim, drugi argument koji se navodi da se dokaže da Krist služi samo u Svetinji nad svetinjama neki su izveli iz sljedećih tekstova: „Duh Sveti na ovo ukazuje, da put svetinje nad svetinjama još nije bio otkriven, sve dok je stajao prvi šator.“ Hebr. 9:8. „Imajmo, dakle, braćo, hrabrost da uđemo u svetinju nad svetinjama krvlju Isusovom.“ Poglavlje 10:19. Međutim kao što je ranije napomenuto, riječ prevedena kao „svetinja nad svetinjama“, je ista ona koja je prevedena kao „svetinja“ u poglavlju 8:2, i nije *bagia bagion*, svetinja nad svetinjama, kao u poglavlju 9:3, već jednostavno *bagion*, svetinje, množina. Prijevod Macknighta, koji točno prevodi riječ u množini, uklanja sve poteškoće. On prevodi ova dva teksta, na sljedeći način: „Duh Sveti ukazuje na ovo, put svetih mjesta još nije bio otkriven, dok prvi šator još stoji.“ „Onda, braćo, imajmo hrabrost da uđemo u svetinje (sveta mjesta), krvlju Isusovom.“ Ovi tekstovi, dakle, ne idu u prilog doktrini da je Krist služitelj samo jednog od svetih mjesta. Doslovnim prijevodom riječi, prevodeći ih u množini na našem jeziku, baš onako kako ih je napisao Pavao, potpuno je otklonjena primjedba Kristovoj službi u dva sveta mjesta nebeske svetinje. Put u sveta mjesta nebeske svetinje nije bio otkriven dok je služba u zemaljskom šatoru trajala; ali kada je ta služba

ukinuta, put nebeskih svetih mjesta je bio otvoren, i mi imamo hrabrost da vjerom uđemo, gdje naš Prvosvećenik služi za nas.

Možda bi bilo umjesno dodati da je izraz preveden „u sveto mjesto“, u Hebr. 9:12,25, i „u svetinju“, u poglavlju 13:11, isti kao u poglavlju 9:24, gdje se doslovno prevodi u množini, „u sveta mjesta“. Macknight ih sve prevodi u množini. Stoga nebeski šator, gdje služi Gospod naš Isus Krist, ima sveta mjesta, isto kao i njen obrazac ili lik, zemaljski šator; a naš veliki Prvosvećenik je služitelj tih svetih mjesta dok je sa desne strane Oca.

Hajde sada da ispitamo one biblijske stihove koji predstavljaju položaj i službu našeg Gospoda u šatoru na Nebu. U viziji na Patmosu, voljeni učenik je imao pogled na hram Božji, nebesku svetinju. Vrata na Nebu su bila otvorena. Ovo mora da su vrata nebeskog šatora, jer su Ivanovom pogledu otkrivala prijesto Božji koji se nalazio u tom hramu. Otk. 4:1,2; 16:17; Jer. 17:12. To moraju biti vrata prvog odjeljenja, jer vrata drugog odjeljenja (koja otkrivaju kovčeg sa deset zapovijedi) se ne otvaraju sve dok sedmi anđeo ne zatrubi. Otk. 11:19. A stav da je Ivan gledao u prvo odjeljenje nebeske svetinje, kada je vidio da Gospod Isus uzima knjigu iz ruke Onoga koji je sjedio na prijestolju, upečatljivo je potvrđeno onim što je vidio pred prijestoljem. On svjedoči da je „sedam svijetiljki vatrom gorjelo pred prijestoljem, koje su sedam Duhova Božjih“. Otk. 4:5; Zah. 4:2. Takođe je vidio zlatni oltar za kađenje pred prijestoljem, i sudjelovao je služenju pred tim oltarom

sa zlatnom kadionicom. Otk. 8:3. U zemaljskom šatoru, koji je bio obrazac stvari na Nebesima, zlatni svijećnjak sa svojih sedam svjetiljki, i zlatni oltar za kađenje, oboje su biti zastupljeni, i po Božjem izričitom upustvu, postavljeni u prvo odjeljenje. Br. 8:2–4; Hebr. 9:2; Lev. 24:2–4; Izl. 40:24–27. Prizor ove vizije je prvo odjeljenje nebeske svetinje. Ovdje je Ivan vidio Gospoda Isusa. Otk. 5:6–8.

Hajde da pročitamo Izaijin opis ovog mjesta: „U godini kada je umro kralj Uzija, vidio sam, također, i Gospoda gdje sjedi na prijestolju, visokom i uzdignutom, i njegov skut je ispunjavao hram. Iznad njega stajali su serafini; svaki je imao šest krila, sa dva je pokrivaio lice svoje, a sa dva je pokrivaio noge svoje, a sa dva je letio. I jedan povika drugom, govoreći: Svet, svet, svet je Gospod nad vojskama, sva je zemlja puna njegove slave. I stupovi na vratima pomakoše se od glasa onoga koji je vikao, i kuća se napuni dimom. Tada rekoh: Jao meni! Propadoh; jer sam čovjek nečistih usana, i živim usred naroda nečistih usana; jer su oči moje vidjele Kralja, Gospoda nad vojskama. Tada je jedan od serafina doletio k meni, sa živim ugljem u ruci, koji je uzeo klješćima sa oltara.“ Iz. 6:1–6.

Da je ovo bio opis nebeskog šatora, a ne hrama u Jeruzalemu, može se dokazati uspoređivanjem Ivana 12:39–41, sa Iz. 6:8–10. Riječi koje je Izaija napisao, gledajući u hram Božji, citira Ivan, uz izjavu da ih je Izaija izgovorio gledajući Kristovu slavu. Očigledno je da su obojica, Ivan i Izaija vidjeli isto mjesto; obojica vide prijesto Božji i Onoga koji na njemu sjedi; Iz. 6:1; Otk. 4:2; obojica su gledali živa bića sa

šest krila; Iz. 6:2; Otk. 4:6–8; svako je čuo od ovih bića sličnu pjesmu; Iz. 6:3; Otk. 4:8; i obojica vide zlatni oltar pred prijestoljem. Iz. 6:6; Otk. 8:3; 9:13. Da su i Ivan i Izaija vidjeli Gospoda našeg Isusa Krista, već smo dokazali. A prizor njihovih vizija bio je u prvom odjeljenju nebeske svetinje, na mjestu zlatnog svijećnjaka, sa svojih sedam svjetiljki, i zlatnog oltara za kađenje. I u ovom odjeljenju je naš Prvosvećenik započeo svoju službu, kao svećenici u primjeru i sjenci nebeskih stvari. U sjenci se svaki dio posla mnogo puta ponavljao; ali u originalu, svaki je dio ispunjen jednom za svagda. Jednom zauvijek naša Žrtva je ubijena, Rim. 6:9,10; Hebr. 9:25–28; i jednom za svagda naš Prvosvećenik se pojavljuje u svakom od svetih mjesta. Hebr. 9:11,12,24,25. Dakle, naš Gospod mora nastaviti svoju službu u prvom odjeljenju sve dok ne dođe vrijeme za njegovu službu iza druge zavjesa, pred kovčegom Božjeg zavjeta.

Griješni svijeta su položeni na Gospoda Isusa, i prema Pismima on je umro zbog tih grijeha. Krv Janjeta Božjeg, koja je prolivena zbog naših prijestupa zakona Božjeg, jest ona kojom naš Prvosvećenik ulazi u nebesku svetinju, Hebr. 9,12, i koju, kao naš zastupnik, prinosi za nas u toj svetinji. Hebr. 12:24; 1. Petrova 1:2; 1. Ivanova 2:1,2. Svoje veliko djelo, koje je započeto činom nošenja grijeha svijeta do njegove smrti, on ovdje nastavlja tako što se zalaže za pokajane grešnike i predstavlja za njih svoju krv koja je bila prolivena kao velika žrtva za grijeh svijeta. Rad u zemaljskoj svetinji bio je u suštini ista stvar. Griješni su ovdje položeni na žrtvu, koja je potom ubijena. Krv te žrtve, koja je nosila

tu krivicu, škropi se po svetinji, da se izvrši pomirenje za grešnika. I tako, u sjenci nebeskih stvari, vidimo krivicu ljudi prenijetu u samu svetinju. Ovo se može lako razumjeti. A jasna je činjenica da je njen veliki plan bio da pruži primjer nebeskih stvari. Kao što je grijeh onoga koji je došao Bogu kroz prinošenje krvi preko prvosvećenika, kroz tu krv, prenijet u samu svetinju, tako je i u originalu. Onaj koji je nosio naše grijehe do svoje smrti, prinosi za nas svoju krv u nebeskoj svetinji. Međutim kada ponovo dođe, on je „bez grijeha“, Hebr. 9:28; njegovo veliko djelo u otklanjanju grijeha je u potpunosti završeno prije nego što dođe.

Sada ćemo ispitati u pogledu uklanjanja grijeha crkve, ili vojske, iz svetinje. Vidjeli smo da je samo 490 od 2300 godina pripadalo zemaljskoj svetinji, a da je preostalih 1810 godina pripadalo istinskoj svetinji, što Gabriel predstavlja Danielu u svom objašnjenju u 9. poglavlju; zbog toga, svetinja koja se treba očistiti od grijeha crkve, ili vojske, na kraju 2300 godina, jest nebeska svetinja. Mi smo također ispitali one dijelove Biblije koji objašnjavaju kako i zašto je zemaljska svetinja očišćena, i vidjeli smo da je to očišćenje postignuto, ne vatrom, već krvlju. Vidjeli smo da je djelo bilo određeno za izričitu svrhu nagovještavanja djela u nebeskoj svetinji. A također smo vidjeli da se u svetinju prenose grijesi onih koji dolaze Bogu preko našeg velikog Prvosvećenika, kao što je to bio slučaj u tipu. Međutim nismo ostali bez direktnog svjedočanstva o ovoj važnoj stvari. Apostol navodi činjenicu očišćenja zemaljske i nebeske svetinje, i jasno potvrđuje da se ova druga mora očistiti iz istog razloga zbog

kojeg je bilo potrebno da se očisti i prva: „I skoro sve se po zakonu čisti krvlju; i bez prolivanja krvi nema oprostjenja. Stoga je bilo potrebno da se obrasci nebeskih stvari očiste ovim; ali same nebeske stvari boljim žrtvama od ovih. Jer Krist nije ušao u sveta mjesta načinjena rukom, koji su likovi istinitih; već u samo Nebo, da se sada pojavi u prisustvu Boga za nas.“ Hebr. 9:22–24. Dvije važne činjenice su navedene u ovom dijelu Pisma: –

1. Zemaljska svetinja je očišćena krvlju.

2. Nebeska svetinja mora biti očišćena boljim žrtvama; odnosno krvlju Kristovom. Jasno je, dakle, da ideja o očišćenju svetinje vatrom nema potporu u Bibliji.

Ove riječi koje je preveo Macknight, su vrlo jasne: „I skoro sve stvari, po zakonu, čiste se krvlju, i bez prolivanja krvi nema oprostjenja. Stoga je postojala potreba da slike svetih mjesta na nebesima budu očišćene ovim žrtvama, ali sama nebeska sveta mjesta, žrtvama boljim od ovih. Dakle, Krist nije ušao u rukotvorena sveta mjesta; slike istinitih svetih mjesta; nego u samo Nebo, da se sada pojavi pred licem Božjim za nas.“ Hebr. 9:22–24. Dakle Pavao jasno predstavlja činjenicu očišćenja nebeske svetinje u svom komentaru o tipskom sistemu. A ova velika istina, jasno izrečena, vrijedna je trajnog sjećanja.

Mnogi će se prema ideji očišćenja nebeske svetinje odnositi sa prezirom, „jer“, kažu oni, „nema ničega na Nebu da se očisti“. Takvi previđaju činjenicu da je Svetinja nad svetinjama, gdje je Bog pokazao svoju slavu, i u koju nitko osim prvosvećenika nije mogao ući, po zakonu,

trebala da se očisti zbog grijeha ljudi koji su se u nju preni-
jeli krvlju žrtve za grijeh. Lev. 16. I previđaju činjenicu da
Pavao jasno svjedoči da se nebeska svetinja mora očistiti
iz istog razloga. Hebr. 9:23,24. Vidi također Kol. 1:2. Ona
je bila nečista samo u ovom smislu: grijesi ljudi su u nju
unošeni krvlju žrtve za grijeh i moraju biti uklonjeni. Ovu
činjenicu može shvatiti svaki um.

U djelu očišćenja svetišta služba se mijenja iz svet-
inje u svetinju nad svetinjama. Lev. 16; Hebr. 9:6,7; Otk.
11:19. Kao što je služba u svetinji hrama na Nebu počela
odmah po završetku tipskog sistema, na kraju šezdeset
devet i pol sedmica, Dan. 9:27, tako je služba u svetinji
nad svetinjama, u nebeskom šatoru, počela sa završetkom
2300 dana. Tada naš Prvosvećenik ulazi u svetinju nad svet-
injama da očisti šator. Završetak ovog velikog perioda (2300
dana) označava početak službe Gospoda Isusa u svetinji
nad svetinjama. Ovo djelo, kao što je prikazano u tipu, već
smo vidjeli da je imalo dvostruku svrhu, oprostjenje beza-
konja i očišćenje svetinje. A ovo veliko djelo naš Gospod
vrši svojom krvlju; bilo stvarnim predstavljanjem nje, ili
na osnovu njenih zasluga, ne trebamo prestati istraživati.

Nitko ne može da ne vidi da je očišćenje svetinje događaj
od beskrajne važnosti. Time se ostvaruje veliko Mesijino
djelo u šatoru na nebu, i čini ga kompletnim. Djelo očišćenja
svetinje je praćeno činom stavljanja grijeha, tako uklon-
jenih, na glavu žrtvenog jarca, da budu odnijeti zauvijek iz
svetinje. Djelo našeg Prvosvećenika za grijeha svijeta tada
će biti završeno, i on će biti spreman da se pojavi „bez

grijeha na spasenje“. Čin stavljanja grijeha na glavu žrtvenog jarca, u tipu, već je zabilježen. Lev. 16:5,7–10,20–22.

Sljedeći događaj tog dana, nakon što je svetinja bila očišćena, bilo je stavljanje svih bezakonja i prijestupa sinova Izraelovih na žrtvenog jarca i njegovo slanje u nenaseljenu zemlju, ili odvajanje. Gotovo svi pretpostavljaju da je ovaj jarac u nekim njegovim službama bio tip Krista i da se taj tip ispunio pri prvom dolasku. Sa ovim mišljenjem moram se ne složiti, zbog,

1. Taj jarac je otpušten tek nakon što je prvosvećenik završio očišćenje svetinje. Lev.16:20,21. Tako da, taj događaj ne može ispuniti svoj antitip sve do nakon isteka 2300 dana.

2. Poslan je iz Izraela u pustinju, zemlju nenaseljenu. Ako je naš blaženi Spasitelj njen antitip, on također mora biti poslan od svog naroda u zemlju nenaseljenu, ali ne u grob, jer je jarac bio otpušten živ; ni u nebo, jer to nije nenaseljena zemlja.

3. Jarac je primio i zadržao sva bezakonja Izraelova; ali kada se Krist pojavi drugi put, bit će „bez grijeha“. Hebr. 9:28.

4. Jarac je primio bezakonja iz ruku svećenika, i on ga je *otpuštio*. Kako je Krist svećenik, jarac mora biti nešto drugo pored njega samog, što on može otpustiti.

5. Ovo nije bio jedan od dva jarca izabrana za taj dan, od kojih je jedan bio Gospodnji i prinijet na žrtvu za grijeh; već drugi koji nije nazvan Gospodnjim, niti je prinesen na žrtvu. Njegova jedina dužnost bila je da primi bezakonja od svećenika, nakon što je očistio svetinju od njih, i da ih odnese u zemlju nenaseljenu, ostavljajući svećenika,

svetinju i ljude iza sebe, oslobođene od njihovih bezakonja. Lev. 16:7–10,22.

6. Hebrejsko ime za žrtvenog jarca, kao što će se vidjeti na margini Levitske 16:8, je Azazel. O ovom stihu, Wm. Jenks u svojoj *Comp. Com.**, ima sljedeće zapažanje:

„Žrtveni jarac. Vidite drugačije mišljenje u Bochartu. Spenceru, prema najstarijem mišljenju Hebreja i kršćana, misli da je Azazel ime Đavola; a isto tako Rosenmuller, koga gledate. Sirijski ima Azzaila, anđela (jakog) koji se pobunio.“

7. Prilikom Kristovog dolaska, kako uči Otk. 20, Sotona treba biti vezan i bačen u bezdan, a taj čin i mjesto su izrazito simbolizirani drevnim prvosvećeničkim slanjem žrtvenog jarca u odvojenu i nenaseljenu divljinu.

8. Tako imamo Pismo, definiciju imena dva drevna jezika govorena u isto vrijeme, i najstarije mišljenje Kršćana, u prilog tome da se žrtveni jarac smatra tipom *Sotone*.

Zato što je rečeno: „Jarac će ponijeti na sebi sva bezakonja njihova u zemlju nenaseljenu“, Lev. 16:22, i „Evo Janjeta Božjeg, koje uzima [na margini nosi] grijeh svijeta“, Ivan 1:29, zaključuje se bez daljnjeg razmišljanja da je prvi stih bio tip drugog. Međutim malo pažnje usmjerene na zakon pokazat će da je grijeh od naroda nosio svećenik, a od svećenika jarac.

1. Oni su predati žrtvi.

2. Svećenik ih svojom krvlju nosi u svetinju.

3. Očistivši je od njih, desetog dana sedmog mjeseca, nosi ih žrtvenom jarcu.

---

* Knjiga pod nazivom Sveobuhvatni komentar.

4. Jarac ih konačno nosi dalje od tabora Izraelovog u divljinu.

Ovo je bio pravni proces u slici, i kada se ispuni u stvarnosti, začetnik grijeha će ih ponovo primiti nazad (ali bezbožnici će snositi svoje grijeh), a njegova glava će biti zgažena od strane ženinog sjemena; „naoružani jak čovjek“ će biti vezan jačim od njega, a njegova kuća (grob) ostavljena bez svojih dobara, svetih. Mt. 12:29; Luka 11:21,22.

Veliko djelo pomirenja je sada potpuno, a djelo našeg Gospoda, kao svećenika, završeno. Grijesi onih koji su zadobili oprostjenje kroz veliku žrtvu za grijeh, su, na kraju Gospodnjeg djela u svetim mjestima, izbrisani, Djela 3:19, a zatim prenijeti na žrtvenog jarca, nose se daleko od svetinje i vojske zauvijek, i počivaju na glavi njihovog začetnika, Đavola. Azazel, ili antitipski žrtveni jarac, tada će primiti grijeh onih koji su pomilovani u svetinji, a on će u ognjenom jezeru stradati za grijeh koje je podstakao. Božji narod, vojska, tada će biti slobodna od svog bezačinja. Slučajevi svih ljudi će tada biti zauvijek riješeni. „Tko je nepravedan, neka bude i dalje nepravedan; a tko je prljav, neka se i dalje prlja; a tko je pravedan, neka i dalje bude pravedan, a tko je svet, neka bude i dalje svet. I gle, dolazim brzo; i moja je plaća sa mnom, da dam svakome po djelima njegovim.“ Otk. 22:11,12. „A vama koji ste u nevolji, odmorite se sa nama, kada se Gospod Isus pojavi s Neba sa svojim moćnim anđelima, u plamenom ognju osvećujući se onima koji ne poznaju Boga i koji se ne pokoravaju evanđelju Gospoda našeg Isusa Krista.“ 2. Sol. 1:7,8.

RAZOČARANJE

Zašto su bili razočarani oni koji su očekivali drugo Kristovo pojavljivanje 1844. godine? Na ovo važno pitanje vjerujemo da se može odgovoriti na najzadovoljavajući način. Naše razočaranje nije nastalo zbog pogrešnog stava i predmeta drugog dolaska; jer nijedna istina nije jasnije izražena u svetim Pismima od osobnog i vidljivog drugog dolaska Isusa Krista da uskrsne pravedne mrtve, promijeni u besmrtnost žive pravednike, i da uništi nevjerni svijet. Niti je naše razočaranje nastalo zbog pogrešne primjene proročkih simbola Daniela i Ivana. Pažljiv pregled teme potvrđuje da je primjena ovih simbola koju su napravili adventisti od 1840–1844. bila ispravna. Niti je naše razočaranje proizašlo iz pogrešne primjene proročkih vremena. Teorija dana za godinu je dobro podržana. Argument kojim se podržava prvobitni početak sedamdeset sedmica devetog poglavlja Daniela, je neoboriv. A adventisti su ispravno smatrali da je sedamdeset sedmica dio 2300 dana. Ove dvije točke su u odnosu na sedamdeset sedmica bile točne, i imali smo dovoljno razloga da vjerujemo da će se 2300 dana završiti 1844.

Isto tako nije naše razočaranje proizašlo iz vjerovanja da će se na kraju 2300 dana obaviti posao očišćenja svetinje. Jer je jasno rečeno: „Do dvije tisuće i tristo dana; tada će se svetinja očistiti.“ Dan. 8:14. Međutim kada smo rekli da je ova zemlja, ili dio ove zemlje, svetinja, i da Krist mora sići sa Neba na kraju 2300 dana, da bi očistio zemlju vatrom, nadali

smo se onome što nam Biblija nije garantirala da očekujemo. To je uzrok našeg razočaranja. Jer smo vidjeli da ne postoji biblijski dokaz koji bi podržao gledište da je bilo koji dio zemlje svetinja, ili da je spaljivanje zemlje i topljenje elemenata, 2. Pt. 3, očišćenje svetinje. Preko mnoštva svjedoka dokazali smo da je Božji šator na Nebu svetinja koju treba očistiti, i da je njeno očišćenje djelo koje se u toj svetinji vrši krvlju, a ne ognjem. Naše razočaranje je, stoga, proizašlo iz nerazumjevanja djela koje se trebalo dogoditi na kraju proročkih dana.

Willijam Miller i njegovi suradnici bili su u pravu u vezi tri od četiri osnovne točke Adventne vjere. U jednoj su pogriješili. Njihovi stavovi su bili točni u odnosu na doslovni i osobni drugi dolazak, primjenu proročkih simbola i njihovo izlaganje velikih vremenskih perioda Danie-la i Ivana. Međutim oni nisu razumjeli događaj koji se trebao desiti na kraju 2300 proročkih dana. A njihova greška u ovoj jednoj točki ne utiče na veliko pitanje o Drugom Dolasku, kao što većina ljudi pretpostavlja da utiče. Pošto je ova jedna pojedinost ispravljena pismom, vjerovanje Drugog Dolaska stoji isto tako na čvrstoj osnovi, u najmanju ruku, kao prije razočaranja. Stoga ne vidimo razlog za osudu tog zaista velikog i dobrog čovjeka, Wm. Millera, kao lažnog proroka, a Adventnu vjeru kao pogrešnu, jednostavno zato što je pogriješio u jednoj točki od četiri, i kada je ta jedna greška bila takve prirode da kada je ispravljena pismom nije ni najmanje promijenila ili oslabila bilo koju drugu točku. I ovdje bismo napomenuli da su i drugi veliki

ljudi napravili greške isto kao i Wm. Miller. Učeni prof. Bush, u pismu Wm. Milleru, kaže: –

„Niti treba prigovoriti, kako ja shvaćam, tebi ili tvojim prijateljima, da ste posvetili mnogo vremena i pažnje proučavanju *kronologije* proročanstva, i radili mnogo da utvrdite datume početka i kraja njegovih velikih razdoblja. Ako su ovi periodi zaista dati od Svetog Duha u proročkim knjigama, to je nesumnjivo bilo s namjerom da ih *treba* proučiti, i vjerojatno, na kraju, u potpunosti razumjeti; i nijedan čovjek ne treba biti optužen za drsku ludost koji sa poštovanjem čini pokušaj da to uradi. Po ovom pitanju, ja nemam nikakvih optužbi protiv vas. Čak sam spreman da idem toliko daleko da kažem da ne smatram da su vaše greške po pitanju kronologije uopće ozbiljne prirode, ili, zapravo, *vrlo* daleko od istine. Uzimajući *dan* kao proročki termin za *godinu*, vjerujem da ste podržani najzdravijom egzegezom, kao i utvrđeni od velikih imena po Medeu, Sir Isaac Newtonu, biskupu Newtonu, Kirbyu, Scottu, Keithu i mnoštvu drugih koji su već odavno došli do *čvrstih* zaključaka po ovom pitanju. Svi se slažu da vodeći periodi koje spominju Daniel i Ivan, zaista ističu *oko ovog svijetskog doba*, i bila bi čudna logika koja bi vas osudila za herezu zato što ste na djelu zastupali iste stavove koje su u svom zapažanju istakli ovi ugledni duhovnici. Vaša greška, koliko shvaćam, leži u drugom pravcu od vaše *kronologije*.“

Ovdje prof. Bush govori iskreno i istinito, a njegove riječi mudrosti podržavaju Adventiste u najneprihvatljivijoj

točki njihove vjere. Međutim koji je to bio događaj kojim je gledao označiti kraj 2300 dana? Neka sljedeći isječak iz istog pisma Wm. Milleru, odgovori: –

„Iako ne sumnjam da će dobro obaviješteni studenti proročanstava priznati da vaše računanje *vremena*, sa gore navedenim izuzetkom, nije značajno pogrešno, oni će ipak, vjerujem, tvrditi da ste potpuno pogriješili *prirodu događaja* koji će se desiti kada ti periodi isteknu. Ovo su glava i rep vaše greške u izlaganju. *Pretpostavili* ste da je kraj 2300 Danielovih dana, na primjer, također završetak perioda ljudske probe – da je to vrijeme vidljivog i osobnog drugog Kristovog dolaska – uskrsnuća pravednih mrtvih – i poništenja sadašnjeg ovozemaljskog sistema. Za sve ovo tvrdim da se neopravdano i neosnovano konstatira. Priznajući, kao što to spremno i činim, da smo došli u ključnu eru svijeta, i da će se istekom ovih perioda uvesti, *postupnim koracima*, novi poredak stvari, intelektualnih, političkih i moralnih, ja i dalje odlučno poričem da Pisma, dobro protumačena, opravdavaju očekivanje bilo kakvog takvog iznenadnog i čudesnog narušavanja postojećeg poretka stvari, kako vi i oni koji se obično nazivaju Adventistima imate običaj poučavati.“

„Veliki događaj pred svijetom nije njegovo fizičko spaljivanje, već njegova moralna regeneracija; i, zbog jednog sam sretan, što mislim da će zbog vašeg vlastitog ograničenja, pitanje tako brzo biti stavljeno na test za neospornu činjenicu. 23. ožujak – ako je to vrijeme – uskoro će doći do nas, i tada će se odlučiti o istini ili neistini, barem jednog dijela vašeg dijagrama. Ali čak i da godine ili stoljeća

treba još da prođu, ja bih ipak bio čvrst u mom stavu, da ste pogriješili prirodu događaja.“

„Iako se nesumnjivo može reći da Kristov dolazak ima vezu sa nestankom četvrtog carstva i Otomanske sile, i da će njegovo kraljevstvo biti slavno uspostavljeno, ipak će se otkriti da je to *dubovni dolazak* u sili njegovog evanđelja, u obilnom izlivanju njegovog Duha, i slavnom upravljanju Njegovim providenjem. Ovo je uobičajno i prevladavajuće vjerovanje Kršćanskog svijeta, i ne sumnjam jedino istinito.“

Očigledno je, gosp. Bush očekivao obraćenje svijeta kao događaj koji će označiti kraj 2300 dana. I gosp. Miller i gosp. Bush su bili u pravu po pitanju vremena, i obojica su pogriješili u pogledu događaja koji se trebao desiti na kraju velikih perioda. Gosp. Miller je smatrao da će svijet biti obnovljen vatrom, a gosp. Bush, evanđeljem, na kraju 2300 dana. G. Bush bi stavove gosp. Millera stavio na težak test od samo nekoliko tjedana, dok je teorija o obraćenju svijeta gosp. Busha imala užasan test posljednjih dvadeset šest godina otpadništva, duhovnog mraka i zločina. Ovaj period je obilježen odstupanjima od vjere evanđelja, i otpadništvom od Kršćanske religije. Nevjerstvo u raznim oblicima, posebno u ime Spiritizma, proširilo se Kršćanskim svijetom strašnom brzinom, dok mračni zapis zločina postaje sve crniji otkako je prof. Bush svoje pismo uputio Wm. Milleru. Ako je ovo početak zemaljskog milenija, neka nas Gospod sačuva od njega. Oba ova velika čovjeka su pogriješila događaj na završetku 2300 dana. I zašto bi gosp. Miller bio osuđen zbog svoje greške, a gosp. Bush opravdan za njegov nebiblijski

zaključak? Obojica počivaju u grobu, dok mi imamo priliku biblijski ispraviti njihove greške svjetlošću nebeske svetinje. „Do dvije tisuće i tristo dana; tada će se svetinja očistiti.“

Po providenju Božjem, u pokretu sedmog mjeseca 1844. godine, pažnja naroda bila je usmjerena na tipove Mojsijevog zakona. Argument koji je bio dat – da kao što su se proljetni tipovi, naime, pasha, prvine, i jestivi prinosi, ispunili po svom redu i vremenu u raspeću, uskrsnuću Kristovom i silasku Svetog Duha na dan Pedesetnice, tako bi se i jesenji tipovi ispunili po pitanju vremena, u događajima povezanim sa drugim dolaskom – izgleda uvjerljiv i zadovoljavajući. Zauzeti stav je bio, da kao što je prvosvećenik izašao iz tipološke svetinje na deseti dan sedmog mjeseca i blagoslovio narod, tako će Krist, naš veliki Prvosvećenik, tog dana izaći sa Neba da blagoslovi svoje ljudi koji čekaju.

Međutim treba imati na umu da u to vrijeme nisu bili shvaćeni oni tipovi koji upućuju na rad u nebeskoj svetinji. Ustvari, nitko nije imao nikakvu jasnu predstavu o Božjem šatoru na Nebu. Sada vidimo da su dva sveta mjesta tipske svetinje, načinjena prema uputstvima koje je Gospod dao Mojsiju, sa svojim dvjema različitim službama – dnevnim i godišnjim službama – bila, u govoru Pavla Hebrejima, „obrasci stvari na Nebesima“, „slike istinitih“. Pogl. 9. On također kaže o radu Hebrejskih svećenika, u poglavlju 8, „koji služe primjeru i sjenci nebeskih stvari“. Njegove riječi jednostavno znače ovo: Na Nebu postoji svetinja u kojoj Krist služi, i ta svetinja ima dva sveta mjesta i dvije različite službe, isto kao

što je imala i zemaljska svetinja. Ako njegove riječi ne znače ovo, one nemaju nikakvo značenje.

Koliko je stoga prirodan zaključak, da kao što su Hebrejski svećenici služili svakodnevno vezano za svetinju od svetinje, a desetog dana sedmog mjeseca, na kraju njihovog godišnjeg kruga službe, prvosvećenik je ulazio u svetinju nad svetinjama da učini iskupljenje za očišćenje svetinje, tako je i Krist služio vezano za svetinju od nebeske svetinje od vremena svog uznesenja do kraja 2300 dana iz Dan. 8, 1844., kada je, desetog dana sedmog mjeseca te godine, ušao u svetinju nad svetinjama nebeskog šatora da učini posebno iskupljenje za brisanje grijeha njegovog naroda, ili, što je ista stvar, za očišćenje svetinje. Tipska Svetinja je očišćena od grijeha naroda prinošenjem krvi. Priroda čišćenja nebeske svetinje može se naučiti iz tog tipa. Svojom krvlju Krist je ušao u svetinju nad svetinjama da izvrši posebno pomirenje za očišćenje nebeskog šatora.

Sa ovakvim pogledom na nebesku svetinju pred čitateljem, on može uočiti nedostatak u teoriji sedam mjeseci. Sada se čini očiglednim da zaključak da će Krist tog dana izaći sa neba nije opravdan pretpostavkama o ovom predmetu. Ali ako je Kristova služba u nebeskoj svetinji trebala trajati samo godinu dana, na čiji bi posljedni dan izvršio pomirenje za očišćenje nebeskog šatora, prema tipu, onda bi zaključak da će tog dana izaći i blagosloviti njegov narod koji čeka, bio neodoljiv.

Međutim treba imati na umu da „zakon koji ima sjenku dobrih stvari koje dolaze“ nije bio „sama slika stvari“. U sjenci,

kružna služba, prvo u svetinji tokom cijele godine, osim jednog dana, a drugo, u svetinji nad svetinjama posljednjeg dana te godine, ponavljala se svake naredne godine. Međutim nije tako u službi Kristovoj. Ušao je u sveto mjesto nebeske svetinje prilikom uznesenja, jednom zauvijek. Tamo je služio do vremena očišćenja svetinje na kraju 2300 dana u jesen 1844. Da bi izvršio ovo djelo, ušao je u svetinju nad svetinjama jednom zauvijek. Krist je stradao na križu – ne često – već jednom zauvijek. On je jednom zauvijek stupio u svoje djelo na svetom mjestu. I on čisti nebesku svetinju od grijeha svoga naroda jednom zauvijek. Njegova služba u svetinji, od njegovog uznesenja u proljeće 31. nove ere do jeseni 1844., trajala je tisuću osamsto trinaest godina i šest mjeseci. Trajanje njegove službe u svetinji nad svetinjama ne može biti više određeno prije svog kraja, nego što vrijeme njegove službe u svetinji može biti određeno prije nego što se završilo. Stoga, koliko god je pomirenje za očišćenje desetog dana tipske svetinje dokazivalo da će naš veliki Prvosvećenik ući u svetinju nad svetinjama nebeskog šatora desetog dana sedmog mjeseca, nije dokazalo ništa o tome da će on taj dan i izaći iz svetinje nad svetinjama.

Da smo tada mogli razumjeti temu nebeske svetinje, naše razočaranje bi bilo izbjegnuto. Naši argumenti nisu dokazali da će naš Prvosvećenik na kraju 2300 dana sići sa svetog mjesta nebeske svetinje u plamenom ognju da zapali zemlju; ali, toliko daleko od toga, dokazalo je da on u to vrijeme mora ući iza druge zavjese, da služi za nas pred kovčegom Božjeg zavjeta i da očisti svetinju. Dan. 8:14; Hebr. 9:23,24.

Takav je položaj našeg Prvosvećenika na kraju proročkih dana, i to je razlog što nismo vidjeli našeg Kralja 1844. On je tada služio samo u jednom od svetih mjesta, a prestanak 2300 dana označio je početak njegove službe u drugom.

Kada je Ivan, koji je vidio kako se otvaraju vrata prvog odjeljenja nebeskog šatora, Otk. 4:1–5, na početku Kristove službe, nošen u viziji niz tok vremena do „dana glasa sedmog anđela“, vidio je otvorenu svetinju nad svetinjama Božjeg hrama. „I otvori se hram Božji na Nebu, i vidje se u hramu njegovom kovčeg zavjeta njegovog; i bjehu munje, i glasovi, i gromovi, i zemljotres i grad veliki.“ Otk. 11:19. Ovdje, kod kovčega Božjeg zavjeta, je gdje naš Prvosvećenik služi od kraja 2300 dana. Na ova *otvorena vrata* u nebeskoj svetinji, Otk. 3:7,8; Iz. 22:22–25, mi pozivamo da dođu za pomilovanje i spasenje, oni koji nisu odbacili dan milosti. Naš Prvosvećenik stoji pred PRIJESTOLOM MILOSTI (koji je jednostavno povrh kovčega), i ovdje prinosi svoju krv, ne samo za očišćenje svetinje, već također i za oproštenje bezakonja i prijestupa. Ali dok pozivamo ljude na ova otvorena vrata, i ukazujemo im na krv Kristovu, prinesenu za nas pred prijestoljem milosti, mi bismo ih podsjetili na ZAKON BOŽJI ispod prijestolja milosti, koji je učinio smrt voljenog Božjeg Sina neophodnim da bi krivac bio pomilovan. Kovčeg sadrži Božje zapovijedi, i onaj tko želi primiti blagoslov Božji, od ruke našeg Prvosvećenika, mora držati zapovijedi sadržane u kovčegu pred kojim on služi.

JEDANAESTA PROPOVIJED

SPASONOSNA VJERA

TEKST: Strašno je upasti u ruke Boga živoga. Hebr. 10:31.

Pavlova poslanica Hebrejima je upućena onima koji su upoznati sa hebrejskim zakonima. Ova knjiga predstavlja Krista i njegovo djelo kao nijedna druga poslanica. To je komentar tipskog sistema, osmišljenog da prenese Hebrejski um od mrtvih slika starog zavjeta, do živih činjenica novog. Hebrejske žrtve kojima je prolivana krv bile su tip žrtve i dragocjene krvi Kristove. Hebrejska svetinja, sa svoje dvije službe, bila je tip istinskog šatora na Nebu gdje Krist služi i u svetinji i u svetinji nad svetinjama. Takav komentar je bio posebno prilagođen vremenu kada su se apostoli morali suočiti sa sljepilom Hebreja, koji nisu vidjeli da njihov tipski sistem upućuju na, i nestaje u, Isusu Kristu i njegovom djelu u većem i savršenijem šatoru.

Međutim nije ovo bila jedina svrha Pavlove poslanice Hebrejima, da opskrbi prve Kristove apostole činjenicama i argumentima kako bi se mogli susresti sa svojom braćom po tijelu. Druga svrha je bila da se osvijetli Kristova služba u umovima onih koji gledaju na njegov drugi dolazak, koji žive u vremenu kada se ta služba završava. Otuda je

poslanica Hebrejima zaista poslanica adventistima. Ne kažemo da je knjiga namijenjena samo onima koji očekuju drugi Kristov dolazak. Bio je to snažan argument u rukama prvih apostola, a komentatori i vjerski učitelji generalno su u njoj našli mnogo teoretskih i praktičnih pouka za ljude svake sljedeće generacije od kada je Krist uzašao na visinu. Međutim činjenica da veliko pitanje svetinje nije ljudima otvoreno od strane teoloških učitelja sve do kraja velikih proročkih perioda, pokazuje da je njeno svjetlo bilo posebno osmišljeno za naše vrijeme.

Naš tekst kaže da je strašno upasti u ruke Boga živoga. Ove riječi se nisu mogle primjeniti niti jednog trenutka od kada je Krist poduzeo veliko djelo ljudskog otkupljenja i postao čovjekov posrednik kod Boga, niti na jednu osobu, osim na onu koja je počinila neoprostiv grijeh. Postoji točka do koje čovjek može ići, i preko koje nema oprostjenja. Međutim ova grupa je mnogo manja nego što mnogi pretpostavljaju. Ali kakav je to grijeh za koji nema oprostjenja? Isto je sada kao i u dane Kristove. Kada je Krist izgonio demone, Hebreji nisu vjerovali da je to učinjeno silom Božjom. Oni su hulili govoreći: „On ima Belzebuba, i knezom Đavolskim izgoni Đavole.“ Marko 3:22.

Odgovarajući na ovu hulu, Krist je rekao: „Zaista, kažem vam: Svi će se grijesi oprostiti sinovima ljudskim, i hule kojima god budu hulili: ali pohuli li tko na Duha Svetoga, neće mu se oprostiti nikada, nego mu prijeti vječno prokletstvo.“ Marko 3:28,29. Hula na Oca i Sina može biti oprostena; ali protiv Svetog Duha, nikada.

U prvom stoljeću, pripisivanje djela Svetog Duha sili Sotone bilo je bogohuljenje i grijeh koji nema oprostjenja. Tako je i u devetnaestom. U naše vrijeme ima onih koje Sotona podstiče da pripišu djelo darova Svetog Duha, posebno dar proroštva, djelu Sotone.

Ove nesretne osobe čine grijeh koji nema oprostjenja. Kao dodatni dokaz ovoj činjenici, ovdje navodimo da kada se ovi upozore i vrate plačući nisu u stanju da zadrže poziciju koju su ponovo zauzeli. Poput Ezava, oni su drsko prodali svoje prvorodstvo; i iako sa suzama traže da ga ponovo dobiju, ne mogu. Međutim neka se ima na umu da su one osobe koje su žalošćenjem zauvijek uklonile Božji Duh od sebe ostavljene u nemarnom stanju uma, uglavnom pretpostavljajući da su na lijepom putu za Nebo, kada su zapravo izgubljene. Mnogi koji pate od straha da su počinili neoprostivi grijeh nisu tako nešto učinili.

Bog preko svog proroka govori ovim drhtavim dušama koje su skoro lišene razuma, sljedećim utješnim riječima: „Dođite sada da zajedno prosudimo”, govori Gospod: “Premda su vam grijesi kao skerlet, bit će bijeli kao snijeg, premda su crveni kao grimiz, bit će kao vuna.“ Iz. 1:18. Hoćemo li reći da je grimizni grijeh kršenje šeste zapovijedi? I može li se krvlju Kristovom ljaga ovog strašnog zločina oprati sa odjeće grešnika? Moguće je; ali onaj tko pripisuje djelo Svetoga Duha Sotoni, ne može naći pomilovanje.

Nekada je bezgrešni čovjek mogao hodati i razgovarati sa Bogom, Kristom i anđelima u Edenu. Tada je bio siguran i sretan u rukama Boga živoga. Ali kada ga je grijeh

odvojio od Boga, trebao mu je posrednik. Hvala Nebu što je grešnik sada u rukama Kristovim. Međutim kada bude prošao čas milosti i Krist se više ne bude zalagao za njega, tada će on biti u rukama Boga živoga da primi pravednu kaznu za sve svoje neoprostene grijehе; jao tada! Tada će strašno biti u rukama Boga živoga.

Završni stihovi desete glave poslanice Hebrejima sadrže najjasniji dokaz da je ova poslanica data za naročitu korist onima koji čekaju drugi Kristov dolazak.

Pavao ohrabruje, „Čvrsto se držimo ispovijedanja naše vjere bez kolebanja; jer vjeran je onaj koji je obećao; i gledajmo da potičemo jedni druge na ljubav i dobra djela; ne napuštajući naša zajednička okupljanja, kao što neki čine; već ohrabrujmo jedni druge, i utoliko više što vidite da se dan približava.“ Hebr. 10:23–25. Ovo ohrabrenje je upućeno onima koji vide da se približava dan Gospodnji. Oni su potaknuti da čvrsto drže svoju vjeru, i da vjernošću u dužnosti potiču jedni druge na ljubav i dobra djela.

Pavao nastavlja: „Nego prisjetite se prvih dana, u koje ste, tek prosvijetljeni, podnosili veliku patničku borbu; djelomice javno, izvrgnuti porugama i nevoljama, a djelomice tako što ste postali zajedničari onih koji su tako prolazili. Jer sa mnogom u okovima ste suosjećali i s radošću prihvatili otimanje svojih dobara znajući da imate bolji i trajaniji posjed na nebesima.“ Stihovi 32–34.

U velikom pokretu Drugog Dolaska 1840–1844, podignut je spomenik na koji su vjernici trebali da se osvrnu da ne zaborave to nebesko prosvijetljenje, koje ih je pripremi-

da izdrže velike nevolje. Kao što su i Hebreji u svom oslobođenju iz egipatskog ropstva, trebali da se „sjećaju cijelog puta kojim ih je Gospod Bog vodio“. Da su adventisti pretrpjeli poniženja, neće se poreći. Oni su na mnogim mjestima bili bolno pogođeni radi zalaganja zbog razloga Drugog Dolaska. Nekima je rulja otimala imovinu. A najneviniji su bili surovo tretirani zato što su se družili sa vjericima. Neki su javno bičevani, dok su drugi stavljeni pod staratelje koji su za njih upravljali njihovom imovinom.

Međutim ovome će se prigovoriti da se ove Pavlove riječi odnose na Adventiste na osnovu toga što apostol govori kao da je sudjelovao u ovim nevoljama i prijateljstvima. Mi odgovaramo da apostol govori proročki. On ide sa crkvom do posljednje generacije, i govori kao da treba biti prisutan da podijeli sa njima njihove nevolje i radosti. Na sličan način on govori kao da prisustvuje Gospodnjem dolasku i promjeni u besmrtnost. On kaže: „Jer će sam Gospod sići sa neba sa vikom, sa glasom arkandela i sa trubom Božjom; i najpre će uskrsnuti mrtvi u Kristu; tada ćemo mi koji smo živi i koji smo ostali biti spojeni gore zajedno s njima na oblacima, u susret Gospodu u zraku; i tako ćemo uvijek biti sa Gospodom.“ 1. Sol. 4:16,17. Ovdje Pavao govori o tome da je živ u vrijeme Gospodnjeg dolaska. Ako upućuje to na sebe, onda je apostol sada živ. Ako jest, ima tisuću osamsto godina. On je u potpunosti nadmašio Metuzalema. Ponovo, on kaže: „Evo, kazujem vam tajnu: Nećemo svi usnuti, ali ćemo se svi izmijeniti; u trenutku, u tren oka, na posljednju trubu: jer će zatrubiti i mrtvi će uskrsnuti neraspaljivi, a mi

ćemo biti izmijenjeni.“ 1. Kor. 15:51,52. Ovdje apostol kaže da nećemo svi zaspati. Da li je skroz pogrešno što je Pavao pogubljen u Rimu? A kada je pisao Timoteju da je spreman da bude prinesen i da je vrijeme njegovog odlaska blizu, da li je skroz pogriješio? Ustvari, da li je on živ danas? Ako jest, gdje on stanuje?

Međutim, ozbiljno, dragi čitaocē, svi znamo da je Pavao mrtav. A jedino dosljedno gledište koje se može zauzeti o ovim tekstovima je da apostol, gledajući unaprijed na Gospodnji dolazak, ubraja sebe među njih. Stoga, kada kaže, „Sažalili ste se na mene u mojim okovima“, on govori o onima koji trebaju stradati zbog prihvaćanja i priklanjanja Adventnoj vjeri. Pavao nastavlja: –

„Ne odbacujte, dakle, svoje pouzdanje, koje ima veliku nagradu; jer vam je potrebno strpljenje, da biste, pošto izvršite volju Božju, primili obećanje.“ Hebr. 10:35,36. Neki su imali veliko pouzdanje u ono što donosi nagradu Božjem narodu. Oni su razočarani i dovedeni u izuzetno težak položaj, koji zahijteva strpljenje. Strpljenje je bilo neophodno da bi se izašlo u susret ismijavanju adventista prije nego što je vrijeme prošlo; ali kada je vrijeme prošlo, povremeni uzvici, „Niste znali onoliko koliko ste mislili da znate“, „Još niste otišli gore“, bili su jako teški za podnošenje onima čija su srca bila pogođena tugom jer njihov Gospod nije došao kao što su se nadali.

Međutim zašto primjeniti ove apostolove riječi na pokret Drugog Dolaska? Mnogima to izgleda sanjarski. Odgovaramo na to da nas sljedeći stih primorava da tako primijenimo

Pavlove riječi. A ako čitaoc bude iskren i dobije dokaze, neće imati poteškoća. Evo zlatnog teksta koji riješava pitanje: „Jer još malo, i doći će onaj koji treba doći, i neće zakasniti.“ Stih 37. Jednostavna izjava da Krist jest zakasnio, pokazuje razočaranje. Sada ulazimo na uznemirujuće tlo. Pavao nastavlja: –

„Pravednik će od vjere živjeti; ali ako se tko povuče, neće biti po volji duše moje.“ Stih 38. Kada su Adventisti gledali unaprijed prema jasnom periodu za ispunjenje svoje nade, stvar je bila u jednom matematičkom proračunu. Hodali su po gledanju. Ali kada je vrijeme prošlo, a oni dovedeni u vrijeme čekanja i straženja, oni koji su uopće živjeli, živjeli su vjerom. Živjeli su vjerom u Boga, u njegovu riječ, te Adventno iskustvo koje je u njima izvršeno preko Duha Božjeg. Dok su se neki čvrsto držali svog Adventnog iskustva, mnogi su ga se odrekli i vratili svijetu i Sotoni. Ovdje su dvije grupe. Jedna se čvrsto drži, i ugađa Bogu; druga se povlači i trpi njegovo nezadovoljstvo. Ovdje, opet, apostol koristi riječ „mi“ u sljedećem stihu, čime ubraja sebe u red adventista u proročkom govoru. Dobro razmislite o njegovim snažnim riječima:

„Ali mi nismo od onih koji se povlače na propast; nego od onih koji vjeruju na spasenje duše.“ Stih 39. Ovdje su dva puta koji vode u suprotnim pravcima; jedan na spasenje, drugi na propast. Povući se, je propast; vjerovati, je spasenje. Ali apostol ne govori o vjeri u općem smislu, već u vezi teme o kojoj se raspravlja, a to je skori Gospodnji dolazak.

Što je onda spasonosna vjera za naše vrijeme? U danima

Noe, spasonosna vjera je bila vjerovanje da vode potopa dolaze. U danima Lota, spasonosna vjera je bila vjerovanje da će ogranj padati ko kiša sa neba na bezbožnike. U Kristovim danima spasonosna vjera je bila vjerovanje da je Isus iz Nazareta bio pravi Mesija. Spasonosna vjera sada je vjerovanje da će se drugi Kristov dolazak dogoditi uskoro. Ovo obuhvaća vjeru u Boga i u njegovu riječ, na cijelom putu kojim nas je Gospod Bog vodio, i da će uskoro doći ispunjenje blažene nade. Evo spasonosne vjere za Kršćane posljednje generacije.

U sljedećem poglavlju apostol spominje istaknute heroje vjere. „Vjerom je Abel prinio Bogu bolju žrtvu od Kaina.“ Pogl. 11:4. Kain je, u svom nevjerovanju u dolazećeg Otkupitelja, prinio Gospodu prvine sa zemlje. Bog nije poštovao njegov prinos. Ali Abel, vjerom u budućeg Otkupitelja, doveo je prvijenca svog stada. Kroz to janje Abel je vidio Krista. On je isto tako jasno vidio pomirujuću Isusovu krv kroz krv tog prvijenca, kao što je mi vidimo kroz plod vinove loze dok se okupljamo oko trpeze za večerom Gospodnjom.

Apostol spominje vjeru Noinu. „Vjerom je Noa, upozoren od Boga na stvari koje se još ne vide, uplašen, pripremio korabljicu za spasenje svog doma; kojom je osudio svijet.“ Stih 7. Ovaj slučaj ima poseban značaj za naše vrijeme. Krist opisuje da će stanje stvari u vrijeme dolaska Sina čovječjeg biti kao u dane Noe. Tada je jedna porodica povjerovala i spasila se; dok je cijeli ostali svijet sumnjao i bio izgubljen. Ali malo će njih imati spasonosnu vjeru, kada Krist dođe.

Noa je podnio velike žrtve. Propovijedao je skoro stoljeće i četvrt. Uložio je bogatstvo u korablju. A mi se usuđujemo reći da stara korablja nije vrijedila ni jedan posto od uloženog novca jer je ostala na Araratu nakon što se voda povukla. Bila je potrebna jaka vjera da se patrijarh navede na tako velike žrtve. Vjera u skori dolazak Sina čovečijeg zahtijeva isto tako veliku žrtvu kao i ona koju je podnio Noa.

Apostol nastavlja istu temu u dvanaestoj glavi, kao zaključak: „Stoga, videći da smo i mi okruženi tolikim oblatkom svjedoka, odbacimo svaki teret i grijeh koji nas tako lako salijeće.“ Stih 1. Oblak svjedoka su heroji vjere iz prethodnog poglavlja. Što se nas tiče, valja slijediti primjer dobrih ljudi; treba da se ugledamo na ove pobožne ljude vjere. I neka se primjeti u ovom zapisu da iako postoji mnoštvo tereta, postoji samo jedan grijeh koji salijeće. Bogatstva, ponos i veliki broj prepreka su tereti; ali grijeh koji sve salijeće je ono suprotno temi kojom se apostol bavi. Njegova tema je spasonosna vjera. Salijetajući grijeh je nevjerstvo. Spomenuti primjeri vjere su odbacili svaki teret, i trčali trku koja je bila stavljena pred njih. Oni koji zadrže spasonosnu vjeru do kraja će također odbaciti svaki teret i grijeh nevjerstva koji sve salijeće, i trčat će trku koja je stavljena pred njih, gledajući u Isusa, nepogrešivog primjera. Na kraju trke je vječni život, vječno nasljeđe i vijenac slave. Amen.